

HÖGYES ENDRE GIMNÁZIUM ÉS SZAKKÖZÉPISKOLA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Sárkányiné Kertész Éva
igazgató
Érvényes:
2015. 05.15.

NEVELÉSI PROGRAM	6
Bevezető	6
Iskolatörténeti áttekintés	6
Névadónkról	7
1. A Hőgyes Endre Gimnázium és Szakközépiskola Nevelési Programja.....	8
1.1 Jövőkép.....	8
1.2 Törvényi háttér	9
2. Helyzetkép.....	10
2.1 Személyi feltételek	10
2.2 A tanítás infrastruktúrája.....	11
2.3 Tárgyi feltételek	11
3. A Pedagógiai Program elfogadásának szabályai, hatályba lépése	12
4. A Pedagógiai Program felülvizsgálata, módosítása	12
5. A Pedagógiai Program nyilvánosságra hozatala	12
6. Alapelveink	13
6.1 Nevelési alapelveink	13
6.2 Oktatási alapelvek	14
7. Pedagógiai eszközök, eljárások, tanulásszervezési módszerek.....	15
8. Kiemelt fejlesztési feladatok	15
9. A célkitűzésekből eredő oktatási feladatok	16
9.1. Hat évfolyamos gimnáziumi képzés keretében ellátott feladatok:	16
9.2 Gimnáziumi képzés keretében ellátott feladatok:	17
9.3 Szakközépiskolai képzés keretében ellátott feladatok (kifutó képzés):	17
9.4 A felnőttoktatás keretei között ellátott feladatok (jelenleg szünetelő képzés):	17
10. Kulcskompetenciák	17
11. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	21
12. Oktatási struktúra	23
13. Céljaink megvalósításának eszközei, eljárásai.....	23
14. Egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	24
14.1. Az egészségfejlesztés iskola feladatai.....	24
14.2. Egészségnevelési stratégiánk	25
14.3. Erőforrások.....	26
14.4. Az egészségesebb életmód kialakítására irányuló módszerek	26
14.5. Tanórákon belül megvalósítandó egészségfejlesztő feladatok.....	27
14.6. Tanórán kívüli foglalkozásokon megvalósuló egészségfejlesztő feladatok.....	32

15. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása.....	32
16. Drogstratégia	33
16.1. Helyzetelemzés.....	33
16.2. Drogstratégia kialakítása	34
16.3. Hosszú távú célok.....	39
17. Környezeti nevelés	40
17.1. Alapelvek, jövőkép, hosszú távú célok	40
17.2. Tanulásszervezési és tartalmi elemek	40
18. A közösségfejlesztéssel összefüggő feladatok	46
18.1. Helyzetelemzés.....	46
18.2. Tanórán megvalósítandó közösségfejlesztési feladatok.....	47
18.3. Tanórán kívüli foglalkozásokon megvalósítandó közösségfejlesztési feladatok	47
19. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység.....	48
19.1. Kiemelten tehetséges tanulókat segítő pedagógiai tevékenység	48
19.2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulókat segítő pedagógiai tevékenység	50
19.3. Hátrányos helyzetű tanulókat segítő pedagógiai tevékenység	51
19.4. A sajátos nevelési igényű tanulókat segítő pedagógiai tevékenység	52
20. Az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	52
21. Az iskola pedagógusainak feladatai	53
22. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök iskolai feladatai	54
23. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje.....	54
24. Az iskola kapcsolattartásának formája és rendje partnereivel.....	55
24.1. A kapcsolattartás formája és rendje a tanulókkal.....	55
24.2. A kapcsolattartás formája és rendje a szülőkkel	56
24.3. Intézményi tanács	56
24.4. A kapcsolattartás formája és rendje a pedagógusokkal.....	57
24.5. A kapcsolattartás formája és rendje az iskola külső partnereivel.....	57
26. A tanulmányok alatti vizsgák vizsgaszabályzata	58
26.1. A vizsgaszabályzat hatálya.....	58
26.2. Vizsgatípusok	59
26.3. Az értékelés rendje	59
26.4. A vizsgatárgyak részei és követelményei.....	60
26.5. Eljárási rend az előrehozott érettségi vizsgák esetén	62
26.6. Alkalmassági vizsga.....	62
27. A tanulók felvételére vonatkozó iskolai szabályok.....	62
27.1. Felvétel a 7. és 9. évfolyamra.....	63
27.2. A felvételi eljárás különös szabályai	66

28. A tanulók átvételére vonatkozó szabályok.....	67
HELYI TANTERV	68
1. A Nemzeti alaptantervben meghatározott iskolai pedagógiai feladatok.....	69
1.1. A gimnáziumi képzés pedagógiai feladatai.....	69
1.2. A szakközépiskolai képzés pedagógiai feladatai.....	71
2. Alkalmazott tantervek, óratervek	72
2.1. A négyosztályos képzés	72
2.2. Az öt évfolyamos, nyelvi előkészítő gimnáziumi képzés	72
2.3. A hatosztályos képzés	72
2.4. A szakközépiskolai képzés.....	73
2.5. Szakközépiskolai és műszaki-informatikai képzés	74
2.6. Négy évfolyamos gimnáziumi képzés.....	76
2.7. Öt évfolyamos gimnáziumi képzés	78
2.8. Hat évfolyamos gimnáziumi képzés	80
3. Projektek.....	84
4. Választható érettségi vizsgatárgyak, követelmények, témakörök.....	85
4.1. Választható érettségi vizsgatárgyak megnevezése vizsgaszintenként.....	85
4.2. Választható érettségi vizsgatárgyak témakörei	86
5. Tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	94
6. A választható tantárgyak, foglalkozások szabályai	96
6.1. Az alapképzést kiegészítő, nem kötelező tanórai foglalkozások	96
6.2. Négy és öt évfolyamos képzésnél a fakultációs foglalkozások rendszere	96
6.3. A hat évfolyamos képzésnél a specializációs foglalkozások rendszere	97
6.4. Az alapképzést kiegészítő, választható nem tanórai foglalkozások	97
6.5. Az angol nyelvre történő felkészülés	98
6.6. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja.....	98
6.7. A tanulók fizikai állapotának mérése	99
7. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	99
7.1. A tanulók osztályba és csoportba sorolása	99
7.2. A csoportbontás szempontjai	100
8. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	100
8.1. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítségét szolgáló tevékenységek	101
8.2. A szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek	101
8.3. A hátrányos, veszélyeztetett tanulók problémáinak kezelése	101
8.4. Lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók számának csökkentése érdekében végzett tevékenység	102
8.5. Tanulószoza	102

---

9. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái	104
9.1. A tanulói teljesítmények értékelése.....	104
9.2. Értékelés, osztályozás.....	105
10. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei	106
11. A magasabb évfolyamba lépés feltételei	107
12. Vizsgarendszer	108
12.1.Érettségi vizsga	108
12.2. Osztályozó, különbözeti és javítóvizsgák	108
12.3. Magántanulók beszámoltatási és vizsgarendje.....	110
13. A tanuló szorgalmának és magatartásának elvei.....	110
13.1. A szorgalom értékelési elvei	110
13.2. A magatartás értékelési elvei.....	111
14. A tanuló jutalmazásának értékelési elvei	112
15.Fegyelmező intézkedések.....	115
LEGITIMÁCIÓ.....	117

NEVELÉSI PROGRAM

Bevezető

A Hőgyes Endre Gimnázium és Szakközépiskola (továbbiakban iskola) Pedagógiai Programja tartalmazza az intézmény Nevelési Programját, a Helyi tantervet, azokat a normákat és előírásokat, amelyeknek megtartása, érvényre juttatása, a legkedvezőbb feltételeket biztosítja az oktató-nevelő munka sikeréhez.

Iskolatörténeti áttekintés

A Hőgyes Endre Gimnázium és Szakközépiskola Hajdúszoboszló városának középiskolája. Erős társadalmi igény, közakarát hozta létre, és működése azóta is szorosan összekapcsolódik a település életével.

A hajdúszoboszlói gimnáziumi oktatás gyökerei úgy 300 évvel ezelőttre nyúlnak vissza. A debreceni Református Kollégium partikulája működött városunkban, amely a múlt század végén polgári iskolává alakult, és a gimnázium megszűnt. 1945 után ébredt fel újra a gimnáziumi oktatás igénye. A hajdúszoboszlói polgárok kezdeményezését felkarolta Kovács Máté akkori VKM államtitkár, akinek a közbenjárásával sikerült az önálló gimnázium megindításához szükséges engedélyeket beszerezni, és 1947. augusztus 27-én megszületett az új intézmény alapítási engedélye. Az iskola első igazgatója Mátyás Antal lett.

Az 1950-től Irinyi János nevét viselő gimnázium híre csakhamar eljutott a környező településekre is, a létszám folyamatosan nőtt. Az érettségi vizsga idejére az első osztály létszáma – a különböző vizsgát vállalókkal – 22-re gyarapodott. A vidékről érkező tanulók elhelyezésére 1953-ban fiú, a következő évben pedig leány diákotthon jött létre Horváth Ferenc igazgatása alatt.

1957-ben Mátyás Antal igazgató helyére Gál Géza lépett. Az ő működésének első évében, 1958. június 7-én vette föl az iskola városunk szülöttének, a nemzetközi hírű orvostudósnak, Hőgyes Endrének a nevét.

Az iskola folyamatosan gyarapodott. 1961-ben már 3-3 párhuzamos osztállyal működött évfolyamonként. 1962-től megkezdte működését az első szakközépiskolai osztály. Elengedhetlenné vált az új épület megépítése, amelyet 1964 őszen vehettek birtokba a tanulók. A 8 tantermes épületbe a 12 gimnáziumi osztály költözött, a szakközépiskolai osztályok a régi iskolában maradtak. A két épületben így már megoldható volt a több mint 700 tanuló megfelelő elhelyezése.

Ebben az évben indult meg a szakosított tantervű képzés biológia-kémia tagozaton, ahonnan számos kiváló diák került ki az évek során. 1970-től a szakközépiskolai oktatásban

profilváltás következett be. Ekkor indult a gyors- és gépiró tanfolyam, a következő tanévtől pedig egy új típusú közgazdasági tagozat kezdte meg működését számviteli és pénzügyi ágazattal. 1974-ben ennek az önállósításával jött létre a Közgazdasági Szakközépiskola.

Az iskola igazgatását 1983-ban Barbócz László vette át, aki 1986-ban tragikus hirtelenséggel bekövetkezett haláláig állt az iskola élén. 1986-tól 1995-ig Csizmadia Katalin irányította a gimnáziumot. 1995-től 2012-ig Szandai Kázmér irányításával működött az intézmény. Szandai Kázmér 2012-ben a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ hajdúszoboszlói tankerületének igazgatója lett, a jelenlegi igazgató kinevezéséig a megbízott igazgatói feladatokat Bali István igazgatóhelyettes látta el. A gimnázium jelenlegi igazgatója Sárkányné Kertész Éva.

A 80-as évek elején a tagozatos képzést a fakultációs rendszer váltotta föl.

Az 1992-es esztendő is mérföldkövet jelent az iskola történetében. Ekkor indult meg a hatosztályos gimnáziumi képzés. Ezzel olyan tanulókat sikerült iskolánk számára megnyerni, akik reményeink szerint korábbi eredményeinket túlszárnyalják majd. Hogy ez a remény megalapozott, azt mutatják eddigi sikereink. Ma már nem az kelt feltűnést, ha gimnazistáink országos tanulmányi versenyeken szerepelnek, hanem az, ha nincsenek ott a döntőben.

1998-tól iskolánk újra megkapta a jogot szakképzés szervezéséhez, így ettől az időponttól viseli újra a Hőgyes Endre Gimnázium és Szakközépiskola nevet. 2013 szeptemberétől a szakközépiskolai osztály helyett ismét gimnáziumi képzésű osztály indult, mely műszaki-informatika orientációjával a társadalmi elvárásoknak próbál megfelelni.

Jelenleg iskolánkban 536 diák tanul 19 osztályban 44 tanár irányításával. Mindent megteszünk annak érdekében, hogy tanítványaink – a Hőgyes-hagyományokhoz méltóan – megállják a helyüket a felsőoktatási intézményekben, és az élet minden területén.

Iskolánk a 2008-2009-es tanévben iskola-felújításra pályázott és nyert. A felújításhoz tartalmi megújulás is tartozik a TÁMOP 3.1.4. keretében. Ez a megújulás része annak a paradigmaváltásnak a közoktatásban, amelynek fő jellemzői:

- Tanuló-középpontú pedagógiai gyakorlat
- Változatos tanulásszervezési eljárások
- Tevékenységre épülő tanulói szerepek
- Megváltozott pedagógus attitűd és módszertan
- Kompetencia alapú oktatás bevezetése

Névadónkról

Iskolánk névadója a nemzetközi elismertségnek örvendő orvostudós, **Hőgyes Endre** 1847-ben született egy hajdúszoboszlói asztalosmester fiaként. Elemi iskoláit városunkban végezte, és az itt szerzett élmények végigkísérték egész életén át. Később is mindig szívesen emlékezett vissza ezekre az évekre. Tanulmányait a debreceni Református Kollégiumban, majd a pesti egyetem orvosi karán folytatta, ahol 1870-ben szerzett diplomát.

Legjelentősebb tudományos eredménye az a felfedezés volt, hogy a szemmozgató idegek pályái kapcsolatban állnak a belső fül egyensúlyozó szervéből (a félkörös ívjáratokból) kiinduló

ideg pályákkal. Jelentős eredményeket ért el a vesekéreg és a velő külön vérkeringésének feltárása, valamint a kanyarulat csatornáknak a vizeletképzésben kifejtett szerepének tisztázása terén is. A legnagyobb sikert és a nemzetközi elismerést azonban a veszettség elleni oltóanyag alapját képező úgynevezett fix vírus önálló előállítás hozta meg. Ez irányú eredményeit maga Pasteur is elismerte, és a nemzetközi gyógyászatban a Hőgyes-féle módszer terjedt el. Méltán nevezi tehát az utókor a „magyar Pasteur”-nek.

Tudományos- és oktatómunkája mellett kezdeményező szerepet töltött be a kolozsvári Orvos- Természettudományi Társulat megteremtésében, volt az Orvosi Hetilap szerkesztője, a Természettudományi Társulat egyik alelnöke, a Magyar Tudományos Akadémia és a Közegészségügyi Tanács tagja, a Magyar Orvosi Könyvkiadó Társulat elnöke.

Hőgyes Endre életével bizonyította, hogy nem az a lényeges, honnan indul az ember, hanem az, hogy mire képes, tehetségét hogyan tudja kibontakoztatni. Ez máig érvényes üzenete életpályájának, így példaképe lehet a mai diákoknak is.

1. A Hőgyes Endre Gimnázium és Szakközépiskola Nevelési Programja

„Az iskola dolga, hogy megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni, hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat, hogy megtanítsa bennünket a jól végzett munka örömeire és az alkotás izgalmára, hogy megtanítsa szeretni amit, csinálunk, és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni.” /Szent Györgyi Albert/

1.1 Jövőkép

Az intézmény dolgozóinak közös célja, egy olyan gimnázium működtetése, mely minden tekintetben megfelel a fenntartó, a partnerek, de azok közül is legfőképpen a szülők és diákok elvárásainak.

Pedagógusaink alkalmazni tudják és akarják a legkorszerűbb pedagógiai és nevelési módszereket, biztosítani tudják tanítványaik képességeinek megfelelő, egészséges, öntudatos, szociálisan érzékeny, a társadalmi elvárásoknak és kihívásoknak megfelelő fejlődését.

Diákjaink tudása értékálló, a társadalmi, gazdasági tendenciákhoz igazodó, az igények ismeretében megújulásra képes kell hogy legyen.

Ehhez biztos alapot és segítséget kell, hogy nyújtson a hagyományokra épülő, de a kor értékrendszeréhez igazodó pedagógiai rendszer, szakképzett, a munkájuk és a tanulók iránt elkötelezett tantestület.

Az intézményvezetés feladata a környezet és feltételrendszer megteremtése az intézmény menedzselése, az információáramlás biztosítása, az innováció megteremtése.

Az iskola nevelőtestülete fontosnak tartja:

- hogy tevékenységével a tanulók sokoldalú fejlesztése valósuljon meg a szabályozott és rendszeresen ellenőrzött intézményi folyamatok és a törvényi előírások keretei között,
- hogy partnereinek véleményének, igényeinek figyelembevételével fejlesztjük oktató-nevelő munkánkat,
- hogy intézményünk a tanulók igényeinek kíván megfelelni, s érdekeiket szolgálni,
- hogy a minőségi munkavégzés meglévő elemein túl megfeleljünk a folyamatosan változó kihívásoknak, fokozatosan növeljük a hatékonyságot és az eredményességet. Ehhez elengedhetetlennek tartjuk a párbeszédet partnereinkkel, hiszen csak közösen, egymás kölcsönös tisztelete mellett érhetjük el céljainkat.

1.2 Törvényi háttér

A Pedagógiai Programba foglalt előírások célja biztosítani az iskola törvényes működését, az iskolai nevelés és oktatás zavartalan megvalósítását.

A Pedagógiai Program legfontosabb feladata azoknak a szabályoknak, előírásoknak a meghatározása, amelyek biztosítják az intézmény:

- törvényes működését a közösen elfogadott szabályok, normák megtartásával,
- céljainak és feladatainak megvalósítását a Házirenddel, a Szervezeti és Működési Szabályzattal összhangban,
- oktató-nevelő munkájának maradéktalan és törvényes ellátását,
- belső rendszabályait, amelyek az iskola autonómiájára, a tanulók művelődéshez való jogára valamint a pedagógus alkotói szabadságára épülnek.

Jelen Pedagógiai Program az alábbi jogszabályok alapján készült:

- 2011. évi CXC. Köznevelési törvény és módosításai
- 229/2012. Kormányrendelet a Köznevelési törvény végrehajtásáról
- 20/2012. EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 106/2012. Kormányrendelet az érettségi vizsgaszabályzatról
- 326/2013 Kormányrendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény
- A Közalkalmazottak jogállásáról szóló, többször módosított 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.);
- A Munka törvénykönyve 2012. évi I. törvény
- 100/1997. Kormányrendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról
- 277/1997. Kormányrendelet a pedagógus továbbképzésről
- 2013. évi CCXXXII. törvény a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról

- 501/2013. Kormányrendelet a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról, valamint a tankönyvellátásban közreműködők kijelöléséről
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról,
- 130/1995. (X. 26.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról,
- 16/2013. (II. 28.) EMMI rendelet a tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről,
- 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről,
- 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről,
- 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról,
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról,
- 38/2009. (XII. 29.) OKM rendelet a közoktatási szakértői tevékenység, valamint az érettségi vizsgaelnöki megbízás feltételeiről,
- 31/2004. (XI. 13.) OM rendelet az Országos szakértői, az Országos vizsgáztatási, az Országos szakmai szakértői és az Országos szakmai vizsgaelnöki névjegyzékről, valamint a szakértői tevékenységről,
- 17/2004. (V. 20.) OM rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről, valamint egyes oktatási jogszabályok módosításáról,
- 40/2002. (V. 24.) OM rendelet az érettségi vizsga részletes követelményeiről,
- 28/2000. (IX. 21.) OM rendelet a kerettantervek kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- a közoktatásról szóló törvény végrehajtására kiadott kormány- és miniszteri rendeletek.

Az iskola Pedagógiai Programja az alábbi intézményi dokumentumokra épül:

- A Hőgyes Endre Gimnázium és Szakközépiskola Alapító okirata
- 66361/91.XV. számú MKM engedély a hat évfolyamos képzésről
- Az iskola korábbi Pedagógiai Programja
- Az iskola Házi rendje
- Az iskola Szervezeti és Működési Szabályzata
- Nevelőtestületi határozatok

2. Helyzetkép

2.1 Személyi feltételek

Az iskola személyi összetétele a törvényi előírásoknak megfelelő.

A teljes állású státuszok száma: 44 fő pedagógus és 2 fő iskolatitkár.

A tantestület szakos összetettsége megfelelő, de a következő években törekedni kell a természettudományos és a testnevelés szakos kollégák felvételére.

A pedagógus továbbképzések keretében kell biztosítani az új törvényi változásoknak való megfelelést /erkölcstan, életvitel tantárgyak oktatása/

A kompetencia alapú oktatás bevezetésével új hangsúlyok jelentek meg a tanár-diák közös munkában, megváltoztak a hagyományos szerepek. A tantestület több tagja is a kompetenciaoktatás területén szerez képzettséget, biztosítva ezzel, hogy e területen is alkalmazkodjunk a törvényi előírásokhoz.

2.2 A tanítás infrastruktúrája

A nevelő-oktató munka zavartalan folytatásának előfeltétele a tanulócsoportok megfelelő elhelyezése, és a szükséges eszközkészlet biztosítása. Az iskolai életkörülmények javítása elengedhetetlen feltétele az eddigi magas színvonalú nevelő-oktató munka folytatásának.

Az órák megtartásához 16 osztályterem (az előadótermeket is beszámítva), 3 db csoportbontások befogadására használható kis terem, 3 számítástechnikai szaktanterem, 1 tornaterem áll rendelkezésre. A testnevelés órák megtartásához megnyugtató háttérrel biztosít a tornatermen kívül a Sportház és a „B”- épületben található tornaterem, valamint a szertár helyén kialakított kondicionáló terem.

A tanulócsoportok megfelelő elhelyezését szolgálja a Rákóczi út 58-64. alatt használatba kapott 5 tanterem és 2 kis terem.

A 2009-2010-es tanévben végzett felújítás során teljesen megújult iskolánk épülete. Megvalósult az akadálymentesítés, melynek részeként liftet építettek be, az épületbe. Elkészült az iskola hőszigetelése, megújult a teljes fűtési rendszer, ami segíthet a fenntartási költségek mérséklésében. Az elektromos hálózat felújításával lehetővé vált a harmadik számítógépterem kialakítása, amely elengedhetetlen az informatikai oktatásunkhoz.

2.3 Tárgyi feltételek

Az oktatás szemléltetőeszköz és audiovizuális felszereltsége

A 2009-2011-es tanévben 1 millió Ft értékben vásárolt az iskola szekrényt, tanulói asztalt, széket, szakkönyveket és különféle taneszközöket. A TÁMOP 3.1.4 pályázaton elnyert összegből színes nyomtatót, digitális fényképezőgépet, interaktív tananyagokat és 6 tanári laptopot vásároltak. A TIOP-1.1.1-09 pályázat keretében az iskola 67 db tanulói laptopot nyert. A TIOP-1.1.1-07 pályázatból pedig 9 interaktív táblát kapott.

Informatikai oktatás feltételrendszere

3 számítógéptermet sikerült felszerelni 60 korszerű asztali számítógéppel.

Az idegen nyelv oktatásának feltételrendszere

Nyelvi szaktanterem nincs. A nyelvtanárok hordozható CD lejátszóval, tanári lappal rendelkeznek. A tankönyvekhez a hanganyag biztosított. A nyelvoktatás színvonalát mutatják a kiváló érettségi eredmények és a közép- illetve felsőfokú nyelvvizsgák magas száma is.

A könyvtár

A gimnázium saját könyvtárral rendelkezik, melynek célja az oktató munka támogatása, az ingyen tankönyvek biztosítása, a tanulók felkészülésének elősegítése.

A könyvtár fejlesztésére rendelkezésre álló keret nem képes fedezni a jogos beszerzési igényeket (új irodalmi alkotások, szakkönyvek, nyelvkönyvek, videó- és hangtár, stb.).

3. A Pedagógiai Program elfogadásának szabályai, hatályba lépése

A Pedagógiai program tervezetét az iskola igazgatója készíti el, melyet előterjeszt véleményezésre a nevelőtestület elé. A nevelőtestület javaslatainak figyelembe vételével az iskolai igazgatója elkészíti a Pedagógiai Program végleges tervezetét.

A Pedagógiai Program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges.

Ezt a tervezetet véleményezi a diákönkormányzat vezetősége, az intézményi tanács, az iskolaszék, majd a Pedagógiai Programot az iskola nevelőtestülete fogadja el, és végül az iskola igazgatója hagyja jóvá.

Ha a nevelőtestület nem fogadja el a Pedagógiai Programot, köteles véleményét eljuttatni az igazgatóhoz 15 napon belül, aki a véleményeket egyeztetni, összesíti. A határidő elmulasztása esetén az egyetértést megadottnak kell tekinteni, a határidő lejártá után az igazgató jóváhagyja a Pedagógiai programot.

A módosított Pedagógiai Programot a jóváhagyást követően kell bevezetni.

Az elfogadott Pedagógiai Programot nyilvánosságra kell hozni.

4. A Pedagógiai Program felülvizsgálata, módosítása

Az érvényben lévő Pedagógiai Programot kötelező felülvizsgálni, módosítani, ha

- jogszabályi változás következik be,
- az igazgató vagy a nevelőtestület igényt tart erre.

A nevelőtestület részéről kezdeményezett felülvizsgálat írásban történik, melyet a kezdeményező fél képviselője nyújt be az iskola igazgatójának.

5. A Pedagógiai Program nyilvánosságra hozatala

A Pedagógiai Programot a jóváhagyását követően nyilvánosságra kell hozni, melyről az intézmény igazgatója köteles intézkedni.

A Pedagógiai Programot az alábbi helyekre kell elhelyezni:

- titkárság,
- könyvtár,
- irattár,
- iskolai honlap.

A Pedagógiai Programból egy-egy példányt kapnak:

- fenntartó,
- az intézmény vezetőségének tagjai,
- a diákönkormányzat képviselője,
- a szülői szervezet képviselője,
- az intézményi tanács képviselője,
- a fegyelmi bizottság elnöke.

A Pedagógiai Program digitális formátumban, PDF kiterjesztésű állományként az iskola honlapján megtekinthető, letölthető.

A Pedagógiai Program tanulókra és szülőkre vonatkozó fejezeteinek főbb pontjait minden tanév elején ismertetni kell:

- az első tanítási napon, az osztályfőnöki óra keretében a tanulókkal,
- az első szülői értekezleten a szülőkkal.

A Pedagógiai Programról minden érintett tájékoztatást kérhet az iskola igazgatójától, igazgatóhelyetteseitől, az osztályfőnököktől előre egyeztetett időpontban, vagy megtekinthető az iskola titkárságán munkaidőben vagy a könyvtárban nyitvatartási időben.

6. Alapelveink

6.1 Nevelési alapelveink

Nyitott, gyermekközpontú iskolában, színvonalas, jó hangulatú foglalkozásokon, tanórákon kreatív, jó kommunikációs képességgel rendelkező, biztos tárgyi tudású, toleráns, hazaszerető embereket akarunk nevelni.

Iskolánk dinamikusan változó – akár csak a körülöttünk lévő világ –, ugyanakkor a hagyományait ápoló, külső kapcsolataira is nagy gondot fordító középiskola.

Az itt dolgozók szociális érzékenységéből következően segítik a helyzetük, állapotuk (pl. egészségkárosodás) miatt egyedi bánásmódra szorulókat.

Olyan iskolát építünk, ahol tanár és diák jó emberi kapcsolatban úgy dolgozik együtt, hogy közben nagyon jól érzi magát. Mi boldog embereket szeretnénk nevelni.

6.2 Oktatási alapelvek

Minden tanulónál fontosnak tartjuk az alapkészségek, jártasságok kialakítását, és az alapos tényanyag ismeretét. Nagy hangsúlyt helyezünk az elméleti ismeretek és a gyakorlati alkalmazás kapcsolatának bemutatására, valamint az egyes szaktárgyak közötti kapcsolódási pontok feltárására. Az arra rászorulókon felzárkóztató foglalkozások tartásával igyekszünk segíteni, hogy a bukást elkerülhessék.

A felkészítjük tanulóinkat a sikeres továbbtanulásra, választási lehetőséget adunk a különböző pályairányokra való felkészüléshez, biztosítjuk az ehhez szükséges színvonalas munka feltételeit.

A továbbtanulni nem szándékozó diákjainknak nappali rendszerű szakképzés keretében szakmatanulási lehetőséget kínálunk, növelve ezzel elhelyezkedési esélyüket.

Az eddigi tapasztalatok és a képzés iránt mutatkozó szülői igény továbbra is indokoltá teszi a hatosztályos gimnáziumi oktatás folytatását. Ezt a tantestület nagyon fontosnak érzi.

Nagy gondot fordítunk a tehetséggondozásra. Fejlesztjük a tanulók kreativitását, ösztönözzük tanulmányi versenyeken való indulásukat, pályamunkák megírására buzdítjuk őket. Törekszünk eddigi felvételi- és versenyeredményeink megtartására.

Kiemelt fontosságú terület az idegen nyelvek és kultúrák megismertetése. Nagyon fontos, hogy megértsük a világot, és magunkat is megértessük a világgal. Ezek az információk nélkülözhetetlenek az Európai Unióban.

Nyelvi előkészítő osztályainkban a tanulók magas óraszámokban tanulják az angol és második nyelvként a német nyelvet, ezzel biztosítva, hogy a diákok, az elvárásoknak megfelelően, minél hamarabb sikeres nyelvvizsgát tegyenek.

A hatosztályos képzésünk egyik csoportja angol tagozatos, melyben a tanulók az emelt óraszámúknak köszönhetően, gyorsan fejlődhetnek a nyelvi képzés területén is.

Iskolánk célja, hogy a gondolkodás örömeinek és hasznosságának felfedeztetésével párhuzamosan megalapozza tanulóinknak a továbbtanulás során és a mindennapi életben használható, továbbfejleszhető műveltségét. Az Európai Unió oktatáspolitikai céljaival összhangban, fontos feladatnak tekintjük az ismeretközvetítés és képességfejlesztés integrált megvalósítását, a kulcskompetenciák fejlesztését.

Ugyancsak kiemelt terület az anyanyelv kulturált használatára nevelés. A diákokban kialakítjuk, illetve fejlesztjük a szép magyar beszéd iránti igényt. Mai televíziós, videós, számítógépes világunkban az olvasóvá nevelés nagy jelentőségű feladat.

Korszerű ismeretek átadására törekszünk. A tanulókat megismertetjük az alapvető gazdasági, jogi ismeretekkel is. Fejlesztjük esztétikai érzéküket és kommunikációs készségüket, hogy a középiskolából kikerülve megállják a helyüket az élet bármely területén.

Az egészséges életmódra nevelés keretében fejlesztjük a gyerekek mozgáskultúráját. Biztosítjuk számukra a mindennapi testedzés lehetőségét.

Közösségalkotó iskola kívánunk lenni, teret hagyva az egyéniségek kibontakoztatásának. Az iskolában lehetőséget biztosítunk a szabadidő kulturált eltöltéséhez, és az iskolán kívül is

erre biztatjuk tanulóinkat. Az iskolai közösségek szervezésénél, az önszerveződő csoportok létrejötténél fontosnak tartjuk, hogy az egyéni szabadság ne csorbuljon.

7. Pedagógiai eszközök, eljárások, tanulásszervezési módszerek

Legfontosabb célunk, hogy egészséges testű és szellemű, kreatívan gondolkodó, a tudást értékelni tudó embereket neveljünk, akiket az egészséges versenyszellem egyre jobb eredmény elérésére ösztönöz.

Legjobb tudásunk szerint igyekszünk őket felkészíteni a felnőtté válásra. A helyes pályaorientációval segítjük egyéni boldogulásukat.

Ezt a célt szolgálja a kompetencia alapú oktatás bevezetése is. Ahhoz, hogy tanítványaink megállják helyüket az életben, sikeresen tudjanak alkalmazkodni a mindenkori munkaerőpiachoz, segítenünk kell az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességeik fejlesztését.

Ezért a kompetencia alapú oktatás bevezetésének következő céljait tartjuk munkánk szempontjából fontosnak:

- a nevelőközösség módszertani kultúrájának sokszínűbbé tétele
- a tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak egyénre szabott fejlesztése
- az esélyegyenlőség érvényesítése
- újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetése
- szegregációmentes együttnevelési környezet kialakítása
- ha szükséges, egyéni fejlesztési tervek készítése
- digitális írástudás elterjesztése

Nagyon fontos az önálló munkára nevelés, a könyvtár, a számítógéppark használatának és a szakirodalomnak a megismerése, az önképzés igényének kialakítása is.

Tanítványaink ismerjék meg és legyenek nyitottak a körülöttünk lévő világ dolgai iránt. Ismerjék meg szűkebb pátriánk, országunk és az Európai Unió törekvéseit, gondjait és sikereit. Tegyenek meg mindent a környezet megóvása érdekében.

Az erkölcsi értékeket tartsák tiszteletben, legyenek humanisták, emberközpontúak, jól neveltek. Fontos nevelési eszköznek tartjuk az egyéni példamutatást a tanulók és a tanárok esetében egyaránt.

Alakítsuk ki diákjainkban a demokrácia iránti igényt és a demokratikus eszközökkel való élés helyes gyakorlatát.

8. Kiemelt fejlesztési feladatok

A Nemzeti alaptanterv kiemelt fejlesztési területei:

- Énkép, önismeret
- Hon- és népismeret

-
- Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra
  - Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés
  - Gazdasági nevelés
  - Környezettudatosságra nevelés
  - A tanulás tanítása
  - Testi és lelki egészség
  - Felkészülés a felnőtt-lét szerepeire

Az iskolának a következő elvek szerint kell biztosítania a nevelő-oktató munka feltételeit:

- a tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén;
- a tanulási esélyegyenlőség eredményes segítésének egyik alapvető feltétele a tanulók személyiségének megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- a tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon és e tevékenység támogatása az iskolán kívül;
- adaptív tanulásszervezési eljárások alkalmazása;
- motiváló módszerek: kooperatív munkaforma, projektmunka alkalmazása
- tanulói értékelési formák gazdagítása
- valóságos tanulási környezet kialakítása
- egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása.

Az egyes műveltségterületekhez rendelt alapelveket, célokat és fejlesztési feladatokat beépítettük az adott tantárgyak helyi tantervébe.

9. A célkitűzésekből eredő oktatási feladatok

Többcélú iskolaként ellátunk általános iskolai, gimnáziumi és szakközépiskolai feladatokat is. A különböző típusú iskolák feladatait külön tananyag és követelmény alkalmazásával valósítjuk meg.

9.1. Hat évfolyamos gimnáziumi képzés keretében ellátott feladatok:

- kiemelt feladat a tehetséggondozás, felkészítés a különböző tanulmányi versenyekre;
- általános műveltség megalapozása;
- kiegészítő ismeretek közlése;
- a kétszintű érettségi vizsgára való felkészítés;
- felsőfokú továbbtanulásra történő felkészítés;

-
- munkába állást elősegítő ismeretek nyújtása.
  - személyiség-és közösségfejlesztés

9.2 Gimnáziumi képzés keretében ellátott feladatok:

- általános műveltség megalapozása;
- a kétszintű érettségi vizsgára való felkészítés;
- felsőfokú továbbtanulásra történő felkészítés;
- munkába állást elősegítő ismeretek nyújtása.

9.3 Szakközépiskolai képzés keretében ellátott feladatok (kifutó képzés):

- érettségiig megegyezik a gimnáziumi képzésnél leírtakkal;
- középiskolai végzettséghez kötött szakmai vizsgára való felkészítés.

9.4 A felnőttoktatás keretei között ellátott feladatok (jelenleg szünetelő képzés):

- általános műveltség megalapozása;
- érettségi vizsgára való felkészítés;
- munkába állást elősegítő ismeretek nyújtása.

10. Kulcskompetenciák

A NAT meghatározza az iskolai nevelés-oktatás alapvető céljait. Ezeknek a céloknak az elérésében döntő szerep jut a kompetenciák fejlesztésének.

A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári léthez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

A kompetencia érzésének megélése azért különösen fontos, mert ha a gyerek nem bízik saját képességeiben, gyakran bele sem kezd a munkába vagy a játékba. Azok, akik megtapasztalhatták, hogy tudásuk egyre gyarapodik, egyrészt egyre többre lesznek képesek, másrészt önbizalomra tesznek szert, és ezt világosan ki is mutatják. Felfedezik, hogy ezeket a sikereket ők maguk érték el vagy azért, mert keményen dolgoztak, vagy azzal, hogy ügyesek voltak. Ezek fontos és csodálatos tapasztalatok a gyerekek számára, s minél több ilyen élményben van részük, annál jobban megtanulnak bízni önmagukban, elhiszik, hogy legközelebb is sikerrel járnak majd, úgy érzik, hogy értenek valamihez.

A kulcskompetenciák a következők:**Anyanyelvi kommunikáció**

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során, az oktatásban és képzésben, a munkában, a családi életben és a szabadidős tevékenységekben.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül – oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek –, az egyén szükségleteinek megfelelően. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességeket is igényel, mint például a közvetítés, más kultúrák megértése. Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédkészség, olvasott szöveg értése és íráskészség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttere, környezete és igényei/érdeklődése szerint.

Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. A kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia – eltérő mértékben – felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, struktúrák, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést ezek alkalmazására.

Természettudományos kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását nevezzük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

Digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak (Information Society Technology, a továbbiakban: IST) magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje; továbbá kommunikáció és hálózati együttműködés az interneten keresztül.

A hatékony, önálló tanulás

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, interperszonális, interkulturális, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység, felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újtásra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését mind a tradicionális művészetek nyelvein, illetve a média segítségével, ideértve különösen az irodalmat, a zenét, a táncot, a drámát, a bábjátékot, a vizuális

művészeteket, a tárgyak, épületek, terek kultúráját, a modern művészeti kifejezőeszközöket, a fotót s a mozgóképet.

Az országos kompetenciamérések a tanulók tudásának transzferabilitását, ismereteik hétköznapi helyzetekben való alkalmazására való képességüket vizsgálják. Ezért is fontos, hogy több példát mutassunk arra, hogyan lehetséges a valós szituációkban előforduló problémák megoldása középiskolai ismeretekkel. A tantárgyi koncentráció lehetőségeinek kihasználása segítheti azoknak a készségeknek, képességeknek a fejlődését, amelyek nemcsak egy-egy tantárgy tanulásában, hanem általában a tudásszerzésben kiemelkedő fontosságúak. Egy-egy adott képesség működtetése különböző tantárgyi tartalmakkal olyan sokoldalú tapasztalatot nyújt a tanulóknak, amely segíti ezek fejlődését. Az általános gondolkodási képességek fejlesztése tehát nem lehet egyetlen tantárgy feladata, ezért a különböző tantárgyi munkaközösségeknek össze kell hangolniuk és rendszerré szervezniük a fejlesztő munkát.

A TÁMOP keretében iskolánk a szövegértési-szövegalkotási, matematikai és idegen nyelvi kompetenciák területén vállalta új tanulásszervezési eljárások bevezetését.

Célok, indikátor- mutatók	Implementáció éve	Fenntarthatóság				
	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15
Teljes tanórai lefedettséget biztosító programcsomag	+	+	+	+	+	+
Egy választott kulcskompetencia területi programcsomag	+	+	+	+	+	+
Tantárgytömbösített oktatás a szakrendszerű oktatásban a tanórák %-ában	5%					
Műveltségterület tantárgyi bontás nélküli oktatása	+	+	+	+	+	+
Digitális tartalmak, taneszközök használata a tanórák %-ában (25%)	25	25	25	25	25	25
Új módszerek alkalmazása	+	+	+	+	+	+

Önálló intézményi innováció megvalósítása és gondozása	+	+	+	+	+	+
Jó gyakorlatok átvétele	+					
Témahét megtartása	1	1	1	1	1	1
3 hetes projekt megvalósítása	1	1	1	1	1	1

11. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A személyiség meghatározása

A személyiség olyan egyedi és megismételhetetlen, dinamikus, funkcionális rendszer, amely veleszületett testi és idegrendszeri sajátosságai bázisán, a társadalmi és természeti környezettel való folytonos kölcsönhatásban, állandó fejlődés és változás folyamatában, „én tudata” birtokában többé - kevésbé tudatos viselkedésválasztással határozza meg önmagát.

A személyiséget a biológiai tényezők és a környezeti, nevelési hatások - egymással szoros kölcsönhatásban - együttesen határozzák meg. A személyiség fejlődését tehát három tényező befolyásolja: az öröklés, a környezet és a nevelés. A személyiség jellege, kialakulása tehát az örökletes és környezeti hatásoknak illetve ezek egymásra hatásának eredménye és ezek eredője. Az emberben az adottságok, mint diszpozíciók jelennek meg. A környezeti hatások – társadalom, nevelőintézmények, család – befolyásolják, hogy az adottságból mi, mikor, milyen mértékben és miképpen valósul meg. Ezen tényezők között a legjelentősebb a nevelés - oktatás személyiségformáló hatása.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos iskolai feladatok rendszerét felépíthetjük: a pedagógiai alapelvekből, célokból, feladatokból, eljárásokból és az eszközökből.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat Nagy József nyomán az alábbi négy területre bonthatjuk:

- az értelem kiművelése (kognitív kompetencia)
- segítő életmódra nevelés (szociális kompetencia)
- egészséges és kulturált életmódra nevelés (személyes kompetencia)
- a szakmai képzés alapozása (speciális kompetencia)

Iskolánk a személyiségfejlesztő munkájában együttműködik a tanulók szüleivel, illetve a szülők közösségével.

Gondoskodunk arról, hogy a tanulók elsajátítsák és betartsák a közösségi együttműködés magatartási szabályait.

Megszervezzük a tanulók képességéhez, adottságaihoz illeszkedő tanórai és tanórán kívüli tevékenységeket, foglalkozásokat.

A személyiség- és közösségfejlesztés feladatát komplexnek, egymással összefüggőnek, koherensnek ítéljük meg. Nevelő-oktató munkánk folyamatában négy területre bontva értelmezzük ez irányú feladatainkat.

1. Az értelem fejlesztése területén

A tanulási motívumok fejlesztése

- a megismerési vágy felkeltése
- a felfedezési vágy felkeltése
- a játékszeretet fejlesztése

Az értelmi képességek fejlesztése

- megismerési
- kognitív kommunikációs
- gondolkodási
- tanulási

2. A szociális értékrend fejlesztés

- kötődés képessége
- csoportlétre, szervezeti és társadalmi létre való képesség- közösségi nevelés
- érdekérvényesítő képesség
- együttműködés
- a vezetés, a segítő versengés képességének fejlesztése

3. Egészséges és kulturált életmódra nevelés, személyes motívumok fejlesztése

- önkiszolgáló motívumok
- önvédelmi motívumok
- szuverenitás motívumai
- önbecsülés, önbizalom
- teljesítményértékelés
- egészséges és kulturált életmód

4. Speciális kompetenciák fejlesztése

- az általános alapok fejlesztése
- a tehetséges tanulók felismerése, fejlődésük elősegítése és támogatása
- differenciálpedagógia alkalmazása (SNI tanulók esetében)
- szakmai képzésben digitális kompetencia fejlesztése

---

12. Oktatási struktúra

- Hat évfolyamos, tehetséggondozó képzés (matematika és angol tagozat)
- Öt évfolyamos nyelvi előkészítő (angol nyelvi előkészítő)
- Négy évfolyamos általános gimnáziumi képzés (kettő fél csoport)
- Négy évfolyamos, műszaki-informatikai orientációjú képzés (fél csoport)
- Négy évfolyamos, biológia-kémia orientációjú képzés (fél csoport)
- Négy évfolyamos szakközépiskolai képzés (kifutó képzés)

13. Céljaink megvalósításának eszközei, eljárásai

Oktatási és nevelési feladataink egyidejű megvalósítását tartjuk célravezetőnek. Ennek a munkának a legfőbb terepe a tanóra. Itt alapvetően oktatási feladataink megvalósítására kerül sor, de meg kell ragadnunk a szakmai órákon kínálkozó nevelési lehetőségeket is.

Egyik legfontosabb oktatási feladatunk a tehetséggondozás. Ennek megvalósítását szolgálja a hatosztályos képzésünk, az öt évfolyamos képzésben a nyelvi előkészítő évfolyam és az arra épülő emelt szintű idegen nyelvi képzés, valamint az emelt szintű matematikaoktatás.

Ez irányú munkánkat segíti, hogy ezekbe a csoportokba sikeres felvételi vizsga után kerülhetnek be a tanulók. Mivel évről évre többszörös túljelentkezés mellett zajlanak ezek a vizsgák, lehetőségünk van a legrátermettebb tanulókat kiválasztani. Azonban itt is figyelembe kell vennünk a tanulók képességeit és teherbírását, hogy elkerüljük a túlterhelést.

A tehetségfejlesztő munka fontos színterei a szakkörök. Ebbe a munkába nem csak az emelt szintű képzésben részesülők, hanem minden érdeklődő tanuló bekapcsolódhat. Ezeket a foglalkozásokat elsősorban délután tartjuk, és célirányosan szerveződnek (felkészítés érettségi vizsgára, nyelvvizsgára vagy versenyekre). Minden év szeptemberében felkínálunk a tanulóknak egy készletet, amiből választhatnak. A Diákönkormányzatnak a szakkör meghirdetésében kezdeményező szerepe lehet azzal, hogy a tanulók kérését eljuttatja az igazgatóhoz.

A tehetséggondozás és a felzárkóztatás megvalósításának egyik lehetősége az új tanulásszervezési módszerek alkalmazása (differenciált tanulásszervezés és kooperatív módszerek).

Alkalmazni szükséges a heterogén összetételű csoportok együttes kezelésének módszereit. Ugyanakkor törekedni kell arra, hogy a tanulóknak kialakuljon az igény arra, hogy - egyéni képességeik, lehetőségeik figyelembevételével - egész életük során képezzék magukat, bővítsék ismereteiket. Differenciálás megvalósulhat projekt, kooperatív tanulás keretében is, ahol a frontális szervezés szinte csak az utasítások, a feladatok megbeszélésére szorítkozik.

A kompetencia-központú nevelést és oktatást segíti, hogy pedagógusaink megismerkedtek a kompetencia alapú oktatási programokkal, a digitális eszközök és tartalmak tanórai felhasználásának lehetőségeivel, új tanulásszervezési eljárásokkal és értékelési módszerekkel.

14. Egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Az egészség fontos eszköz életcéljaink megvalósítása során. Az **egészség pozitív fogalom**, amely a társadalmi, közösségi és egyéni erőforrásokat, valamint a testi-lelki képességeket hangsúlyozza.

Az **egészségfejlesztés** az összes nem terápiás egészségjavító módszer gyűjtőfogalma, tehát magába foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció, a mentálhigiéne, az egészségfejlesztő szervezetfejlesztés, az öngyógyítás feladatait, módszereit.

Az egészségfejlesztés – és annak egyik megvalósulási formája, a korszerű egészségnevelés – az egészségi állapot erősítésére és fejlesztésére irányul. Ide tartozik például az egészséges táplálkozás, a szabadidő aktív eltöltése, a mindennapos testmozgás, a személyi higiéné, a lelki egyensúly megteremtése, a harmonikus párkapcsolat és családi élet kialakítása, fenntartása, a családtervezési módszerek, az egészséges és biztonságos környezet kialakítása, az egészségkárosító magatartásformák elkerülése, a járványügyi és élelmiszer-biztonság megvalósítása.

14.1. Az egészségfejlesztés iskola feladatai

Az iskola, más társadalmi intézményekkel és szereplőkkel állandó kölcsönhatásban létezik, hatást gyakorol szűkebb és tágabb környezetének kapcsolatrendszerére, a környezet viselkedésére.

Az iskola a családi környezet mellett a szocializációnak azt a színterét jelenti, amelyben mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és begyakorlására.

Az egészségfejlesztési feladatok megoldása során az iskola:

- minden rendelkezésre álló módszerrel elősegíti a tanulók és a nevelőtestület egészségének védelmét, az egészség fejlesztését és az eredményes tanulást.
- együttműködést alakít ki a pedagógiai, egészségügyi, gyermekvédelmi szakemberek, a szülők és a diákok között annak érdekében, hogy az iskola egészséges környezet legyen.
- egészséges környezetet, iskolai egészségnevelést és iskolai egészségügyi szolgáltatást biztosít, ezekkel párhuzamosan együttműködik a helyi közösség szakembereivel és hasonló programjaival, valamint az iskola személyzetét célzó egészségfejlesztési programokkal.

- kiemelt jelentőséget tulajdonít az egészséges étkezésnek, a testedzésnek és a szabadidő hasznos eltöltésének, teret ad a társas támogatást, a lelki egészségfejlesztést és a tanácsadást biztosító programoknak.
- olyan nevelési gyakorlatot folytat, amely tekintetbe veszi a pedagógusok és a tanulók „jól-létét” és méltóságát, többféle lehetőséget teremt a siker eléréséhez, elismeri az erőfeszítést, a szándékot, támogatja az egyéni előrejutást.
- törekszik arra, hogy segítse tanulóinak, az iskola személyzetének, a családoknak, valamint a helyi közösségek tagjainak egészségük megőrzését, együttműködik a helyi közösség vezetőivel, hogy utóbbiak megértsék, a közösség hogyan járulhat hozzá – vagy éppen hogyan hátráltathatja – az egészség fejlesztését.

Az iskolai egészségfejlesztésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, s konkrét tevékenységekben alapozódhassanak meg. Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe be kell épülnie.

14.2. Egészségnevelési stratégiánk

Iskolánk eddig is fontos szerepet tulajdonított az egészség megőrzésének, az egészséges életmód kialakításának, a káros szenvedélyek elkerülésének. Ezen a téren elkötelezett a tantestület, és az ez irányú tevékenység beépült az iskola napi programjába.

Nem csak a testnevelés órák feladata az egészséges életmódra nevelés. Igyekeztünk az iskolai élet minden területén megragadni a lehetőséget az egészség megőrzésének hangsúlyozására. Az osztályfőnöki és a biológia órák anyagába beépült a testi fejlődéssel együtt járó kockázati tényezők megismerése, a káros szenvedélyek (dohányzás, alkohol, drog) kialakulásának megelőzése, a párkapcsolatok kialakításának tudatos tervezésével a nem kívánt terhesség, a nemi betegségek, az AIDS elkerülése, stb.

A saját magunk és embertársaink egészségének védelme érdekében rendszeresen szervezünk véradást az iskolában.

A szaktanárok munkáját külső szakemberek (ifjúsági védőnő, pszichológus, iskolaorvos, rendőr) segítik.

2002-ben elkészült az **iskola drogstratégiája**, amely segít a kérdéssel kapcsolatos felvilágosító, megelőző munka szakszerű elvégzésében. Ez **része az egészségnevelési programnak** is.

14.3. Erőforrások

Belső erőforrások

- iskolavezetőség
- szaktanárok
- osztályfőnökök
- ifjúságvédelmi felelős (reszortfeladat)
- szabadidő szervező (reszortfeladat)
- diákmozgalmat segítő tanár (reszortfeladat)
- diákok
- szülő

Külső erőforrások

- Klebelsberg Intézményfenntartó Központ
- Polgármesteri Hivatal
- Rendőrség
- ÁNTSZ
- Családsegítő Szolgálat
- Nevelési Tanácsadó
- iskolaorvos
- ifjúsági védőnő
- pszichológus

14.4. Az egészségesebb életmód kialakítására irányuló módszerek

Hagyományos egészségnevelés, felvilágosítás

A hagyományos egészségnevelés, felvilágosítás abból az elképzelésből indul ki, hogy az emberi viselkedés racionálisan szervezett. Több és helyes tudás helyes döntésekhez, az életvezetés helyes alakításához vezet.

Érzelmi intelligenciát, társas kompetenciákat, alkalmazkodást fokozó beavatkozások

A kizárólagos, illetve esetleges ismeretbővítő módszer hiányosságait, korlátozott hatékonyságát felismerve jöttek létre azok a modellek, amelyek az érzelmi nevelést tekintik megfelelő eszköznek. Lényegük abban a felismerésben rejlik, hogy az egészségkárosító magatartásformák háttérben a személy konfliktuskezelési eszköztárának gyengeségei húzódnak meg. Ezért az egészségfejlesztési törekvéseknek a társas-érzelmi készségek fejlesztését kell célul tűzniük.

Ilyenek például a serdülőkori készségfejlesztő vagy önismereti csoport-foglalkozások, amelyek a csoportvezetésben képzett szakembert kívánnak. Az önismeret fejlődésétől remélhetjük, hogy a diákok egészségesebben fognak élni, ellenállnak a dohányzásnak vagy a droghasználatnak. Az ilyen csoportos foglalkozások célja, hogy a résztvevőket ne csak arra készítse fel, hogy nemet tudjanak mondani a káros szenvedélyekre, hanem arra is, hogy

---

például igent tudjanak mondani az egészségre, és megvédje őket a divatos, de veszélyes, külsőségeiben megnyilvánuló kóros fogyókúráktól, eltúlzott és ezért veszélyes testépítéstől.

Kortárshatások az egészségfejlesztésben

Az egészségfejlesztési programok között viszonylag új keletűek azok a megközelítések, amelyek a kortársak befolyásának szerepére helyezik a hangsúlyt.

Jól tudjuk, hogy a korai életszakaszokban jelentkező, aggodalomra okot adó, egészséget veszélyeztető magatartásformák az esetek jelentékeny százalékában a kortárs csoport nyomására, hatására jelennek meg. Az első cigaretta elszívása, az első részegség (az első pohár alkoholt a legtöbb magyar gyerek otthon issza meg, szülei társaságában!), az első illegális droghasználat: mindegyik a társas tevékenység részeként történik meg, gyakran az „ifjúsági kultúra” - vagy inkább szubkultúra szerves elemeként. A serdülőkorú fiatalok számára a felnőttél (szülőnél, tanárnál) lényegesen hitelesebb a kortárs, aki éppen ezért sokkal jelentékenyebb véleményformáló hatással is van. Ezek a felismerések tükröződnek azokban a programokban, amelyek a kortárshatásokra építenek, és kiképzett kortárssegítők közvetítésével igyekeznek az egészségfejlesztés üzenetét a fiatalokhoz eljuttatni, és arra próbálják megtanítani a fiatalokat, hogy képessé váljanak nemet mondani.

A képzett kortársak segíthetnek barátaiknak vagy osztálytársaiknak, de modell-szereplőként is képviselhetik pl. a dohányzást ellenző kortárs norma kialakítását, illetve fennmaradását is.

Közösségi alapú komplex egészségfejlesztő programok

A közösségi alapú programok nemcsak az élőhely azonosságát és életmód formáló szerepét veszik tekintetbe, hanem a tágabb értelmű politikai és társadalmi meghatározókat, realitásokat is. Ezek a megközelítések döntő mértékben a helyben megfogalmazódó igényekre reflektálnak, tehát alulról építkeznek, az egészségfejlesztési, társadalompolitikai szükségletek helyi szinten fogalmazódnak meg, az ott élők, dolgozók határozzák meg a beavatkozások szükséges irányát, és nagymértékben támaszkodnak a helyi erőforrásokra. Ezek a programok nemcsak a diákokkal és nemcsak az iskolával foglalkoznak, hanem többféle célcsoporttal és „támadásponttal”: pl. a helyi tömegkommunikáció (kábeltevé, helyi újság) segítségével a felnőttekhez is eljuttatnak információkat; a házi orvosokon keresztül például elősegítik a dohányzás-leszoktató programokban történő részvételt.

14.5. Tanórákon belül megvalósítandó egészségfejlesztő feladatok

Magyar nyelv és irodalom

A tanulók

- ismerjék fel irodalmi művek tanulmányozása kapcsán a mértékletes élet fontosságát,
- tudjanak különbséget tenni a betegség és a halál művészi értékelése és a hétköznapi életben betöltött szerepe között;

- tudjanak érvelő szöveget készíteni a sportolás fontosságáról, a drogok, az alkohol elutasításáról;
- ismerjék fel, hogy a tömegkommunikáció egyes műfajai fontos ismeretterjesztő szerepet töltenek be az egészséges élet elfogadásában.

Történelem

A tanulók

- kapjanak képet arról, hogy az egészségügy fejlődése milyen fontos eredményeket ért el a fejlett országokban;
- tudják, hogy a betegségek megelőzése (az egészséges életmód) rendkívül fontos szerepet játszik a modern társadalomban;
- ismerjék meg az egészségügy és a szociálpolitika közötti szoros kapcsolatrendszer történeti aspektusait;
- tudatosítsák, hogy egy-egy járványnak milyen történelmi (gazdasági, politikai, stb.) következményei voltak az adott korban, illetve milyen mai következményei lehetnek.

Idegen nyelvek

A tanulók ismerjék meg

- az egészséges táplálkozás jellemzőit (ehhez kapcsolódó olvasmányok és magnóhallgatási feladatok alapján);
- a sport és az egészséges életmódra nevelés összefüggéseit (társalgás, olvasmányok, szituációk);
- a káros szenvedélyek hatását a fiatalokra (érvek, ellenérvek felsorakoztatása, képleírások, szituációk);
- a tömegsport, versenysport, különleges sportok hatását (előnyök és hátrányok);
- a betegségek megelőzésének egyéb módjait (olvasmányok, fordítási feladatok, magnóhallgatás során);
- a munka és a pihenés helyes arányát, a stressz elkerülésének módjait (ismeretterjesztő szövegek több szempontú feldolgozása segítségével).

Fizika

A tanulók

- ismerjék meg az elektromos áram élettani hatásait;
- legyenek tisztában a legfontosabb érintésvédelmi szabályokkal;
- tudják, mik a legfontosabb teendők elektromos balesetek esetén;
- legyenek képesek elsősegély nyújtására;
- ismerjék meg a radioaktív sugárzások káros hatását az élő sejtek működésére;
- tudják, hogyan csökkenthetjük az egészségkárosító sugárzások élettani hatásait.

Kémia

A tanulók

- nyerjenek áttekintést a tápanyagok szerepéről, a táplálkozás egészségmegőrző szerepéről és az egészséges étkezési szokásokról;

- ismerjék a fontosabb, alapvető gyógyszertípusokat, a gyógyszerek dózisaival kapcsolatos általános szabályokat, különös tekintettel a túladagolás következményeire;
- tudjanak önálló véleményt kialakítani a szenvedélybetegségek (alkoholizmus, drogok, dohányzás) kémiai vetületéről, egyes anyagok narkotikus és egészségkárosító hatásairól, veszélyeiről.

Biológia

A tanulók ismerjék meg

- az elsősegély nyújtásának lehetőségeit;
- bőrünk egészsége megőrzésének módjait (tisztálkodás, napozás, szolárium, kozmetikumok, higiénia);
- a mozgásszervi megbetegedéseket és azok elkerülésének módjait, a rendszeres testmozgás, a sport szerepét;
- az egészséges és korszerű táplálkozás lehetőségeit, a biotermékek jelentőségét a táplálkozásban (elhízás, fogyókúra);
- a légzőszervi megbetegedéseket (dohányzás, levegőszennyeződés, allergia);
- a helyes életmód szerepét a szív- és érrendszeri betegségek elkerülésében;
- a fogamzásgátlás, terhesség, terhesség-megszakítás lehetőségeit és veszélyeit, a felelősségteljes párkapcsolatok kialakításának, a családnak, a gyermekvállalásnak a fontosságát;
- az érzékszervi megbetegedéseket (zajszennyezés, tévé és monitor hatása az emberi szemre);
- a kiegyensúlyozott lelki élet fontosságát (olvasás, pihenés, tanulás, sport szerepe a stresszhelyzetek elkerülésében, kezelésében);
- a káros szenvedélyek kialakulásának veszélyeit (alkoholizmus, drogmegelőzés).

Földrajz

A tanulók

- kapjanak képet az egészséges, tiszta környezet fontosságáról, betegségmegelőző szerepéről;
- tudatosítsák, hogy az egészséges életmód része a természeti környezettel való rendszeres kapcsolat;
- ismerjék föl, hogy a környezetvédelem és az egészséges táplálkozás szoros összefüggésben áll egymással;
- törekedjenek a környezetük megóvására;
- ismerjék a fejlődő országok egészségügyi helyzetét, s legyenek tisztában ennek nemzetközi veszélyeivel.

Mozgóképkultúra és médiaismeret

A tanulók

- tudjanak az egészséges életmódot népszerűsítő reklámterveket, plakátokat készíteni;
- készítsenek fényképeket, szervezzenek kiállításokat a veszélyforrásokról;

-
- gyűjtsenek újságcikkeket a témáról, amit közösen vitassanak meg;

Művészettörténet

A tanulók ismerjék meg

- a sport, a mozgás, a művészetek ábrázolását a képzőművészetben;
- a plakát szerepét az egészséges életmód propagandájában (az utca szócsöve);
- az ideális ideák (szépség, harmónia, egészség) megjelenését a képzőművészetben.

Rajz és vizuális kultúra

- Mit sugallnak a reklámok? (médiakritika)
- Szépség = egészség? (esztétika)
- Tervezz ... plakátot, bögrét, tányéralátétet, nyakkendőt, pólót, irattartót, reklámgrafikát, stb. az egészséges életmóddal kapcsolatban!
- „plain-air”: festés a szabadban.

Testnevelés

A tanulók

- ismerjék meg a természet és a külső környezet (napfény, víz, levegő, stb.) erőinek szerepét az egészséges életmód kialakításában;
- legyenek képesek a fizikai állóképesség, az erő és a gyorsaság növelésére a különböző testgyakorlatok segítségével;
- a testedzés segítségével legyenek alkalmasak a sokoldalú képességek kibontakoztatására;
- fejlesszék erkölcsi és akarati tulajdonságaikat;
- helyes testtartásának kialakítása a passzív és az aktív mozgatórendszer megerősítésével, a testtartási hibák javítása;
- ismerjék föl a szabadidő aktív eltöltésének fontosságát;
- a ismerjék meg a légző és keringési rendszer szerepét a sportmozgásokban, és tanulják meg fejlesztésük lehetőségeit;
- sajátítsák el az emberi személyiség kiteljesítésének, az egészség védelmének és megőrzésének lehetőségeit;
- ismerjék meg a bemelegítés szerepét a szervezet sportolásra való előkészítésében;
- ismerjék meg a tisztálkodás, a testápolás fontosságát;
- ismerjék meg a csapattársak együttműködésének és egymásra utaltságának fontosságát a labdás csapatjátékokban.

Osztályfőnöki óra

7. osztály:

- Viselkedéskultúra (érintkezésünk egymással, a felsősökkel, a tanárokkal)
- Helyem a családban
- Biztonságos utazás a járműveken, közlekedés gyalogosan
- A fejlődő szervezet ellenségei
- A nemi érés és az ezzel járó gondok
- Az időjárásnak megfelelő öltözködés fontossága, követelményei

-
- A fiúk-lányok együttesében
  - A testedzés, sport, túrázás kiemelkedő szerepe a kamasz életében
  - Az értelmes szórakozás ismérvei

8. osztály:

- A kamaszszerelmek szépségei
- A korai szexuális élet lelki és testi káros következményei
- A boldog házasság és boldog család ismérvei
- Küzdelem a káros szenvedélyek ellen
- Harcba önmagunkkal (a serdülő önnevelésének gondjai)

9. osztály:

- A serdüléssel járó problémák
- Fiúk és lányok új tartalmú barátsága
- Mondj nemet a kábítószerekre!
- Első munkaérettekzet (Félév előtt!)
- A gyermek helye a családban
- A szerelmesek magatartása
- A közlekedés jogi és etikai szabályairól
- Milyen anya, milyen apa szeretnék lenni

10. osztály:

- Felkészülés a családi életre
- A családi élet szépségei, nehézségei
- Harc a kábítószerek ellen
- A közlekedésről magasabb szinten
- Eszmény és önnevelés
- Tervezés, ábrándozás (az életcél értelmezése, az akarat szerepe)
- Egészséges szülők, egészséges gyermekek (orvosi előadás)

11. osztály:

- A család társadalmi védelme
- A fejlődő család, avagy a „válságban” lévő család
- A szülőszerep mai problémái
- A nemi élet egészségügyi kérdései (nemenkénti csoportokban)
- Az egyéni véleménynyilvánítás és a közvélemény szerepe
- Az erkölcs és jog
- Sikerélmény, kudarcélmény
- A tartalmas életre törekvés
- Az érzelmi és indulati élet
- Játék a felnőtt korban

-
- Egészséges életmód, káros szenvedélyek
  - Akikre felnézünk: a hétköznapiak hősei, a mi közvetlen példaképeink
  - A turizmusról (értékes látnivalók szűkebb pátriánkban)

12. osztály:

- Felkészülés a szülői szerepre
- Párvalasztás, házasság, családtervezés
- Áldozatvállalási szituációk családjáért, kisebb közösségért, nemzetért
- Káros szenvedélyek

14.6. Tanórán kívüli foglalkozásokon megvalósuló egészségfejlesztő feladatok

Tanórán kívüli foglalkozások

- Délutáni szabadidős foglalkozások
Sportprogramok, témával kapcsolatos filmvetítések, vetélkedők, versenyek, egyéb játékos programok, csoportfoglalkozások.
- Egészségnap
Az iskola egészét átfogó előre tervezett programok. Komoly szervezést, felkészülést igényelnek, több iskola is összefoghat az adott régióban, megyén, településen belül.
- Hétvégi iskolai programok
Sportrendezvények, kulturális programok.
- Kirándulások, erdei iskolák, túrák, sportprogramok
- Kapcsolódás más szervezetek, intézmények programjaihoz.

Tájékoztató fórumok

- Szülői értekezlet, szülőcsoport számára szervezett fórum, tájékoztató
Lehet osztályszintű vagy iskolaszintű, ez utóbbi esetében színesíti a programot a külső előadó, pl. orvos, pszichológus, rendőrségek bűnmegelőzési osztályának szakembere stb.
- Szakmai tanácskozások, tréningek
Elsősorban a tanárok felkészültségének fejlesztését szolgálja, de a diákokat is meg kell hívni, amikor csak engedi a program, illetve a téma.

15. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az **elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása** tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia- és testnevelésóra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg az óra részeként. Ezt a feladatot az ifjúsági védőnő látja el, aki ifjúsági védőnői szakdiplomával és egészségfejlesztő, mentálhigiénikus szakdiplomával is rendelkezik.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja

- fejleszteni a beteg, sérült és fogyatékkal élő emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartást,
- megismertetni a környezet – elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, a veszélyes anyagok – egészséget, testi épséget veszélyeztető leggyakoribb tényezőit,
- felkészíteni a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái

- *Szervezetten, a biológia–egészségtan tanterv részeként, 8. évfolyamon „Összhangban a környezettel: az egészség megőrzése” című fejezet kiegészítéseként.* A szaktanár a védőnő által összeállított óravázlat segítségével kéri számon a tanultakat.
- *Önkéntes jelentkezés formájában,* tanórán kívüli csoportfoglalkozáson, tanfolyamon való részvétellel.

Iskolánk kapcsolatot tart a *Magyar Vöröskereszt* helyi szervezetével, amelynek munkatársai a felmenő rendszerű elsősegélynyújtó versenyek megszervezésében, a versenyekre való utazás lebonyolításában és diákjaink társadalmi elsősegélynyújtásba való bevonásával segítik a közösségi munkát.

16. Drogstratégia

16.1. Helyzetelemzés

1. Iskola elhelyezkedése

Iskolánk kisvárosi környezetben helyezkedik el.

2. Tanulók összetétele

a.) Kor szerint:

12 éves kortól 20 éves korig minden korosztály megtalálható. Ez egyrészt azt is mutatja, hogy a legveszélyeztetettebb korosztállyal kell foglalkoznunk.

b.) Lakóhely szerint:

- 2/3 helybeli
- 1/3 vidéki

c.) Családi háttér szerint:

Iskolánk tanulóinak többsége a középosztályból kerül ki.

16.2. Drogstratégia kialakítása

1. Egészséges életre nevelés:

Főleg az osztályfőnöki órák keretében történik, de a szaktárgyi órák ide kapcsolódó témaköreinél is a pedagógiai programban megfogalmazottak alapján.

Felelősök: az osztályfőnökök és szaktanárok

Cél: Olyan egészségszemlélet és életmódi szokásrendszer kialakítása, amelyek hatására a fiatalok társadalmilag elfogadott módon értékelik és viszonyulnak a szerfogyasztáshoz. Eredményes védelmi stratégiát alakítanak ki (elutasításra képessé tétel) a kábítószeres fogyasztására történő csábítási helyzetekre.

a.) Dohányzás

Szankció része:

2012. évi XXVI. törvény a nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló 1999. évi XLII. törvény módosításáról - a dohányzás az iskola területén és annak kapujától 5 méteres körzeten belül tilos.

Felelősök: ügyeletes tanárok, tantestület

Cél: A dohányzók számának csökkentése.

Tanórai része:

- szaktantárgyi órákon beiktatni
- rendkívüli, rendhagyó osztályfőnöki órák tartása
- szakmai szervezetek meghívása
- diákok kiképzése, kortárssegítés

Felelősök: osztályfőnökök, szaktanárok, ifjúságvédelmi felelős

Cél: nevelő célzat.

Szabadidős része:

Sportélet:

- Futóverseny
- Kézilabda bajnokság, stb.

Önkormányzati nap

Promóció

Iskolán kívüli szabadidős programok felajánlása

- Színházlátogatás
- Mozi látogatás stb.

Felelősök: testnevelők, szabadidő-felelős

b.) Alkohol:

Az iskolai programokból az osztálykirándulásokon és a sulibulikon jelent nagy problémát. Iskolán kívül pedig a hétfégi discokban elkeserítően sokan és sokat fogyasztanak.

Tanórai része

- osztályfőnöki órákon fontos téma
- rendhagyó osztályfőnöki órák tartása

Felelősök: osztályfőnökök, ifjúságvédelmi felelős

Cél: Alkoholmentes kirándulások, sulibulik.

Szabadidős része

- Rendőrök meghívni előadások tartására
Téma: alkohol és bűnözés összefüggései
- Rendhagyó intézménylátogatás (börtön, detoxikáló, javító nevelő, családsegítő, stb.)
- Alkoholmentes sulibulik szervezése, olyan tartalmú programokkal, amelyek a diákok körében nagy érdeklődésre tartanak igényt (drogok kiszűrésével – szonda)
- Rendhagyó szülői értekezletek kirándulások előtt és folyamatosan, az osztálykirándulások helyszínének megválasztása
- Az „ivás” kultúrájának átadása

Felelős: osztályfőnökök, ifjúságvédelmi felelős

Cél: Alkoholmentes kirándulások, sulibulik, hétfégi szórakozások.

c.) Drog (illegális)

Tanórai része:

- rendhagyó osztályfőnöki órák szervezése
- szaktantárgyi órákon a vele kapcsolatos ismeretek átadása
- szakmai szervezetek meghívása

Felelős: osztályfőnökök, ifjúságvédelmi felelős

Cél: Hiteles, a korosztályától kapott információ és segítség a korai felismerés érdekében.

Szabadidős része:

- kirándulásokon
- sulibulikon
- filmklub
- rendőrök előadása
- rendhagyó intézménylátogatások
- drogmentes sulibulik
- tartalmú programok szervezése a drogok szűrésével

Felelősök: osztályfőnökök, ifjúságvédelmi felelős

Cél: Szabadidő hasznos, értelmes, drogmentes eltöltése.

---

2. Felvilágosító előadások, foglalkozások:

Tanároknak

Az iskolai egészségfejlesztési-drogmegelőzési programjának keretén belül pedagógusaink számára előadás tartása.

Felelősök: iskolavezetés, ifjúságvédelmi felelős

Cél: a pedagógusok felkészítése a drogprevenció végzésére. Fontos, hogy a kollégák tudják mi a feladatuk és mit kell tenni, ha szakmai kompetenciájukat meghaladó problémával találkoznak. Tudják a kábítószer fogyasztással kapcsolatos problémákat felvállalni és szakmailag korrekten megoldani vagy megfelelő helyre irányítani az érintetteket.

Diákoknak

A tanulók számára felvilágosító előadás szervezése, ahol információt kapnak a legális és illegális drogokról, azok fogyasztásának következményeiről, jogi szabályozásáról.

Felelősök: ifjúságvédelmi felelős

Cél: a drogok hatásai, függőség kialakulása, törvényi háttér, segítő rendszer megismertetése, a nemet mondás és a pozitív életstílus előnyeinek megbeszélése.

Szülőknek

A tanév elején hagyományos összevont szülői értekezletek keretében a legelterjedtebb kábítószeres, azok fogyasztásának hatásai, jogi következményei, segítő szervezetek címének, elérhetőségének ismertetése.

Felelősök: ifjúságvédelmi felelős

Cél: a szülők tájékoztatása, bevonása a tanulók érdekében végzett megelőző munkába

3. Kulturált szórakozás, szabadidő hasznos eltöltésének biztosítása (összegezve)

A fiatalok szabadidő eltöltési szokásai jelenleg szórakozóhelyekhez kötődnek, ezért is szükséges, hogy az iskolában vehessék igénybe a szabadidő eltöltésének változatos és értékorientált formáit, megelőzve a káros hatásokat.

Iskolai programok, tervezett szabadidős tevékenységek

Ezen feladatokhoz a konkrét felelősöket és a személyre szabott feladatokat minden évben az iskolai munkaterv rögzíti.

Színházlátogatás szervezése

Felelős: tanárok

Cél: Esztétikai és irodalmi nevelés kulturált viselkedés elsajátítása.

Nőgyógyászati előadás

Felelős: ifjúságvédelmi felelős

Cél: A nővé válás problémái, kérdései, a szakrendelésen való megjelenés

Filmklub

Cél: Értő filmnézés, a tanulók szemléletének kialakítása, formázása, a téma kiválasztásának igényességével, a helyes és értékadó magatartási formák és normák iránti fogékonyság elsajátítása.

Felelősök: médiatanár

Iskolai filmvetítés

Cél: A tanulók szabadidejének hasznos eltöltése, a látott filmek megvitatása.

Felelősök: médiatanár

Rendhagyó intézménylátogatás

Cél: A prevenció célú foglalkozásokon felmerült intézmények figyelemfelhívó, élményszerű bemutatása, végiglátogatása (igények és lehetőségek szerint)

Például: Büntetésvégrehajtási Intézet, Detoxikáló, Javító-nevelő Intézet, Családsegítő Szolgálat, Gyermekjóléti Szolgálat)

Felelősök: osztályfőnökök

Egynapos kirándulások hétvégén (Planetárium, Fővárosi Nagycirkusz, Paksi Atomerőmű, Terror háza, Parlament stb.)

Cél: A hétvégi szabadidő hasznos eltöltése.

Felelősök: osztályfőnökök

Suli-buli

Cél: A fiatalok kulturált szórakozása iskolai szinten.

Felelősök: osztályfőnökök, DÖK patronáló tanár

Diákönkormányzati nap

Felelősök: Diákönkormányzatot segítő tanár.

Cél: Iskolai hagyományörzés

Diákparlament

Felelősök: Diákönkormányzatot segítő tanár.

Cél: Demokratikus jogok megismerése és tanulása. Fórum a véleménynyilvánításra.

Sportfoglalkozások

Felelős: testnevelő tanárok

Cél: Az egészséges életmodell és a sport fontos szerepének a bemutatása

Családi klubdélutánok

Felelősök: osztályfőnökök

Cél: A tanulók, a szülők és tanárok közötti szorosabb kapcsolattartás elindítása ismerkedéssel.

Pályázatok

Felelős: iskolavezetés

Cél: A tehetséges fiataloknak lehetőséget adni a nyilvánosság előtti bemutatkozásra, alkotásaik kiállítás keretében történő megismertetésére. Az alkotásokban megfogalmazott drogot elutasító magatartás pozitív hatása a kortárs fiatalokra.

Internetelési lehetőségek

Felelős: rendszergazda

Cél: Az informatikai világháló adta lehetőségek kihasználása, az óriási pozitív és negatív információáradat közötti tájékozódás elsajátítása, a fiatalokat érintő hasznos oldalak megismertetése.

Pszichológus bevonása

Felelős: ifjúságvédelmi felelős

Cél: A lelki nehézségekkel küszködő, kudarc élményekkel szembekerülő tanulók segítése egyéni foglalkozások keretében.

4. Belső segítő-kapcsolat kialakítása

A tanulási nehézségekkel küszködő, csak kudarc élményekkel szembekerülő tanulók segítése korrepetálásokkal, felzárkóztató kiscsoportos foglalkozás keretében.

Felelősök: osztályfőnökök, szaktanárok

5. Külső kapcsolatok elmélyítése

A családsegítő központokkal, gyermekjóléti szolgálatokkal, Drogambulanciával, drogprevencióval foglalkozó szervezetekkel (lásd: Forrás Lelki Segítők Egyesülete) való kapcsolattartás, közös programok kialakítása.

Felelős: ifjúságvédelmi felelős

16.3. Hosszú távú célok

1. Droghoordinátor képzés

Ma még mindig jellemző, hogy a droghoordinátorok „kezelése” ellenállást kiváltó, megbélyegző. Nem lehet biztonsággal kijelenteni ma már egy iskolában sem, hogy „nálunk nincs droghoordinátor”. Ezt a még meglévő ellenállást lehet fellazítani a szerepvállalással, amit az iskolai droghoordinátornak kell hirdetni. Akkreditált képzés biztosítása.

Felelősök: Az iskola vezetésének a feladata, hogy kijelölje a droghoordinátort és meghatározza feladatát.

Cél: Hatékonyabb, koordináltabb prevenciós munka.

2. Tanárok szemléletváltásának elősegítése

Mivel a droghoordinátor, mint tabu téma körül a tanár bontja le a falakat, egy új és bensőségesebb kapcsolat keletkezik a tanár és diák között. A pedagógus csak akkor tudja felelősségteljesen ellátni a prevenciós munkát, ha a diákot partnerként tudja kezelni és fel tudja vállalni a segítő szerepét.

Megvalósítás: tréningek, továbbképzések, beszélgetések.

Felelős: iskola vezetősége.

3. A külső kapcsolatok bővítése

Az iskolákban működő droghoordinátorokkal való kapcsolatfelvétel, kapcsolattartás. Konzultációk, szupervíziók, közös programok szervezése.

Felelős: droghoordinátor

5. Legális és illegális drogok terén

- a) Dohányzás: ne nőjön a dohányzók aránya.
- b) Alkohol: tolódjon későbbre az első próbálkozás, kipróbálás.
- c) Drogok: kipróbálása csökkenjen.

Felelősök: iskolavezetés, pedagógusok, az egész tantestület.

Cél: A droghoordinátorban kitűzött célok elérése, megvalósítása. Az intézmény sajátosságaihoz illeszkedő prevenciós módszer kialakítása.

---

17. Környezeti nevelés

17.1. Alapelvek, jövőkép, hosszú távú célok

Iskolánk feladatának tekinti azt, hogy diákjaink a felnőtt életre megfelelő ismeretekkel, készségekkel és szemlélettel rendelkezzenek, hogy ne csak saját pillanatnyi érdekeik szerint, hanem a Föld egészségének fennmaradása érdekében cselekedjenek. Ennek eléréséhez a következő célok megvalósítását tartjuk szem előtt az iskolai élet valamennyi színterén, valamennyi tevékenységünket áthatva.

Általános célok, értékek

- az egyetemes természetnek (a Világegyetem egészségének), mint létező értéknek tisztelete és megőrzése, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak környezetével, kultúrájával együtt
- a Föld egészséges folyamatainak visszaállítása, harmóniára törekvés
- a bioszféra és a biológiai sokféleség megőrzése

Pedagógiai célok

- az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása
- az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése
- rendszerszemléletre nevelés
- holisztikus és globális szemléletmód kialakítása
- a szerves kultúra megvalósítása a környezeti nevelésben
- fenntarthatóságra nevelés, az elveivel való azonosulás elősegítése
- a környezetetika hatékony fejlesztése
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés
- tolerancia és segítő életmód kialakítása
- a környezettudatos magatartás és életvitel kialakulásának segítése
- az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése
- az egészség és a környezet összefüggéseinek felismertetése
- a helyzetfelismerés, az ok – okozati összefüggések felismerése képességének kialakítása, fejlesztése
- problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség fejlesztése
- globális összefüggések megértése iránti igény felkeltése

17.2. Tanulásszervezési és tartalmi elemek

TANTÁRGYI LEHETŐSÉGEK

Magyar nyelv és irodalom

A tanulók

- ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását
- ismerjék meg közvetlen természetes- és mesterséges környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat! (meséket, mondákat, népdalokat és verseket)
- ismerjék meg az irodalmi művekben megjelenő természeti és környezeti értékeket, az ember és a természet közötti harmonikus kapcsolatok kialakulását
- legyenek képesek irodalmi szövegek alapján problémafelvetésekre, vitára, véleményalkotásra, érvelésre
- erősödjön esztétikai, erkölcsi érzékenységük
- tudatosan készüljenek az anyanyelv védelmére, a „nyelvi környezetszennyezés” elkerülésére
- sajátítsák el a médiumok elemzésének technikáit

A tanulóknak

- alakuljon igénnyé a hatékony kommunikációra való törekvés, a jó problémafelvetés, vitakészség, véleményalkotási képesség
- növeljük a környezethez való, pozitív érzelmi és intellektuális közeledést a környezet- és természetvédelmi témájú könyvek feldolgozásával
- fejlesszük az egyéni és a közösségi kompetenciákat a drámajátékok segítségével

Történelem

A tanulók

- értsék és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet
- tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására
- ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete
- legyenek képesek a globális problémákra megoldásokat keresni a természeti népek példáján keresztül
- értsék meg az egész világot érintő globális problémákat, és érezzék hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában, csökkentésében

Társadalomismeret

A tanulók

- ismerjék meg a természet közelben élő, a természetet tisztelő, azt felhasználó, és nem kihasználó paraszti életmód értékeit
- ismerjék meg a népszokások egészségvédelmi vetületét (ünnepek előtti böjtök)
- állampolgári felelősségtudatuk fejlődjön
- ismerjék a fenntartható fejlődés fogalmát, tudják, hogy saját családjukban milyen cselekedettel, életmóddal segíthetik elő a fenntarthatóságot

Idegen nyelv

A tanulók

- váljanak érzékenyebbé a természet szeretetére a jól megválasztott szövegek feldolgozásának segítségével
- legyenek érzékenyek a hazai környezeti problémákra és ismerjék meg a nyelv segítségével más országok hasonló problémáit
- tudják más népek ilyen irányú tevékenységeit és ismerjék az idegen országok környezetvédelemmel foglalkozó szervezeteit
- legyenek képesek a környezetvédelmi problémákra önállóan, csoportmunkában, projekt-munkában választ keresni

A tanulóknak

- alakuljon ki és fejlődjön a nemzetközi felelősség a környezettel szemben
- fejlődjön az idegen nyelvi kommunikáció képessége, és fedezzék fel ennek lehetőségeit

Matematika

A tanulók

- váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket matematikai módszerekkel demonstrálják
- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére statisztikai módszerek alkalmazásával
- tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemezni
- logikus gondolkodása, a szintetizáló és a lényegkiemelő képessége fejlődjön
- tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait
- váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására
- ismerjenek konkrét, a valós életből vett példákat, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni
- legyenek képesek reális becslésekre
- tudjanak egyszerű statisztikai módszereket alkalmazni

A tanulóknak

- alakuljon ki a rendszerben való gondolkodás
- alakítsuk ki a környezeti rendszerek megismeréséhez szükséges számolási készségeket

Fizika

A tanulók

- váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára
- ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzások, zaj, rezgés) egészségkárosítását, tudják ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit
- ismerjék fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő, és élettelen közötti kölcsönhatásokat
- tudják értelmezni a környezet változásának törvényszerűségeit, és ennek tudatában legyenek képesek megoldást keresni a globális környezeti problémákra
- mérjék fel annak fontosságát, hogy a környezeti erőforrásokat felelősséggel szabad csak felhasználni
- ismereteik birtokában váljanak tetteik következményeit látó, előregondolkodó állampolgárrá
- ismerjék meg az alternatív energiahordozókat és forrásokat

Kémia

A tanulók

- rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel
- törekedjenek a környezettudatos magatartás kialakítására
- legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára, az eredmények értelmezésére
- ismerjék a környezetüket legjobban szennyező anyagokat, törekedjenek ezek használatának csökkentésére
- ismerjék az emberi szervezetre káros anyagokat és ezek szervezetre gyakorolt hatásait, tartózkodjanak ezek kipróbálásától
- értsék meg a különböző technológiák hatását a természeti és épített környezetre, valamint becsüljék meg ezek gazdasági hatásait

Földrajz

A tanulók

- szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükről
- érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit
- értsék meg, hogy a népek eltérő természeti és gazdasági körülményei, hagyományai meghatározzák gondolkodás módjukat, világszemléletüket
- értsék meg, hogy a társadalom-földrajzi változások, a felgyorsult fogyasztás a Föld erőforrásainak kimerüléséhez vezet
- ismerjék meg a globális problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit
- ismerjék, szeressék és őrizzék a természeti és az épített környezet szépségeit

A tanulóknak

- a környezet értékeinek megismerésével erősödjön a környezettudatos életmód iránti igény
- alakuljon ki az igény a szülőföld cselekvő felfedezésére
- fejlődjön közösségük, lakóhelyük, országuk, régiójuk és a világ problémáinak megoldásában való aktív részvételi készség

Biológia

A tanulók

- ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit
- ismerjék és szeressék a természeti és az épített környezetet
- ismerjék meg az élőlények alapvető szervezeti-működési jellemzőit, fedezzék fel azok között az ok-okozati összefüggéseket
- legyenek tájékozottak a földi élővilág sokféleségét, valamint az emberek és biológiai környezetük közötti kapcsolatrendszerrel illetően
- ismerjék meg a környezet-egészségügyi problémákat
- legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére
- sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat

A tanulóknak

- alakuljon ki ökológiai szemléletmód

-
- alakuljon ki a természeti és az épített környezet iránti felelősség

Ének-zene

A tanulók

- ismerjék fel a természeti és a művészeti szépség rokonságát és azonosságát
- ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módjait
- fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését a népdalokban
- vegyék észre a zene közösségerősítő, közösségteremtő szerepét
- tudják, hogy az élő és az élettelen természet hangjai a zenében és a hétköznapiakban egyaránt akusztikus élményt jelentenek
- fedezzék fel a zenei környezetszennyezést, és tudjanak ellene védekezni

Rajz és vizuális kultúra

A tanulók

- ismerjék meg a természet sokszínűségét, formagazdagságát
- ismerjék fel a természeti és a művészeti szépség rokonságát és azonosságát
- ismerjék meg a természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit
- ismerjék és tudják, hogy a hagyományápolás a fenntarthatóság egyik alappillére
- tudjanak példákat említeni a népi építészet, díszítőművészet hazai előfordulásaira
- ismerjék a természetes alapanyagok használatát
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni, melyek a természetről szólnak
- legyenek képesek a műalkotásokat környezeti nevelési szempontoknak megfelelően elemezni
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni a környezeti nevelési témaköröknek megfelelően
- ismerjék a tárgyi világ formanyelvi elemeit, a tartalom és a forma összefüggését
- tudjanak példákat mondani a környezetvédelmi szempontok szerinti formatervezésre
- kutassanak fel, ismerjenek meg helyi, népi építészeti emlékeket

Informatika (számítástechnika és könyvtárhasználat)

A tanulók

- legyenek képesek az interneten illetve a szakirodalomban információkat keresni, konkrét, a valós életből vett példákat értelmezni, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni
- legyenek képesek a számítógép segítségével megszerezhető tudás szűrésére, váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására
- ismerjék meg az informatikában (pl. az internet-használatban) rejlő környezetvédelmi lehetőségeket
- használják a világhálót kutatómunkára, ismeretszerzésre
- futtassanak környezeti elemek megváltozását figyelembevevő szimulációkat és statisztikai teszteket
- rendezzenek környezeti kérdésekről virtuális fórumot máshová járó diákokkal közösen
- szerkesszenek és nyomtassanak környezetvédelmi újságokat és posztereket
- ismerjék meg a távközlési-informatikai berendezések környezetkárosító hatásait

- váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket informatikai módszerekkel demonstrálják (számítástechnika alkalmazása, könyvtárhasználat, irodalmi hivatkozások)
- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére a különféle szoftverek (adatok táblázatos tárolása, kiértékelése, összefüggések vizsgálata, statisztikai módszerek alkalmazása) segítségével
- a számítástechnikai eszközök használata során valósítsák meg az anyag- és energiatakarékos alkalmazás feltételeit

Testnevelés

A tanulók

- fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják, egészséges testi fejlődésüket
- győződjenek meg a mozgás jótékony hatásairól a különböző szervrendszerek működését tekintve
- legyenek tisztában azzal, hogy testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében
- értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes
- igényeljék, hogy a sportoláshoz lehetőség szerint természetes anyagokból készüljenek az eszközök, és a tornaszerek
- sajátítsanak el régi magyar, mozgást igénylő népi játékokat

A tanulóknak

- tudatosítsa az egészség és a környezet komplexitását
- alakuljon ki az igény a higiénés normák betartására

AZ ISKOLAI KÖRNYEZET

Feladatunk a mindennapi iskolai élet „fizikai” és szellemi környezetének átalakítása a környezeti nevelési program szellemében. Fontos megtervezni az iskola mindennapi életének ezernyi mozzanatát, s azt, hogy ezeken keresztül hogyan válhat az iskola környezet-barátiabbá, miképpen alakíthatja az ott dolgozók és tanulók életmódját környezet-tudatosabbá.

Ehhez járulhatnak hozzá az alábbiak:

- anyag- és energiatakarékos iskolaüzemeltetés és tanórai mozzanatok
- pedagógusok, dolgozók példamutatása
- a szelektív hulladékgyűjtés következetes megvalósítása
- termek, folyosók és az udvar zöldítése, a tantermek organikus díszítése
- a tömegközlekedési eszközök, a kerékpáros és gyalogos közlekedés népszerűsítése
- a büfé árukészletének átalakítása
- az iskolai ismeretterjesztés tanórán kívüli eszközeinek jobb kihasználása (faliújság, iskolaújság, iskolarádió, helyi média)

KOMMUNIKÁCIÓ

Az iskolán belüli kommunikáció szerves része a szemléletformálásnak, ezért rendszeresen kihasználjuk a lehetőségeit, hogy megértessük a részt vevőkkel, hogy az iskolai élet környezetbaráttá alakítása közügy, minden ott élő közös ügye. A faliújság aktuális hírei (tanáriban, diákságnak) lehetőséget teremtenek az információátadásnak.

Az iskola munkaközösségeinek munkáját szakmai-módszertani téren segíti a biológia-kémia, földrajz, fizika munkaközösség (vagy a felelős tanár). Az iskolavezetés vállalja, hogy a szakanyagokat eljuttatja a felhasználóhoz.

Az iskolán kívüli kommunikációt használva elsősorban a helyi média lehet a partnerünk. Különösen a látványos, jelentős programjaink esetében egy kapcsolattartó személy tájékoztatja a városi televíziót és a napilapot az aktuális rendezvényekről, eseményekről. Az iskolai évkönyvben megjelenő cikkekkkel, diákmunkákkal a lakosok környezettel kapcsolatos ismereteit bővítjük.

Az iskolai honlap lehetőségeit kihasználva folyamatosan tájékoztatjuk az érdeklődőket.

18. A közösségfejlesztéssel összefüggő feladatok

18.1. Helyzetelemzés

A közösség olyan együttműködésre szerveződött emberi csoport, amelyet a közös érdek, közös cél, közös értékrend és közös tudat tart össze. Fontos az együttes élmény ereje, mert a közös szokások révén kialakult elvárások lesznek a szabályozók. Az igazi tanulói és más emberi közösség a legegységesebb emberi, kulturális, vallási, nemzeti és szociális értékek hordozója, közvetítője, amely messzemenően figyelembe veszi a közösség tagjainak egyéni sajátosságait.

Célja: A közösség segítse az egyének fejlődését, képességeinek kibontakozását úgy, hogy azok egyéni lehetőségeik maximumára jussanak el.

A közösségi nevelés területei:

- a család,
- az iskola,
- az iskolán kívüli közösségek.

Az iskola keretén belül működő közösségi nevelés területei:

- tanítási órák,
- tanítási órán kívüli egyéb iskolai foglalkozások (pl. kirándulások, sportfoglalkozások)

- diákok által szervezett, tanórán kívüli iskolai foglalkozások (mint: diák-önkormányzati munka),
- szabadidős tevékenység.

Nagyon fontos az oktatás és a szabadidős tevékenység gondosan megtervezett, átgondolt munkamegosztása, amely az egymásra épülés teljes rendszerét jelenti. Az iskolai szabadidős tevékenység jó teret biztosít a közösségfejlesztő munkának.

18.2. Tanórán megvalósítandó közösségfejlesztési feladatok

A nevelési feladatok megoldása kiterjed az iskola teljes tevékenységrendszerére. Az osztályközösségek és tagjaik formálásának egyaránt kulcsfontosságú eszköze a tudás és a műveltség értéként és mértékként történő elfogadása. Így a szakszerű tanári munkának köszönhetően minden tanórának és azon kívüli tevékenységnek megvan a maga szerepe. Különösen fontos szerep hárul az osztályfőnöki órákra, ahol a szaktanár munkáját pszichológus, védőnő, és különböző előadók is segítik.

18.3. Tanórán kívüli foglalkozásokon megvalósítandó közösségfejlesztési feladatok

Számtalan nevelési lehetőséget kínálnak a klubdélutánok, sulibulik. Ezek megszervezésében, előkészítésében a diákok aktívan közreműködnek.

A diák-önkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai

A közösségfejlesztésnek fontos színterét jelenti az évente megrendezett diákfórum és az önkormányzati nap is. Ebben is támogatjuk a diákönkormányzatok működését.

A szabadidős, közösségi tevékenység közösségfejlesztő feladatai

Az iskolán kívüli közösségi programok között első helyen kell megemlítenünk a tantervi követelményekre épülő, a diákok közreműködésével megszervezett, a szülők által is igényelt és finanszírozott tanulmányi kirándulásokat, erdei iskolákat, vízi túrákat és iskolai kirándulásokat, a témaheteket és a 3 hetet meghaladó projektet.

A közösségfejlesztő tevékenységben kiemelt szerepet szánunk az osztályfőnöki munkának. Közösségkovacsoló hatása van az osztály buliknak, az iskolai rendezvényeknek: szalagtűző, iskolai kirándulás, elsősavató, mikulás-, és karácsonyi ünnepség, farsang, DÖK-nap, HEG-alja fesztivál, osztálykirándulás, ballagás.

Ehhez a munkához komoly segítséget nyújtanak a szülők támogatásával megvalósított kulturális programok is: színház- és mozielőadások, hangversenyek, stb.

Az együtt szerzett élmények és azok közös feldolgozása tovább mélyítik diákjaink műveltségét, szélesítik látókörét.

A tanulmányi kirándulások a nevelő-oktató munka fontos színterei. Egyrészt lehetőséget nyújtanak az ismeretek kiegészítésére:

- üzemlátogatás
- múzeumlátogatás
- színházlátogatás
- koncert, opera előadás látogatása
- könyvtárlátogatás
- történelmi emlékhelyeink meglátogatása
- természeti kincseink felkeresése
- egyetemi előadások látogatása, előadók meghívása

Ugyanakkor a nevelőmunkának, a közösségfejlesztésnek is fontos színtere, hiszen diákjainkat új környezetben és élethelyzetekben ismerhetjük meg.

Az igényekhez alkalmazkodva a belépő 7. és 9. évfolyamos tanulóknak augusztus végén „Veréb-tábort” szervezünk.

19. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

19.1. Kiemelten tehetséges tanulókat segítő pedagógiai tevékenység

A tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatására, versenyekre való felkészítésére a pedagógusok szervezeten, illetve egyéni konzultáció keretein belül lehetőséget, támogatást nyújtanak. Az emelt szintű oktatásban részesülő tanulók az emelt követelmények szerinti oktatás folyamán, valamint az érettségi vizsgára felkészítő foglalkozások keretein belül nagyobb lehetőséget kapnak az ismereteik elmélyítésére, az emelt szintű érettségi vizsgákra való felkészítésre.

A tehetséggondozás elszakíthatatlan részét képezi a színvonalas oktatásnak, főként pedig a gimnáziumi nevelésnek. Iskolánkban ennek évtizedekre visszanyúló hagyománya van. Kollégáink és diákjaink akkor is végzik e tevékenységet, amikor nincs mód arra, hogy a tevékenységre fordított munkát az intézmény anyagilag is honorálja.

A tehetséggondozás céljai intézményünkben:

- minden diákunk tehetségének felismerése és felkarolása,
- tehetségfejlesztés, eredményes verseny-előkészítés,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása,
- a középiskolában tanult ismeretek szintézisének biztosítása.

A tehetséggondozás feladatai intézményünkben:

- egyéni és kiscsoportos tehetséggondozó órák, verseny-előkészítő foglalkozások,
- szakköri foglalkozások.

A tehetséges gyerek igazi kihívást jelent a tanároknak. Amikor tehetségről beszélünk, tudnunk kell, hogy komplex, egységesen nem definiálható tulajdonságcsoporthoz tartozókat írunk le, amely legáltalánosabban valamely, társadalmilag hasznos tevékenységnek az átlagosnál magasabb színvonalú elvégzésére tesz képpesé. Gyerekeknél ez azt jelenti, hogy az adott gyerek egy vagy több területen az átlagosnál jobban, hatékonyabban fejleszhető, s így a későbbiekben kiváló teljesítmény várható el tőle. Az, hogy ez az ígéret valóra válik-e, az iskolától is függ. Mi azt szeretnénk, ha a mi iskolánkban lennének ilyen gyerekek.

1. Tanórai keretben:

- emelt óraszámú képzés biztosítása matematikából, angol és német nyelvből
- magasabb óraszámú képzés informatikából, kémiából, biológiából és fizikából
- informatikai ismeretek nyújtása
- digitális tananyagok, eszközök használata
- csoportbontások matematikából, idegen nyelvekből, informatikából, biológiából, kémiából, fizikából
- a közép- és emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítés
- versenyekre, vetélkedőkre történő felkészítés egyéni differenciált foglalkozások keretében
- tanórai differenciálás

2. Tanítási órán kívül:

- szakkörök
- szaktárgyi versenyekre való felkészítés
- kulturális rendezvényekre való felkészítés
- tanulmányi kirándulások.
- pályázatokon való részvétel segítése
- Internet hozzáférés, SULINET program

3. Iskolán kívüli (művészeti és tudományos művelődés)

- kiállítások megtekintése
- színházlátogatás
- hangversenyek (időszakos)
- mozielőadások, videofilmek megtekintése
- író-olvasó találkozókon való részvétel
- múzeumi látogatások
- ismeretterjesztő programokon való részvétel

4. Rendszeres sportolási, testedzési alkalmak

- diáksportkör működtetése
- tömegsport, mindennapos testedzés
- szánkókirándulások, túrák
- iskolán kívüli sporttevékenység (szakosztályi munka) támogatása

19.2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulókat segítő pedagógiai tevékenység

Tanítványaink beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségei több forrásból fakadhatnak. A családból, a lakóhelyi mikrokörnyezetből hozott szociokulturális hátrányokat, fiziológiai és pszichés problémákat, részképesség zavarokat az iskola egyedül kezelni és megoldani nem tudja, de törekszik ezek mérséklésére.

A beilleszkedési zavarok, tanulási nehézségek, részképesség-zavarok megállapítása a Pedagógiai Szakszolgálat megyei szakértői bizottságának feladata. A kiszűrt tanulók rehabilitációs célú foglalkoztatását a KLIK szakemberei végzik.

Az általuk készített szakvélemény alapján az iskola pedagógusai közreműködnek a rehabilitációs célú foglalkoztatásban.

A magatartási, beilleszkedési zavarok kezelésében az osztályfőnökök és az osztályban tanító tanárok mellett az ifjúságvédelmi felelős és pszichológus is közreműködik.

Az ezen zavarok mérsékléséhez hozzájáruló pedagógiai tevékenységek lehetnek tanórai (egyéni haladás, segítség a feladat megoldásában, differenciált fejlesztés stb.) és tanórán kívüli (szakkörök, sport, családlátogatás, fejlesztő-felzárkóztató óra, külső segítség igénybevétele) tevékenységek is.

A tanulási problémákkal küszködő tanulóknak szintre hozó foglalkozásokon igyekszünk segítséget nyújtani a tanulmányi munkában mutatkozó lemaradások, hátrányok csökkentésével. Ilyen szintre hozó foglalkozásokat szervezünk 9. osztályban magyar nyelvből és matematikából, de szükség esetén más tantárgyakból is szervezhetők ilyen csoportok.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése a következő tevékenységek során történik:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése, egyéni foglalkozás
- igényekhez igazodó korrepetálási rend kialakítása
- szoros kapcsolat a Nevelési Tanácsadóval és a Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői Bizottsággal
- inergazdag környezet kialakítása
- a gyermek személyiségének átgondolt és reális megítélése
- a tanuló testi-lelki állapotának minél teljesebb felmérése
- ok-okozati összefüggések feltárása
- negatív környezeti hatások kiszűrése
- a részképesség-kiesések lehetőség szerinti korrigálása
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai
- családlátogatások
- a szülők, a családok nevelési gondjainak segítése
- a továbbtanulás irányítása, segítése

Az érettségi előtt álló tanulási nehézségekkel küzdő tanulóknak elsősorban matematikából, történelemből és magyarból szervezünk előkészítő foglalkozásokat, de szükség esetén más tantárgyakból is szervezhetők a felkészülést segítő csoportok.

Indokolt esetben egyéni képességfejlesztő foglalkozások is szervezhetők.

19.3. Hátrányos helyzetű tanulókat segítő pedagógiai tevékenység

Iskolánkban a hátrányos helyzetű tanulók (HH) aránya jelenleg a következőképpen alakul:

A HH tanulók számában némi növekedés mutatkozik, de a HHH tanulók száma várhatóan a közeljövőben is 5 % alatt marad.

Tanév elején felmérjük a segítségre szoruló körét. A megkülönböztetett figyelmet igénylő tanulók többsége az alábbi csoportokba sorolható:

- családi kapcsolatok miatt veszélyeztetett (csonka családban élő);
- anyagilag hátrányos helyzetű (pl. munkanélküli szülők);
- műveltségi tekintetben hátrányos helyzetű;
- egészségileg hátrányos helyzetű;
- káros szenvedélye miatt veszélyeztetett;
- deviáns, nehezen kezelhető gyermek; stb.

Az iskolai nevelő-oktató tevékenységet kiegészítő feladat a gyermekek, tanulók szociális hátrányainak negatív hatásait kiküszöbölni, pedagógiai és szolgáltatás jellegű eszközökkel enyhíteni hátrányos helyzetükön. A szociális hátrányok negatívan befolyásolhatják a testi-lelki egészség megőrzését, a helyes életmód kialakulását, az eredményes tanulást, munkába állást. A szociális hátrányok az érintett tanulók jelentős részét megfoszthatják a saját könyvtár, számítógép használatától, kulturális szolgáltatások, továbbtanulásra felkészítő tanfolyamok, nyelvtanfolyamok igénybevételétől.

A szociális hátrányok felmérését helyzetfeltárás segíti, melyben részt vesznek az osztályfőnökök és a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős.

Iskolánkban a tanulmányi munka terén mutatkozó szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek:

- felzárkóztató foglalkozások;
- tehetségfejlesztő program;
- tankönyvtámogatás, ingyenes tankönyv (rendelet szerinti mértékben és körben);
- könyvtárhasználat biztosítása;
- informatikai szolgáltatás;
- tanulmányi versenyek, felkészítés támogatása (útiköltség, nevezési díj, stb.);
- szervezett szabadidős foglalkozások;
- továbbtanulási tanácsadás.

A központi keretből biztosított támogatásokat (tankönyvtámogatás, tanszersegély) eljuttatjuk a rászoruló tanulókhöz

19.4. A sajátos nevelési igényű tanulókat segítő pedagógiai tevékenység

A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók száma 1 % alatt van. Az ő fejlesztésük integráltan, osztálykeretben történik, a törvényi előírásnak megfelelően szakemberek bevonásával. Minden esetben figyelembe vesszük a Szakértői Bizottság szakvéleményét. Ennek függvényében biztosítunk többletidőt a tanórai feladatok megoldásához. Indokolt esetben az érintett tanuló felmentést kap a számára problémát jelentő részterületek beszámolási kötelezettsége alól.

20. Az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Iskolánk kisvárosi jellegénél fogva a legutóbbi időkig csak elvétve találkoztunk a szó, hagyományos értelmében vett veszélyeztetett tanulóval. A gyermek- és ifjúságvédelem az általános iskolából kapott információkon és saját megfigyeléseinken alapul.

Az osztályfőnökkel közösen dolgozzuk ki a figyelemmel kísérés, a segítség direkt vagy indirekt lehetőségeit. Ezt a munkát a **gyermek- és ifjúságvédelmi felelős** koordinálja.

Feladatának fontos része az egészségnevelési tevékenység. Ezt a munkát az **ifjúsági védőnő**vel közösen látja el, aki rendszeresen látogatja iskolánkat, és segít az egészséges életmóddal, a családi és szexuális élet problémáival, illetve a káros szenvedélyek kialakulásának megakadályozásával kapcsolatos nevelési feladatok szakszerű ellátásában.

Kapcsolatban állunk a Polgármesteri Hivatal szociális csoportjával és a Családsegítő Szolgálat munkatársaival. Szükség esetén igénybe vesszük a Nevelési Tanácsadó szakembereinek segítségét is.

Az Európai Unió elvárásai alapján az esélyegyenlőség érvényesítése valamennyi hátrányos helyzetű csoport, egyén részére a közoktatásban is kiemelt feladat. Az egyenlő bánásmód követelményének és a szegregációmentességnek, mint esélyegyenlőségi alapfeltételnek érvényesülnie kell az intézményen belül.

Iskolánk az elmúlt években kiépítette és megvalósította azokat a támogató lépéseket, szolgáltatásokat, eljárásokat, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetű gyerekek hátrányait, javítják iskolai sikerességüket (tanórákon kiemelt figyelem, szabadidős tevékenységek, korrepetálások, Útravaló programban való részvétel, támogatások, szakszolgálat igénybe vétele, alapítványi támogatás).

21. Az iskola pedagógusainak feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. **A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.**

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozóvizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,

-
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
  - iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
  - szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
  - osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a pedagógiai alkalmasságot és a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

22. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök iskolai feladatai

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

23. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje

Az iskola életével kapcsolatos legfontosabb döntések a nevelőtestület hatáskörébe tartoznak. A jogszabályok szerint bizonyos döntések a fenntartó, mások az intézmény vezetőjének hatáskörébe tartoznak. A tanulók döntési joga a diák-önkormányzati munkában történő részvételre, annak szervezésére, szervezeti rendjének kialakítására korlátozódik a jogszabályok által meghatározott módon. A köznevelési törvényben és végrehajtási rendeletében meghatározottak szerint biztosítjuk annak lehetőségét, hogy a tanulók – a diákönkormányzat szervezeti keretei között – kifejthessék véleményüket a házirend, a szervezeti és működési szabályzat, valamint a pedagógiai program elkészítésekor. Ennek

érdekében az osztályfőnökök és a diákönkormányzat patronáló tanára közreműködésével minden osztályban az életkornak megfelelő szinten és tartalommal ismertetjük a dokumentumok tartalmát, biztosítjuk az egyes tanulók és az osztályközösségek számára a véleménynyilvánítás lehetőségét. A dokumentumok tanulói véleményezése a diákönkormányzat hatásköre az annak szervezeti és működési szabályzatában foglaltak szerint.

Ugyanakkor lehetőséget kívánunk biztosítani arra is, hogy egyes – a tanulóközösség egészére vonatkozó – döntések meghozatala előtt a tanulók szervezett formában részt vehessenek a döntést megelőző véleményezésben. A tájékoztatás és a tanulói vélemények beszerzésének módszerét az előző bekezdésben meghatározottal azonosan határozzuk meg.

A diákönkormányzat bevonásával biztosítjuk az iskola tanulóközössége számára azt a lehetőséget is, hogy a tanulók számára fontos döntéseket megelőzően – a diákönkormányzat vezetőjének vagy patronáló tanárának előzetes kérése alapján – részt vehetnek a nevelőtestületnek azokon az értekezletein, amelyeken az iskola munkájának értékelése történik.

24. Az iskola kapcsolattartásának formája és rendje partnereivel

A szülői közösségek egyre nagyobb szerepet kapnak az iskolai programok, az iskolai élet formálásában.

A szülő, a tanuló, a pedagógus együttes munkája révén valósulhatnak meg a Pedagógiai programban megfogalmazott nevelési-oktatási célkitűzések. Ezért a szülőnek, a tanulónak és az iskolának alkotó módon kell együttműködni.

24.1. A kapcsolattartás formája és rendje a tanulókkal

A tanulók jogait és kötelességeit a Köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 45. és 46. §-a, viselkedésük normáit a Házirend szabályozza.

Az iskolai diákélet fontos színtere a **diákmozgalom**, melyre az önszerveződés, a demokratizmus a jellemző. Az iskolai diákmozgalom az osztály-diákbizottságokra épül. Csúcsvezetése az **Iskolai Diákbizottság (IDB)**, amely választott szerv. Saját szervezeti és működési szabályzat és munkaterv alapján tevékenykedik. (Ezek a dokumentumok az iskolai SzMSz mellékletében találhatóak meg.) Az IDB munkáját 5 évre kinevezett pedagógus segíti.

Tevékenységgükkel bekapcsolódnak az iskolai élet minden területébe. Érdeklődési körök, kulturális és szórakoztató programok létrehozását kezdeményezik, szervezik. Nagy szerepük van abban, hogy az iskolába belépő legfiatalabb korosztály is megtalálja a maga helyét az iskola diákközösségében.

Az iskolai diákmozgalom legmagasabb színtere a diákparlament, amit az IDB hív össze legalább 4 évenként, és a napirendre kerülő kérdéseket is az IDB állapítja meg.

Évente egy alkalommal diák fórumot tartunk, ahol minden osztály küldöttekkel képviselteti magát. Itt minden olyan kérdést felvethetnek a tanulók az iskolavezetésnek, amely a diákközösségeket foglalkoztatja.

Az együttműködésben fontos szerepet tölt be a szaktanárok, osztályfőnökök és a diákok személyes kapcsolattartása a tanórákon és azon kívül is.

A tanulók tájékoztatásában fontos szerepet töltenek be a hirdetőtáblák, az iskolarádió, az iskolaújság, valamint az alkalomszerűen készülő körözhvények.

A tanulóknak a kollégiumi nevelőkkel való kapcsolatát a kollégium Pedagógiai programja tartalmazza.

24.2. A kapcsolattartás formája és rendje a szülőkkel

A szülők jogait és kötelességeit a Köznevelésről szóló 2011.évi CXCV. törvény 72. §-a szabályozza

A szülők osztályonként szülői munkaközösséget választanak, és ezek képviselőt delegálnak az iskolai **Szülői munkaközösség**be. Az iskolai szülői munkaközösség bízza meg azokat a szülőket, akik az iskolaszékben képviselik a közösség érdekeit.

A közvetlen információcsere legfontosabb szinterei a szülői értekezletek, fogadóórák, nyílt napok, bemutatók, ahol megteremthetők az egyéni kapcsolatteremtés lehetőségei is.

A szülőknek az említett fórumokon, illetve egyénileg is joguk van tájékozódni az iskola életéről, a tanítás tartalmáról, illetve javaslatokat tehetnek. Az iskolavezetés tagjai és minden tanár készséggel ad felvilágosítást az érdeklődőknek. A javaslatokat az Iskolaszék és a tantestület megvitatja, és támogatás esetén a javaslat szellemében módosítjuk tevékenységünket.

Az írásbeli kapcsolattartás az ellenőrző könyvön, az e-naplón keresztül és tájékoztató levelekben valósul meg. Szükség esetén az iskola kérdőívekkel fordulhat a szülőkhöz.

A szülők aktívan közreműködnek az iskolai rendezvények előkészítésében és megtartásában, kísérőként segítenek a tanulmányi kirándulások zavartalan lebonyolításában, illetve társadalmi munkával hozzájárulnak az iskola működőképességének megőrzéséhez.

24.3. Intézményi tanács

A nemzeti köznevelési törvény alapján a helyi közösségek érdekeinek képviseletére a szülők, a tanulók, a nevelőtestület, az intézmény székhelye szerinti települési önkormányzat, a történelmi egyházak, a helyi gazdasági kamara és az intézményfenntartó képviselőiből alakult intézményi tanács a nevelési-oktatási intézménynek a működését érintő valamennyi kérdésben véleményt nyilvánító egyeztető fóruma.

Az intézményi tanács képviselőjét meg kell hívni az szülői választmány és a diákönkormányzat vezetősége valamint az iskolaszék vezetője részére tartandó tájékoztató értekezletre, melyet az iskola igazgatója és igazgatóhelyettesei évente három alkalommal (tanév elején, félév végén és a tanév szorgalmi időszakának végén) hívnak össze. Az értekezleten az igazgató véleményezteteti az éves iskolai munkatervet, a tanév helyi rendjéről szóló nevelőtestületi javaslatot, szól a tanév kiemelt feladatairól, valamint a tanulmányi munka

---

értékeléséről, a munkatervi feladatok teljesítéséről.

24.4. A kapcsolattartás formája és rendje a pedagógusokkal

A nevelőtestület az iskolai élet egyik legfontosabb tényezője. Tagja valamennyi pedagógus.

A nevelőtestület az oktatási és nevelési kérdésekben, valamint az intézmény működésével kapcsolatban fontos jogokkal rendelkezik. A nevelőtestület jogait és kötelességeit a Köznevelésről szóló 2011.évi CXCV. törvény 61-62-63. §-a szabályozza.

A nevelőtestület munkaközösségekre oszlik. Ezek részt vállalnak az intézmény irányításában, a nevelőtestületi döntések előkészítésében. A kompetencia alapú oktatás elterjedésével szerepük erősödik, céljuk a tájékoztatás, a tapasztalatcsere, a továbbképzés, a véleményalkotás is a szakmai munka mellett.

Szoros kapcsolatot tartunk fenn az önálló igazgatású **Szép Ernő Középiskolai Kollégiummal**. Rendszeresen meghívjuk az intézmény képviselőit az általunk szervezett programokra, rendezvényekre. Mindkét felet érdeklő témákban közös szakmai megbeszéléseket rendezünk. Kölcsönösen segítjük egymást információkkal, dokumentumokkal. A kapcsolatok ápolását segítik az igazgatói megbeszélések is.

A **kollégiumi nevelőtanárok** rendszeresen ellátogatnak iskolánkba, hogy nyomon kövessék közös tanítványaink tanulmányi előmenetelét. A két nevelőtestület tagjai meghívás alapján rendszeresen részt vesznek egymás értekezletein (félévi, év végi, esetleges fegyelmi ügyek, stb.).

24.5. A kapcsolattartás formája és rendje az iskola külső partnereivel

Intézményünk szoros kapcsolatot tart fenn Hajdúszoboszló város és tágabb környezetünk alábbi intézményeivel és a gazdasági élet szereplőivel:

- Klebelsberg Intézményfenntartó Központ
- a Hajdúszoboszlói Tankerület általános iskolái
- Hajdúszoboszló középfokú oktatási intézményei
- Szép Ernő Kollégium
- Debreceni Egyetem
- Polgármesteri Hivatal
- Megyei Pedagógiai Szakszolgálat és Szakmai Szolgáltató Intézet
- Kovács Máté Városi Művelődési Központ és Könyvtár
- Állatkertek, vadasparkok, botanikus kertek
- Nemzeti parkok (különösen a Hortobágyi Nemzeti Park)
- Iskola-egészségügyi szervezet (Iskolaorvos, iskolafogászat, védőnők)
- Rendőrség
- Járási és városi bíróság

-
- ÁNTSZ
  - Családsegítő Szolgálat
  - Nevelési Tanácsadó
  - Vöröskereszt hajdúszoboszlói szervezete
  - Hajdú-Bihar Megyei Diáksport Szövetség
  - Hungarospa Zrt.
  - Városgazdálkodási Rt.
  - Szociális intézmények
  - Civil szervezetek
  - üzemek

A kapcsolattartás módjai:

- együttműködési megállapodás alapján
- informális megbeszélés, megegyezés szerint
- az intézmény munkatervében rögzítettek alapján

26. A tanulmányok alatti vizsgák vizsgaszabályzata

A vizsga célja

Az adott vizsga követelményeinek való megfelelés. A tanuló továbbhaladásához szükséges ismeretek ellenőrzése.

26.1. A vizsgaszabályzat hatálya

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozóvizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- akik átvételüket kérik az intézménybe, és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

26.2. Vizsgatípusok

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozóvizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- pótló-vizsgára
- javítóvizsgákra vonatkozik.

26.3. Az értékelés rendje

- A tanuló eredményét az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani.
- Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha
  - felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
  - engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
  - a Köznevelési törvényben meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
  - a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.
- Egy osztályozó vizsga, egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.
- Osztályozó vizsga időpontjai: január, április, augusztus, az iskola igazgatója által kijelölt időpontban.
- Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.
- Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.
- Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha
  - a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
  - az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

- A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet.
- **Vizsgák értékelése:**
Az értékelés osztályozó, javító és pótló vizsga esetén elégtelentől jelesig terjedő osztályzattal, pontozás útján, az érdemjegy megállapítása az érettségi vizsga százalékos határértékeinek megfelelően történik.
Különbözeti vizsga esetében a tanuló értékelése: megfelelt – ha teljesítette a tantárgyi minimumot, nem felelt meg, ha ez alatt teljesít. A tantárgyi minimum követelményeket a munkaközösségek határozzák meg.

26.4. A vizsgatárgyak részei és követelményei

Magyar nyelv és irodalom

Írásbeli és szóbeli vizsga letétele. Alapkövetelmény a tantervi követelmények minimális ismerete. A tanuló osztályzatát az írásbeli és szóbeli vizsgarészek együttes értékelésével kell megállapítani.

Történelem, társadalomismeret, filozófia, etika

Írásbeli és szóbeli vizsga letétele. Alapkövetelmény a tantervi követelmények minimális ismerete. A tanuló osztályzatát az írásbeli és szóbeli vizsgarészek együttes értékelésével kell megállapítani.

Erkölcstan, életvitel

Írásbeli és szóbeli vizsga letétele. Alapkövetelmény a tantervi követelmények minimális ismerete. A tanuló osztályzatát az írásbeli és szóbeli vizsgarészek együttes értékelésével kell megállapítani.

Idegen nyelvek

Írásbeli és szóbeli vizsga letétele. Alapkövetelmény a tantervi követelmények minimális ismerete. A tanuló osztályzatát az írásbeli és szóbeli vizsgarészek együttes értékelésével kell megállapítani.

Matematika

Írásbeli és szükség esetén szóbeli vizsga letétele. Alapkövetelmény a tantervi követelmények minimális ismerete. A tanuló osztályzatát az írásbeli és szóbeli vizsgarészek együttes értékelésével kell megállapítani.

Fizika

Írásbeli és szóbeli vizsga letétele. Alapkövetelmény a tantervi követelmények minimális ismerete. A tanuló osztályzatát az írásbeli és szóbeli vizsgarészek együttes értékelésével kell megállapítani.

Biológia

Írásbeli és szóbeli vizsga letétele. Alapkövetelmény a tantervi követelmények minimális ismerete. A tanuló osztályzatát az írásbeli és szóbeli vizsgarészek együttes értékelésével kell megállapítani.

Kémia

Írásbeli és szóbeli vizsga letétele. Alapkövetelmény a tantervi követelmények minimális ismerete. A tanuló osztályzatát az írásbeli és szóbeli vizsgarészek együttes értékelésével kell megállapítani.

Földrajz

Írásbeli és szóbeli vizsga letétele. Alapkövetelmény a tantervi követelmények minimális ismerete. A tanuló osztályzatát az írásbeli és szóbeli vizsgarészek együttes értékelésével kell megállapítani.

Testnevelés

Gyakorlati vizsga letétele. Alapkövetelmény a tantervi követelmények minimális ismerete. A tanuló osztályzatát a gyakorlati vizsgán nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani.

Ének-zene

Írásbeli és szóbeli vizsga letétele. Alapkövetelmény a tantervi követelmények minimális ismerete. A tanuló osztályzatát az írásbeli és szóbeli vizsgarészek együttes értékelésével kell megállapítani.

Informatika

Szóbeli és gyakorlati vizsga letétele. Alapkövetelmény a tantervi követelmények minimális ismerete. A tanuló osztályzatát a gyakorlati és szóbeli vizsgarészek együttes értékelésével kell megállapítani.

Rajz és műalkotások elemzése, művészetek, médiaismeret

Írásbeli, gyakorlati és szóbeli vizsga letétele. Alapkövetelmény a tantervi követelmények minimális ismerete. A tanuló osztályzatát az írásbeli, gyakorlati és szóbeli vizsgarészek együttes értékelésével kell megállapítani.

Az osztályozóvizsga részletes, tantárgyakra, évfolyamokra és képzési típusokra lebontott követelményei az iskola honlapján mindenki számára hozzáférhetőek.

26.5. Eljárási rend az előrehozott érettségi vizsgák esetén

Azon tanulók, akik valamely tantárgyból sikeres előrehozott érettségi vizsgát tettek – ezzel teljesítve a középiskolai tanulmányi követelményeit - magasabb évfolyamba lépés, valamint évismétlés esetén az adott tantárgy óráinak látogatása alól felmentést kapnak.

26.6. Alkalmassági vizsga

Iskolánk nem tart alkalmassági vizsgát.

27. A tanulók felvételére vonatkozó iskolai szabályok

Általános rendelkezések

Az általános iskolai tanuló a középfokú iskolába az általános vagy a rendkívüli felvételi eljárás keretében vehető fel.

A felvételi eljárásokkal kapcsolatos határidőket az oktatásért felelős miniszter évente, a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben határozza meg.

A középfokú iskolai felvételi kérelmet a hivatal által kiadott jelentkezési lap és tanulói adatlap (a továbbiakban: felvételi lapok) felhasználásával kell benyújtani a középfokú iskolába és a Felvételi Központba. A felvételi kérelmeket a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott időszakban kell benyújtani és elbírálni.

A felvételi eljárás költségei a szülőre, tanulóra nem háríthatók át.

A iskola a tanulmányi területek fő jellemzőit és belső kódjait közlemény alapján állapítja meg, és október 15-éig rögzíti a KIFIR rendszerben.

A iskola felvételi tájékoztatót készít, és azt a honlapján nyilvánosságra hozza, valamint a KIFIR rendszerében október 31-éig elhelyezi.

Amennyiben a sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő jelentkező élni kíván az Nkt. 51. § (5) bekezdésében biztosított joggal, a jelentkezési laphoz csatolnia kell az erre vonatkozó kérelmet, valamint a szakértői bizottság véleményét. Az igazgató a kérelemről döntését határozat formájában hozza meg. Az igazgató döntésében rendelkezik az iskolai tanulmányok során a tanuló által használt, megszokott eszközök biztosításáról, az írásbeli dolgozat elkészítéséhez a munkaidő meghosszabbításáról, a vizsga meghatározott részeinek értékelése alóli felmentésről.

Az iskola a KIFIR rendszerben a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott időpontig rögzíti a vizsgázók jelentkezési adatait.

27.1. Felvétel a 7. és 9. évfolyamra

A felvételi pontszám, rangsor meghatározása

Intézményünk a felvételi kérelmekről a tanulmányi eredmények és a központilag kiadott egységes feladatlapokkal megszervezett írásbeli vizsga (a továbbiakban: központi írásbeli vizsga) eredménye alapján dönt.

Felvételi pontszám=hozott pontszám+írásbeli dolgozatok eredményéből számított pontszám.

Tanulmányi eredmények alatt kizárólag a középfokú iskolába felvételiző tanuló általános iskolai tanulmányait igazoló bizonyítványában, félévi értesítőjében (ellenőrzőjében) szereplő osztályzatait, minősítéseit kell érteni.

A hatosztályos tagozat esetében a felvételi pontszámába az alábbi tantárgyak 5. osztály év végi, és 6. osztály félévi érdemjegyeit számítjuk be:

- magyar irodalom
- magyar nyelvtan
- történelem
- matematika
- idegen nyelv
- természetismeret.

A négy és öt évfolyamos képzés esetén a felvételi pontszámába az alábbi tantárgyak 7. osztály év végi, és 8. osztály félévi érdemjegyeit számítjuk be:

- magyar irodalom

-
- magyar nyelvtan
  - történelem
  - matematika
  - idegen nyelv
  - fizika
  - kémia
  - biológia
  - földrajz
  - informatika.

A tanulmányi eredményekbe a magatartás és szorgalom értékelése, minősítése nem számítható be.

A felvételi eredménybe a hozott pontszámok mellett az iskola speciális szabályok szerint beszámítja a matematika és anyanyelvi központi írásbeli vizsgán elért eredményeket:

A hatosztályos gimnáziumi képzés matematika tagozatán (71-es kód):

matematika eredmény (elért pontszám x 1,2) + anyanyelvi eredmény (elért pontszám x 0.8)

A hatosztályos gimnáziumi képzés angol nyelvi tagozatán (72-es kód):

matematika eredmény (elért pontszám x 0,8) + anyanyelvi eredmény (elért pontszám x 1,2)

A négy évfolyamos gimnáziumi (mérnök-informatikus orientációjú) képzés (91-es kód):

matematika eredmény (elért pontszám x 1,2) + anyanyelvi eredmény (elért pontszám x 0.8)

A négy évfolyamos gimnáziumi (reál-orvosi orientációjú) képzés (93-as kód):

matematika eredmény (elért pontszám x 1,2) + anyanyelvi eredmény (elért pontszám x 0.8)

A négy évfolyamos normál tantervű képzés (92-es és 94-es tagozatkódok):

matematika eredmény (elért pontszám) + anyanyelvi eredmény (elért pontszám)

Az öt évfolyamos gimnáziumi képzés nyelvi előkészítő évfolyammal (95-ös kód):

---

matematika eredmény (elért pontszám x 0,8) + anyanyelvi eredmény (elért pontszám x 1,2)

A központi írásbeli vizsga a hivatal által megküldött feladatlapok megoldásából áll.

A középiskola igazgatója a vizsgázókat az iskola honlapján, valamint az írásbeli vizsga megkezdése előtt a vizsga helyszínén tájékoztatja arról, hogy hol és mikor tekinthetik meg az általuk elkészített és az iskola által kiértékelt dolgozatokat, és tájékoztatást ad az értékelésre vonatkozó észrevételek megtételének szabályairól.

Az írásbeli vizsga kiértékelt dolgozatait a vizsgázó és szülője az iskola képviselőjének jelenlétében, az igazgató által meghatározott helyen és időben megtekintheti, azokról kézzel vagy elektronikus úton másolatot készíthet, és – kizárólag a hivatalos javítási-értékelési útmutatótól eltérő értékelés esetén – az értékelésre észrevételt tehet. A vizsgázó kérésére a saját kiértékelt dolgozatáról másolatot kell készíteni.

A megtekintéshez – az adott írásbeli vizsgát követő nyolc napon belül – egy munkanapot (nyolc órát) kell biztosítani. A vizsgázó észrevételeit a megtekintést követő első munkanap végéig – tizenhat óráig – írásban adhatja le. Az észrevétel benyújtására nyitva álló határidő elmulasztása esetén egy napon belül lehet igazolási kérelmet benyújtani. Az igazolási kérelem benyújtási határideje jogvesztő.

Ha az írásbeli vizsgakérdésekre adott megoldás értékelésére a vizsgázó észrevételt nyújt be, az iskola az észrevételt érdemben elbírálja. Az iskola a bírálat eredményét határozat formájában, megfelelő indokolással, az észrevétel benyújtását követő három munkanapon belül írásban közli az észrevételt tevővel.

Ha az észrevételt tevő az iskola határozatának kézhezvétele után is fenntartja korábbi észrevételét, ezt egy munkanapon belül írásban közli a vizsgát szervező iskolával. A határidő elmulasztása jogvesztő. Az iskola a fenntartott észrevételt az ügyre vonatkozó dokumentumokkal együtt egy munkanapon belül megküldi a hivatalnak.

Az írásbeli vizsga eredményéről a vizsgát szervező iskola – a hivatal által kiadott, a vizsga részletes eredményeit tartalmazó, az iskola körbélyegzőjének lenyomatával, valamint az igazgató vagy az általa kijelölt személy aláírásával hitelesített értékelő lapon – közvetlenül tájékoztatja a vizsgázókat.

A középfokú iskola a felvételi vizsgák befejezése után, legkésőbb a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott időpontig a honlapján nyilvánosságra hozza a jelentkezők felvételi jegyzékét. A nyilvánosságra hozott jegyzékben a jelentkező az oktatási azonosító számával szerepel, egyéb személyes adatai nélkül. Ha a jelentkező a jelentkezési lapján kérte, hogy a felvételi jegyzékben egyéni adat, jelige alkalmazásával szerepeltessék, akkor a középfokú iskola az oktatási azonosító szám helyett a jelentkező egyéni adatát, jeligéjét tünteti fel.

A felvételi jegyzéket tanulmányi területenként kell elkészíteni, valamennyi jelentkező feltüntetésével. A jegyzék a jelentkező meghatározott azonosító adata mellett tartalmazza a jelentkezőnek a felvételi eljárásban elért összesített eredményét és az iskola által meghatározott rangsorban elfoglalt helyét.

A középfokú iskola igazgatója a jelentkezők listájának felhasználásával tanulmányi területenként elkészíti az ideiglenes felvételi rangsort.

A jelentkezők listájának kiegészítése után a középfokú iskola igazgatója a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott határidőig kiegészíti az ideiglenes felvételi rangsort, valamint tanulmányi területenként közli a felvehető tanulók számát.

Az iskola az egyeztetett felvételi jegyzék alapján, a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott határidőig megküldi a felvételtől vagy az elutasításról szóló értesítést a jelentkezőnek, kiskorú jelentkező esetén a szülőnek, továbbá, ha a jelentkező tanulói jogviszonyban áll, az általános iskolának is.

Az általános iskola értesítése jegyzék formájában is történhet. A felvételtől szóló értesítést az Nkt. 37. § (2)–(3) bekezdésében meghatározott esetben a tanulónak, kiskorú tanuló esetében a szülőnek kell megküldeni, továbbá az Nkt. 37. § (2) bekezdésben meghatározott esetben az általános iskolának is, ha a vele tanulói jogviszonyban álló tanuló a középfokú iskolába felvételt nyert.

A középfokú iskola igazgatója a felvételi döntésekről szóló értesítések megtörténte után a következő tanév első napjáig rendkívüli felvételi eljárást írhat ki.

Abban az esetben, ha az általános felvételi eljárás keretében a középfokú iskolába az adott osztályba felvehető tanulói létszám kevesebb, mint kilencven százalékát sikerült betölteni, a rendkívüli felvételi eljárást ki kell írni.

A jelentkezés elutasítása esetén az iskola igazgatójának fel kell hívnia a jelentkező, kiskorú jelentkező esetén a jelentkező és a szülő figyelmét, hogy az Nkt. 37. § (3) bekezdése alapján a döntés ellen jogorvoslattal élhet.

A középfokú iskola a tanköteles tanuló beiratkozásáról értesíti azt az általános iskolát, amelyikben a tanulmányait folytatta.

27.2. A felvételi eljárás különös szabályai

A felvételi kérelmek elbírálása során előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű tanulót, ezt követően azt a jelentkezőt, akinek a lakóhelye, tartózkodási helye az iskola székhelyén van, illetve akinek különleges helyzete azt indokolja.

Különleges helyzetűnek tekintjük a jelentkezőt akkor, ha testvére is iskolánkba jár, vagy itt érettségizett, ha szülője az iskola alkalmazottja.

---

28. A tanulók átvételére vonatkozó szabályok

Az iskola lehetőséget biztosít más iskolában tanuló diákok átvételére. Az átvételről való döntés az intézmény vezetőjének jogköre, döntése előtt köteles kikérni az igazgatóhelyettesek véleményét. A tanuló átvételére akkor van lehetőség, ha az általa tanult tantárgyak többsége megegyezik az iskolánkban tanult tantárgyakkal, illetve a különbség, valamint a tananyagban való esetleges elmaradás mértéke nem haladja meg azt a szintet, amely a tanuló számára pótolhatóvá teszi a lemaradást. Az átvételkor figyelembe kell venni az átveendő tanuló magatartását, szorgalmát és a vele szemben alkalmazott fegyelmező és fegyelmi intézkedéseket.

Az állami fenntartású iskolákból történő átvételkor különbözeti vizsgát nem írunk elő. Az átvételkor különbözeti vizsga letétele akkor írható elő, ha a tanult tananyagban vagy annak ütemezésében jelentős eltérés állapítható meg. Az igazgató lehetőséget biztosíthat arra, hogy a különbözeti vizsgát a felvételtől számított maximum három hónapon belül tegye le az átvett tanuló, ebben az esetben a felkészüléshez egyéni segítségnyújtást kell biztosítani az átvett tanuló számára. Lehetőség van arra is, hogy – a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő és a tanuló együttes kérésére – évfolyamisméltléssel, eggyel alacsonyabb évfolyamú osztályba kerüljön a diák.

HELYI TANTERV

1.A Nemzeti alaptantervben meghatározott iskolai pedagógiai feladatok

1.1. A gimnáziumi képzés pedagógiai feladatai

- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait
- az ismeretek elsajátításának folyamatában az induktív és deduktív út konstruktív alkalmazásával törekszünk a konvergens és divergens gondolkodás képességének fejlesztésére
- a kreativitás fejlesztése, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés, a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük
- az önálló tanulás és az önművelés alapozása
- az ismeretek tapasztalati megalapozása, a felfedezés lehetősége, a kreativitás fejlesztése, a differenciált fejlesztés, a művészeti, a gyakorlati és a közismereti készségek fejlesztésének egyensúlya, a tanulók egészséges terhelése, fejlődésük folyamatos követése, a személyre szóló, fejlesztő értékelés;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat
- növeljük a tanulók aktív részvételét igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték stb.), az iskola épít a tanulók kíváncsiságára és a rendszerezett ismeretek iránti igényükre;
- heurisztikus tanulási helyzeteket és rendszerező ismeretszerzési élményeket egyaránt kínálunk tanulóinknak, az így szervezett tanulási folyamat juttatja közel őket a megismerés, a tudás örömehez, erősíti meg önbizalmukat és növeli teljesítményük értékét
- a tanulók megszerzett tudásukat valóságos feladatok, problémák megoldásában, konfliktusok kezelésében is alkalmazzák, döntésképességüket szervezett gyakorlatokban és spontán élethelyzetekben is érvényesítik /projekt munkák, témahét, három hetet meghaladó projekt/
- az érzelem, az értelem és a cselekvés összefüggésének tudatosításával, az erkölcsi meggyőződés és az erkölcsi cselekvés kívánatos összhangjának felismertetésével; az állampolgári ismeretek gyakorlati értelmezésével, a mindennapi életvitellel összefüggő praktikus tudás nyújtásával a szocializációs folyamatokat segítjük elő
- az iskolában folyó nevelő–oktató munka mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerében meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket
- alkalmazzuk a tanuló-megismerési technikákat, módszereket és eszközöket
- az egészséges életvitel kialakításához a mozgásigény kielégítésével kívánunk hozzájárulni

- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a társadalomba való beilleszkedést kívánjuk segíteni
- a kortárs kapcsolatok megerősítése elemi állampolgári és a mindennapi életvitellel összefüggő praktikus ismeretek nyújtásával,
- helyes magatartásformákkal ismertetjük meg tanulóinkat, s lehetőséget teremtünk ezek gyakorlására

Az iskolánkban folyó nevelő - oktató munka pedagógiai eszközei:

- minden gyermek számára biztosítsunk képességeinek, érdeklődésének illetve távolabbi céljainak megfelelő programokat, tevékenységi formákat
- a tanulási stratégiák megválasztásában és a taneszközök használatában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembe vétele
- személyes példamutatással neveljük gyermekeinket toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartása
- a mentális képességek fejlődését az önálló tanulás és az önművelés alapozásával, gyakoroltatásával próbáljuk meg elérni
- az iskolai tanulás folyamatában a gyakorlatközpontúság, az életvitelhez szükséges, alkalmazható tudás gyarapítása, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése érvényesül
- megismerjük a szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztésére kidolgozott tanulói és tanári eszközrendszert, az SDT kínálta lehetőségeket
- a nevelési-oktatói eljárások pedagógiai eszközeit a kooperatív technikákkal ötvözzük

A: a meggyőzés, a felvilágosítás, a tudatosítás módszerei: az oktatás valamennyi módszere, meggyőzés, minta, példa, példakép, példakövetés, eszménykép, bírálat, önbírálat, beszélgetés, felvilágosítás, tudatosítás, előadás, vita, beszámoló;

B: a tevékenység megszervezésének módszerei: csoportképzés, kooperatív feladatmegoldás, követelés, megbízás, (ön)ellenőrzés, (ön)értékelés, játékos módszerek, gyakorlás

C: a magatartásra ható módszerek:

a) ösztönző módszerek: ígéret, helyeslés, biztatás, elismerés, dicséret

A jutalmazás formái külön fejezetben.

b) kényszerítő módszerek: felszólítás, követelés, parancs, büntetés, párhuzamos osztályba való áthelyezés, áthelyezés másik iskolába (kivételes esetben!), tanuló kizárása az iskolából (csak tankötelezettség korhatárán túl!)

c) gátlást kiváltó módszerek (ezek a módszerek a nevelés sikerét veszélyeztető körülmények kizárását célozzák, a negatív viselkedés kialakulását próbálják megakadályozni): felügyelet, ellenőrzés, figyelmeztetés, intés, fenyegetés, tilalom, elmarasztalás

A nevelési módszerek különböző formáit, változatait is eszközöknek nevezik. Ezek a következők lehetnek:

- nyelvi (verbális) eszközök (az információközlés azon módja, amikor közleményeinket a nyelv segítségével továbbítjuk): beszéd, beszélgetés (a nevelés egyik nagyon fontos eszköze, amelyben mindkét fél aktívan részt vesz; tartalmát tekintve lehet: szabad

---

beszélgetés vagy irányított beszélgetés, szervezethez alapján lehet: spontán vagy tervezett, formája alapján: egyéni vagy csoportos), interjú

- nem nyelvi (non verbális) eszközök (az információközlés azon módja, amikor közleményeinket nyelven kívüli eszközökkel fejezzük ki. A nem nyelvi eszközök kísérhetik, nyomatékosíthatják vagy helyettesíthetik közléseinket /arc kifejezés (mimika), szemmozgás, tekintet, testközelség, térközsabályozás, testhelyzet, testtartás, mozdulatok (gesztusok), kulturális jelzések
- szociális technikák (ezeket a technikákat a tanulók a felnőttektől tanulják el kezdetben, a családban (gyermekkorai beidegződés) majd az iskolai közösségben), ezért nagyon fontos, hogy a diákok milyen mintát kapnak otthon és az iskolában
- technikák az ön- és emberismeret fejlesztéséhez (ezek olyan eszközök, technikák, amelyeknek lényeges eleme, hogy a világra vonatkozó ismeretek mellett, azokkal szinkronban fejlesszük a tanulók belső, pszichés világát, társas kapcsolatait, egyedi tulajdonságait, készségeit (fejlesztő interjú, fejlesztő beszélgetés)
- szociális készségfejlesztő technikák (a tanulók problémamegoldó és konfliktuskezelő készségeinek fejlesztése, illetve a meglévők erősítése): minta- és modellnyújtás, megerősítés (buzdítás, dicséret, jutalmazás), szerepjáték, dramatizáló tevékenység

1.2. A szakközépiskolai képzés pedagógiai feladatai

A tanulói személyiség harmonikus fejlesztése pedagógiai munkánk legfontosabb célkitűzése, ami az iskolai élet valamennyi területére, a tanórai nevelés valamennyi tantárgyára feladatokat ró. Ez magába foglalja a tehetségek gondozását és a hátrányos helyzetűek segítségét is.

- korszerű alpműveltség biztosítása a tanulóknak,
- tudatos orientációval segíteni a szakközépiskolai képzésben résztvevő tanulóknak
- széles körű szakmai alapozás és speciális szakmai képzés megvalósításával innovatív tudást alakítsunk ki a tanulóknak.
- közismereti és szakmai területen lehetőségeinktől függően felkínáljuk a választás lehetőségét,
- biztosítsuk az érettségire való eredményes felkészülést;
- ösztönözzük a tanulókat a többirányú továbbtanulásra és a szakmai vizsgákra történő felkészülésre.

- meghatározó célként tekintjük, hogy tanulóink az általános műveltség és a szakmai
- ismeretek birtokában mind a munkaerőpiacon mind a továbbtanulásban sikeresen érvényesülhessenek.

- minden tanulóknak számára biztosítsuk a szakmai képesítés megszerzésének lehetőségét.
- minden helyzetben törekszünk a problémák nyílt, őszinte feltárására és megbeszélésére.

-
- kiemelt feladatként tekintünk az esélyegyenlőség megteremtésére, az oktatáshoz és tudáshoz való szabad hozzáférésre.
  - a részterületek közül kiemelt céljaink közé tartozik az egészséges életmódra nevelés.

2. Alkalmazott tantervek, óratervek

A Hógyes Endre Gimnázium és Szakközépiskola tantervi rendszerének fő részei:

1. a négy évfolyamos gimnáziumi képzés tanterve;
2. az öt évfolyamos, nyelvi előkészítő gimnáziumi képzés tanterve;
3. a hat évfolyamos gimnáziumi képzés tanterve;
4. szakközépiskolai képzés tanterve (informatikai szakmacsoport);

2.1. A négyosztályos képzés

A tantervek készítésekor az alábbi alapelvekből indultunk ki:

- Egyhetes órarend szerint kívánunk továbbra is tanítani.
- A szabadon tervezhető órakeretet a 11-12. évfolyamon a kétszintű érettségi vizsgára felkészítő foglalkozások (fakultatív órák) megtartására fordítjuk.
- A tantervi modulokat önálló tantárgyként tanítjuk. Az óraszámot az egymást követő páratlan és páros évfolyamokon összevontuk, így heti egy órában tudjuk tanítani ezeket a tárgyakat.
- Összevont, illetve integrált tantárgyakat nem tartalmaz a tantervünk.
- A magyar nyelv és irodalom tantárgyon belül külön oktatunk irodalmat és magyar nyelvtant.

2.2. Az öt évfolyamos, nyelvi előkészítő gimnáziumi képzés

A 9. osztályban induló nyelvi előkészítő évfolyam a korábban is sikeresen működő angol és német emelt szintű képzésünket készíti elő. A nyelvi előkészítő évfolyamon a célnyelv magas óraszámú tanítása mellett megkezdődik a második idegen nyelv alapozása is.

2.3. A hatosztályos képzés

A 66361/91. XV. számú MKM engedély alapján, egyedi, tehetséggondozó program szerint működő képzés.

A kerettantervről szóló 28/2000. (IX. 21.) OM rendelet előírása szerint a képzés tantervét 2002-ben akkreditáltattuk.

A képzés a 2003/2004. tanévtől a 7. évfolyamon (majd felmenő rendszerben) az OKÉV által 16054/2002. számon kiadott alkalmazási és a 45370/2002. számú indítási engedéllyel jóváhagyott akkreditált tanterv szerint folyik.

2013/2014-es tanévtől az EMMI által kiadott kerettanterv szerinti képzés történik.

2.4. A szakközépiskolai képzés

a 2006/2007. tanévben indult a műszaki szakterület informatika szakmacsoportjában. Ezt a képzési formát a 2013/2014. tanévtől felmenő rendszerben megszüntetjük.

Helyette gimnáziumi képzést indítunk.

2.5. Szakközépiskolai és műszaki-informatikai képzés

Műszaki-informatikai képzés

Az alábbi óraszámok a 2015-2016. tanévtől a 9.A, 9.B (normál) 10.A, 11.A osztályban kerülnek bevezetésre (6).

9-12. évfolyamos gimnáziumi képzés (matematika – fizika - informatika)								
Tantárgyak	9. évf.		10. évf.		11. évf.		12. évf.	
	Tag.	Norm.	Tag.	Norm.	Tag.	Norm.	Tag.	Norm.
Magyar nyelv és irodalom	4		4		4		4+1	
I. idegen nyelv	3		3		3		3	
II. idegen nyelv	3		3		3		3	
Matematika	3+2	3	3+1	3	3		3+1	
Etika					1			
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2		2		3		3	
Biológia-egészségtan			2		2		2	
Fizika	2+1	2	2+1	2	2			
Kémia	2		2					
Földrajz	2		2					
Ének-zene	1		1					
Vizuális kultúra	1		1					
Dráma és tánc/ Mozgóképfelhasználás és médiaism.*	1							
Művészetek**					2		2	
Informatika	1+1	2	1+2					
Életvitel és gyakorlat							1	
Testnevelés és sport	5		5		5		5	
Osztályfőnöki	1		1		1		1	
Fakultációs órák					6		6	
Szabadon tervezhető órakeret	4		4		6		8	
Rendelkezésre álló órakeret	35		36		35		35	
Felhasznált órakeret	35	32	36	31	35		35	
Lehetséges heti összes óraszám	57		57		58		58	

Piros színnel jelölve a szabadon felhasználható órakeret hasznosítása.

* A két tantárgy valamelyikének választása kötelező.

* 11-12. évfolyamon a négy művészeti tárgy (Ének-zene, Vizuális kultúra, Dráma és

tánc, Mozgóképkultúra és médiaismeret) kerettanterveiből szabadon választhatóan tölthető fel.

Érvényes: a 2015/16-os tanévben a 12.A osztályban

Tantárgy	Heti óraszámok évfolyamonként			
	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	3	4	4	5
Történelem	2	2	3	3
Társadalomismeret és etika			1	1
1. idegen nyelv	3+1	3+1	3+1	3+1
Matematika	3+1	3+1	3	4
Informatika	5	5		
Informatika (szakmai alapozó)			7	9
Fizika	2	2	2	
Biológia és egészségtan	2	2	2	
Kémia	2	2		
Földünk és környezetünk	2	2		
Ének-zene	1	1		
Rajz			1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezhető			(4)	(4)
Kötelező óraszám összesen	33	34	33	33

Mérnök-informatika orientációjú képzés

Változások a kerettantervhez képest:

Az idegen nyelveket csoportbontásban tanítjuk.

A matematikát, fizikát és informatikát csoportbontásban tanítjuk.

Az intenzívebb ismeretátadás érdekében a 10. évfolyamos informatikát előre vittük a 9. évfolyamra.

Megjegyzés: A magasabb óraszámú képzést a szabadon tervezhető órakeret felhasználásával valósítjuk meg.

2.6. Négy évfolyamos gimnáziumi képzés

Reál-orvosi orientációjú képzés

Az alábbi óraszámok a 2015-2016. tanévtől a 9.A, 10.B, 11.B osztályban, kerülnek bevezetésre (7).

9-12. évfolyamos gimnáziumi képzés (biológia - kémia)								
Tantárgyak	9. évf.		10. évf.		11. évf.		12. évf.	
	Tag.	Norm.	Tag.	Norm.	Tag.	Norm.	Tag.	Norm.
Magyar nyelv és irodalom	4		4		4		4+1	
I. idegen nyelv	3		3	3	3		3	
II. idegen nyelv	3		3		3		3	
Matematika	3		3+1	3	3		3+1	
Etika					1			
Történelem, társadalmi és állampolg. ismeretek	2		2		3		3	
Biológia-egészségtan	1+2	1	1+2	1	2		2	
Fizika	2		2		2			
Kémia	2+1	2	2+1	2				
Földrajz	2		2					
Ének-zene	1		1					
Vizuális kultúra	1		1					
Dráma és tánc/ M.kép és médiaism.*			1					
Művészetek**					2		2	
Informatika	2							
Életvitel és gyakorlat							1	
Testnevelés és sport	5		5		5		5	
Osztályfőnöki	1		1		1		1	
Fakultációs órák					6		6	
Szabadon tervezhető órakeret	4		4		6		8	
Rendelkezésre álló órakeret	35		36		35		35	
Felhasznált órakeret	35	32	35	31	35		35	
Lehetséges heti összes óraszám	57		57		58		58	

Piros színnel jelölve a szabadon felhasználható órakeret hasznosítása.

* A két tantárgy valamelyikének választása kötelező.

* 11-12. évfolyamon a négy művészeti tárgy (Ének-zene, Vizuális kultúra, Dráma és

tánc, Mozgóképkultúra és médiaismeret) kerettanterveiből szabadon választhatóan tölthető fel.

Változások a kerettantervhez képest:

Az idegen nyelveket, a matematikát és az informatikát csoportbontásban tanítjuk.

A biológiát, és kémiát csoportbontásban tanítjuk.

Az intenzívebb ismeretátadás érdekében a 10. évfolyamos informatikát előre vittük a 9. évfolyamra.

Megjegyzés: A magasabb óraszámú képzést a szabadon tervezhető órakeret felhasználásával valósítjuk meg.

Reál-orvosi képzés

Érvényes: a 2015/16-es tanévben a 12.B osztályban

Reál-orvosi képzés Tantárgy	Heti óraszámok évfolyamonként			
	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	3	4	4	6
Történelem	2	2	3	3
Emberismeret és etika			1	
1. idegen nyelv	3	3	3	3
2. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	3	3	3	4
Informatika	2	1		
Bevezetés a filozófiába				1
Fizika	2	2	2	
Biológia és egészségtan	2+1	2+1	2	
Kémia	2+1	2+1		
Földünk és környezetünk (Földrajz)	2	2		
Ének-zene	1	1		
Rajz	1	1		
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Tantervi modulok				
Társadalomismeret		0,5	1	1
Mozgókép és médiaismeret				1
Művészetek			1	1
Szabadon tervezhető (3x2)			6	6
Kötelező óraszám összesen	34	34,5	35	35

2.7. Öt évfolyamos gimnáziumi képzés

Csoportbontás az idegen nyelvekből, informatikából

Érvényes: a 2015/16-es tanévben a 9.Ny, 9. C, 10.C, 11.C osztályban

9-12. évfolyamos gimnáziumi képzés nyelvi előkészítő évfolyammal					
Tantárgyak	9. Ny	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	1,5	4 + 1	4 + 0,5	4	4
I. idegen nyelv	18	11	3 + 2	3 + 2	3
II. idegen nyelv		7	3 + 1	3 + 1	3
Matematika	1	3	3	3	3 + 1
Etika				1	
Történelem, társadalmi és állam-polgári ismeretek		2	2 + 0,5	3	3
Biológia-egészségtan			2	2	2
Fizika		2	2	2	
Kémia		2	2		
Földrajz		2	2		
Ének-zene		1	1		
Vizuális kultúra		1	1		
Dráma és tánc/ Mozgóképkultúra és médiaism.*			1		
Művészetek**				2	2
Informatika	3,5	2			
Életvitel és gyakorlat					1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
Fakultációs órák				6	6
Szabadon tervezhető órakeret		4	4	6	8
Rendelkezésre álló órakeret	30	35	36	35	35
Felhasznált órakeret	30	35	35	35	35
Lehetséges heti összes óraszám	56	57	57	58	58

Piros színnel jelölve a szabadon felhasználható órakeret hasznosítása.

* A két tantárgy valamelyikének választása kötelező.

- * 11-12. évfolyamon a négy művészeti tárgy (Ének-zene, Vizuális kultúra, Dráma és tánc, Mozgóképkultúra és médiaismeret) kerettanterveiből szabadon választhatóan tölthető fel.

Változások a kerettantervhez képest:

Az idegen nyelveket, a matematikát és az informatikát csoportbontásban tanítjuk.

Az intenzívebb ismeretátadás érdekében a 10. évfolyamos informatikát előre vittük a 9. évfolyamra.

A nyelvi előkészítő évfolyamokkal szemben felállított követelmények / 20/2012. (XII.21.) EMMI rendelet 137.§-a/ teljesítése érdekében 9. és 10. évfolyamon megemeltük az idegen nyelvi órák számát (1. idegen nyelv: +2 óra; 2. idegen nyelv:+1 óra). Hasonló megfontolásból a 12. évfolyamon a 2. idegen nyelv óraszámát +1 órával megemeltük.

Az osztály humán jellegének erősítése miatt 9. évfolyamon a magyar nyelv és irodalom tantárgy heti óraszámát eggyel növeltük. A sikeres matematika érettségi érdekében 12. évfolyamon a tantárgy óraszámát növeltük +1 órával.

Megjegyzés: A magasabb óraszámú képzést a szabadon tervezhető órakeret felhasználásával valósítjuk meg.

Érvényes: a 2015/16-os tanévben a 13.C osztályban

Tantárgy	Heti óraszámok évfolyamonként				
	9.	10.	11.	12.	13.
Magyar nyelv és irodalom	1	4	4	4	5
Történelem	1	2	2	3	3
Emberismeret és etika				1	
1. idegen nyelv	12	3+2	3+2		
2. idegen nyelv	3	3	3	6	6
Matematika	2	3	3	3	4
Informatika	4	2			
Bevezetés a filozófiába					1
Fizika		2	2	2	
Biológia és egészségtan			1,5	2	2
Kémia		2	2		
Földünk és környezetünk (Földrajz)		2	2		
Ének-zene		1	1		
Rajz		1	1		
Testnevelés és sport	3	2	2	2	2
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
Tantervi modulok					
Társadalomismeret			0,5	1	
Mozgókép és médiaismeret					1

Művészetek				1	1
Kötelező óraszám összesen	27	28+2	28+2	26	26
Szabadon tervezhető				4	4
Kötelező óraszám a törvény szerint	27,5	27,5	27,5	30	30
Engedélyezett maximális óraszám	31,5	31,5	31,5	33	33

Megjegyzés:

A tánc és dráma óraszámát és tananyagát beépítettük a magyar nyelv és irodalom 13. évfolyamos anyagába.

2.8. Hat évfolyamos gimnáziumi képzés

- Matematika emelt szintű képzés:
Csoportbontás matematikából, idegen nyelvből, informatikából
- Angol emelt szintű képzés:
Csoportbontás matematikából, idegen nyelvből, informatikából.

Eltérés a kerettantervtől

Matematika és angol emelt szintű képzés:

A tananyag mindkét tantárgynál mind tartalmában, mind időbeosztásában eltér a kerettantervtől. Ennek célja, hogy egyrészt elmélyítse a tanulók tudását, másrészt a tárgy iránt érdeklődő tanulóknak a normál tantervi anyagot meghaladó többlet információt nyújtson, kitekintést adjon a máshol egyébként nem tárgyalandó tananyagra. Ez a kerettantervhez képes időbeli eltérést és az egyes évfolyamok tananyagához képesti átcsoportosítást is jelenthet.

Történelem:

Beépítettük a filozófiatörténeti ismereteket (kronologikusan) és az állampolgári ismereteket. Ez az évfolyamok között kismértékű tananyag-átcsoportosítást eredményezett.

Bevezetés a filozófiába:

Ezeket az ismereteket a történelem tantárgy filozófiatörténeti fejezeteiben érintjük.

Informatika:

A tananyag a kerettanterv szerint szerveződött, de a 9. évfolyam tananyagát két részre bontottuk, így egy része a 12. évfolyamra került át. Ezt az indokolja, hogy a számítástechnikai ismeretek alkalmazása a felsőoktatásban nagyon fontos, és így a 12. évfolyamon lesz lehetőség a már megtanultak felfrissítésére, és új ismeretek elsajátítására is, hiszen a számítástechnikában három év nagyon sok idő.

Biológia:

A kerettanterv szerint a 9. évfolyamon nincs biológiaoktatás. Mivel mi lineáris felépítésben gondolkodtunk, ez az egy év kihagyás semmiképpen nem tett volna jót a biológia tanításának, ezért a tananyag átszervezésével ezt az űrt kitöltöttük. Így a biológia tanulása a 11. évfolyamon befejeződhet.

Testnevelés:

Mivel a képzés meglehetősen elméleti jellegű, ezért a testnevelés órákat a 7., 11. és 12. évfolyamon a kerettantervhez képest megnöveltük egy-egy órával. Ennek szükségességét az iskolaorvosi felmérések egyértelműen alátámasztják.

Társadalomismeret:

A 7. és 9-10. évfolyam kerettantervi anyagát beleillesztettük a történelem (állampolgári ismeretek) és az osztályfőnöki (önismeret, család, környezetünk) tantárgyba, így önálló tantárgyként csak a 12. évfolyamon jelenik meg, amely a 11-12. évfolyam kerettantervi anyagát tartalmazza.

Tánc és dráma:

A 9-10. osztályos kerettantervi anyagot 8. osztályban összevontan tanítjuk meg.

Mozgóképkultúra és médiaismeret:

Csak a 12. évfolyamon jelentkezik a tantárgy a korosztálynak megfelelő ismeretanyaggal.

Egészségtan:

Az egészségtani ismereteket beépítettük a biológia tantárgy anyagába.

Technika és életvitel:

Ilyen tantárgy önállóan nincs a tantervben. Fontosabb ismeretanyagát az osztályfőnöki órák keretében érintjük.

Művészetek:

Önálló tantárgyként a 12. évfolyamon jelenik meg. Itt érintjük a legfontosabb művészettörténeti ismereteket, de a tananyag tárgyalása épít a magyar irodalom és történelem tantárgyaknál már korábban megtanult ismeretekre is, hiszen az időkeret nem teszi lehetővé ennek a gazdag művészettörténeti anyagnak a teljes, minden részletre kiterjedő tárgyalását. Ugyanakkor az érettség vizsgára készülő tanulóknak olyan

rendszerezett ismeretanyagot nyújt, amit az említett másik két tantárgy vizsgájára való felkészülésnél is jól hasznosíthatnak majd.

Hat évfolyamos gimnáziumi képzés (9)

Érvényes: a 2015/16-os tanévben a 7.E, 8.E, 9.E osztályban

7-12. évfolyamos gimnáziumi képzés						
Tantárgyak	7. évf.	8. évf.	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4 + 1	4	4 + 1
I. idegen nyelv (angol)	3 + (2)	3 + (2)	3 + (2)	3 + (2)	3	3
II. idegen nyelv (német)			3	3	3	3
Matematika	3 + (2)	3 + (2)	3 + (2)	3 + (2)	3	3 + 1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2	3	3
Erkölcstan	1	1				
Etika					1	
Biológia-egészségtan	2	1	1	2	2	2
Fizika	2	1 + 1	2	2	2	
Kémia	1 + 0,5	2	2	2		
Földrajz	1 + 0,5	2	2	2		
Ének-zene	1	1	1	1		
Vizuális kultúra	1	1	1	1		
Dráma és tánc/ M.képkultúra és médiaism.*			1			
Művészetek**					2	2
Informatika	1	1	1 + 1	1		
Életvitel és gyakorlat	1					1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1
Specializációs órák					6	6
Szabadon tervezhető órakeret	3	3	4	4	6	8
Rendelkezésre álló órakeret	31	31	35	36	35	35
Felhasznált órakeret	31	31	35	35	35	35
Lehetséges heti összes óraszám	56	56	57	57	58	58

* A két tantárgy valamelyikének választása kötelező.

* 11-12. évfolyamon a négy művészeti tárgy (Ének-zene, Vizuális kultúra, Dráma és tánc, Mozgóképkultúra és médiaismeret) kerettanterveiből szabadon választhatóan tölthető fel.

A pirossal jelölt óraszámok a kerettantervben megengedett szabadon tervezhető órakeret beosztását jelölik.

Érvényes: a 2015/16-os tanévben a 10.E, 11.E, 12.E osztályban

Tantárgy	Heti óraszámok évfolyamonként											
	7.		8.		9.		10.		11.		12.	
	M	A	M	A	M	A	M	A	M	A	M	A
Magyar nyelv és irodalom	4		5		4		4		4		5	
Történelem	2		2		2		2		3		3	
Emberismeret és etika									1			
Angol nyelv	3	6	3	6	3	5	3	5	3	3	3	3
Német nyelv					3	3	3	3	3	3	3	3
Matematika	6	3	6	3	5	3	5	3	3	3	4	4
Informatika	1		1		2		2					
Fizika	2		2		2		2		2			
Biológia	2		2		2		2		2			
Kémia	2		2		2		2					
Földrajz	2		2		2		2					
Ének-zene	1		1		1		1					
Rajz és vizuális kultúra	1		1		1		1					
Testnevelés és sport	5		5		5		5		5		5	
Osztályfőnöki	1		1		1		1		1		1	
Tantervi modulok												
Társadalomismeret											1	
Mozgóképkultúra és médiaismeret											1	
Művészettörténet											1	
Specializációs órák (3×2)									6		6	
Kötelező óraszám	32		33		35		35		33		33	

3. Projektek

A Társadalmi Megújulás Operatív Programját /TÁMOP/ a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség /NFÜ/ 2008 novemberében hirdette meg.

A program teljes neve: TÁMOP 3.1.4/08/2. KOMPETENCIA ALAPÚ OKTATÁS, EGYENLŐ HOZZÁFÉRÉS – INNOVATÍV INTÉZMÉNYEKBEN

A 2009-2010-es tanév az implementáció éve volt, a pályázat feltételei között azonban volt egy öt éves fenntartási időszak is. Ezek szerint a teljes lezárulás éve a 2014-2015-ös tanév lesz.

Addig a következő kötelezettségeink vannak a pályázattal kapcsolatban:

- szövegértés-szövegalkotásból, matematikából és idegen nyelvből legalább 8 kompetencia alapú oktatással tanított csoport fenntartása 9. és 10. évfolyamon
- három hetes projekt megszervezése
- témahét megtartása
- saját innováció gondozása /családbarát iskola: szülő-tanár-diák est/
- mindezek dokumentálása /napló, tanmenet, munkaterv, projekt-előrehaladási jelentések, projekttervek, fotók/

TIOP

„A pedagógiai, módszertani reformot támogató informatikai infrastruktúra fejlesztése (Tanulói laptop program)” című, TIOP-1.1.1/09/1 azonosító számú pályázat.

Hajdúszoboszló Város Önkormányzata a TÁMOP3.1.4. projektbe bevont intézményei lappal történő felszerelésére, a beszerzés finanszírozására 51 600 304.- Ft-ot nyert el 2010-ben.

Ebből 3 tanterembe 67 laptopot kaptunk.

Az IKT kompetencia kialakítását, fejlesztését szolgálják.

4. Választható érettségi vizsgatárgyak, követelmények, témakörök

4.1. Választható érettségi vizsgatárgyak megnevezése vizsgaszintenként

Vizsgatárgy megnevezése	Vizsgaszint	
magyar nyelv és irodalom	középszint	emelt szint
történelem	középszint	emelt szint
társadalomismeret	középszint	
élő idegen nyelv: angol	középszint	emelt szint
élő idegen nyelv: német	középszint	emelt szint
élő idegen nyelv: francia	középszint	emelt szint
matematika	középszint	emelt szint
biológia	középszint	emelt szint
földrajz	középszint	emelt szint
kémia	középszint	emelt szint
fizika	középszint	emelt szint
ének-zene	középszint	-
informatika	középszint	-
rajz	középszint	-
testnevelés	középszint	-

Iskolánkban minden olyan tantárgy szabadon választható érettségi tárgyként, melynek középiskolai tananyagát a tanuló elsajátította, s az érettségi vizsgaidőszak kezdetére az adott tárgy középiskolai tanítása befejeződött. A többször módosított az érettségi vizsga vizsgaszabályzatáról kiadott 100/1997. (VI.13.) Kormányrendelet értelmében abból a tárgyból tehető érettségi vizsga, amelynek a követelményeiből a helyi tantervben meghatározottak szerint legalább kétszer év végi osztályzatot szerzett a tanuló, és a tantárgyat a teljes tanulmányi idő alatt legalább százharmincnyolc órában tanulta.

A vizsgázó teljesítményét a pontszámok százalékban és osztályzatban történő kifejezésével minősíteni kell. A teljesítmény százalékban történő kifejezésekor a számítást csak az egész szám megállapításáig lehet elvégezni, tizedes-jegy nem állapítható meg.

Ha a vizsgatárgy vizsgája több vizsgarészből áll, a vizsgázónak minden vizsgarészből legalább tizenkettő százalékot kell teljesítenie ahhoz, hogy a vizsgatárgyból a teljesített százalékérték alapján legalább elégséges osztályzatot kaphasson.

Középszintű matematika vizsgatárgyból tett vizsga esetén, ha a tanuló írásbeli teljesítménye elérte a tizenkettő százalékot, de nem érte el a huszonöt százalékot, a vizsgatárgy részletes követelményeiben meghatározott módon szóbeli vizsgát tehet.

Több vizsgarész esetén az egyes vizsgarészekre elérhető pontszámot az adott vizsgatárgy részletes vizsgakövetelménye határozza meg. Ha a vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban tette le, teljesítményét a szóbeli vizsgarésznek megfelelően kell minősíteni. Ha a vizsgázó az írásbeli

vizsga helyett szóbeli vizsgát tett, mindkét tétel kifejtését a szóbeli tételek értékelési szabályai szerint kell értékelni, majd a két tételre adott pontszámok összegét a szóbeli vizsgán elérhető pontszám kétszeresének százalékában kell kifejezni, és ez adja a vizsga százalékos minősítését. A vizsgázónak ebben az esetben mindkét szóbeli vizsgáján legalább tizenkettő százalékot kell teljesítenie ahhoz, hogy a vizsgatárgyból a teljesített százalékérték alapján az (1)–(2) bekezdésben meghatározottak szerint legalább elégséges osztályzatot kaphasson.

(1) Középszintű érettségi vizsga esetén az elérhető pontszámok százalékos teljesítésének osztályzatban történő kifejezése a következő:

- a) 80–100% elérése esetén jeles (5),
- b) 60–79% elérése esetén jó (4),
- c) 40–59% elérése esetén közepes (3),
- d) 25–39% elérése esetén elégséges (2),
- e) 0–24% elérése esetén elégtelen (1).

(2) Emelt szintű érettségi vizsga esetén az elérhető pontszámok százalékos teljesítésének osztályzatban történő kifejezése a következő:

- a) 60–100% elérése esetén jeles (5),
- b) 47–59% elérése esetén jó (4),
- c) 33–46% elérése esetén közepes (3),
- d) 25–32% elérése esetén elégséges (2),
- e) 0–24% elérése esetén elégtelen (1).”

A köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 6. § (4) bekezdése, valamint a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 137. § (1)–(3) bekezdése alapján a 2016. január 1. után megkezdett érettségi vizsgák esetében az érettségi bizonyítvány kiadásának feltétele 50 óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása. A törvény hatálya a 2012. szeptember 1. után 9. évfolyamba beiratkozott tanulóakra terjed ki.

4.2. Választható érettségi vizsgatárgyak témakörei

Magyar nyelv és irodalom

Magyar nyelv

- Ember és nyelv
- Kommunikáció
- A magyar nyelv története
- Nyelv és társadalom
- A nyelvi szintek
- A szöveg
- A retorika alapjai
- Stílus és jelentés

Irodalom

- Szerző, művek
- Életművek a magyar irodalomból
- Portrék
- Látásmódok
- A kortárs irodalomból
- Világirodalom
- Színház és dráma
- Az irodalom határterületei
- Regionális kultúra

-
- Értelmezési szintek, megközelítések
  - Témák, motívumok
  - Műfajok, poétika
  - Korszakok, stílustörténet

Történelem

- Az ókor kultúrája
- A középkor
- A középkori magyar állam megteremtése és virágkora
- Szellemi, társadalmi és politikai változások az újkorban
- Magyarország a Habsburg Birodalomban
- A polgári átalakulás, a nemzetállamok és az imperializmus kora
- A polgárosodás kezdetei és kibontakozása Magyarországon
- Az első világháborútól a kétpólusú világ felbomlásáig
- Magyarország története az első világháborútól a második világháborús összeomlásig
- Magyarország 1945-től a rendszerváltozásig
- A jelenkor
- A mai magyar társadalom és életmód

Élő idegen nyelv

- Kommunikatív készségek
- Beszédfértés (hallott szöveg értése)
- Beszédkészség
- Szövegértés (olvasott szöveg értése)
- Az íráskészség
- Egyéb készségek (stratégiák)
- Nyelvi kompetencia
- Témák
- Személyes vonatkozások, család
- Ember és társadalom
- Környezetünk
- Az iskola
- A munka világa
- Életmód
- Szabadidő, művelődés, szórakozás
- Utazás, turizmus
- Tudomány és technika

Matematika

- Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok
- Számelmélet, algebra
  - Számfogalom, oszthatóság, számrendszerek
  - Algebrai kifejezések, műveletek
  - Hatvány, gyök. logaritmus

-
- Egyenletek, egyenlőtlenségek
  - Függvények, sorozatok
    - Függvények megadása, grafikonok ábrázolása, függvények jellemzése
    - Számtani és mértani sorozat
  - Geometria
    - Térelemek, ponthalmazok
    - Geometriai transzformációk
    - Síkgeometriai alakzatok: háromszögek, négyszögek, sokszögek, kör
    - Testek: hasábok, hengerek, gúlának, kúpok, gömb
    - Kerület-, terület-, felszín- és térfogatszámítás
    - Vektorok
    - Trigonometria
    - Koordináta-geometria
  - Valószínűség-számítás, statisztika

Biológia

- Bevezetés a biológiába
  - A biológia tudománya
  - Fizikai, kémiai alapismeretek
- Egyed alatti szerveződési szint
  - Szervetlen és szerves alkotóelemek:
  - Elemek, ionok
  - Szervetlen molekulák
  - Lipidek
  - Szénhidrátok
  - Fehérjék
  - Nukleinsavak, nukleotidok
- Az anyagcsere folyamatai:
  - Felépítés és lebontás kapcsolata
  - Felépítő folyamatok
  - Lebontó folyamatok
- Sejtalkotók (az eukarióta sejtben)
- Az egyed szerveződési szintje
  - Nem sejtes rendszerek:
    - Vírusok
  - Önálló sejtek:
    - Baktériumok
    - Egysejtű eukarióták
  - Többsejtűség
    - Gombák, növények, állatok elkülönülése
    - Sejtfolalak
    - Teleptest és álszövet
  - Szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak

-
- Viselkedés
  - Az emberi szervezet
    - Homeosztázis
    - Kültakaró
    - A mozgás
    - A táplálkozás
    - A légzés
    - Az anyagszállítás
    - A kiválasztás
    - A szabályozás
    - Az idegrendszer általános jellemzése
    - Az emberi magatartás biológiai-pszichológiai alapjai
    - Hormonrendszer, hormonális működése
    - Immunrendszer, immunitás
    - Szaporodás és egyedfejlődés
  - Egyed feletti szerveződési szintek
    - Populáció
    - Életközösségek (élőhelytípusok)
    - Bioszféra, globális folyamatok
    - Ökoszisztéma
    - Környezet- és természetvédelem
  - Öröklődés, változékonyság, evolúció
    - Molekuláris genetika
    - Mendeli genetika
    - Populációgenetika és evolúciós folyamatok
    - A bioszféra evolúciója

Földrajz (Földünk és környezetünk)

- Térképi ismeretek
- Kozmikus környezetünk
- A geoszférák földrajza
  - A kőzetburok
  - A levegőburok
  - A vízburok
  - A talaj
- A földrajzi övezetesség
- Népeség- és településföldrajz
- A világ változó társadalmi-gazdasági képe
  - A világgazdaság
  - A gazdasági ágazatok
- A világgazdaságban különböző szerepet betöltő régiók, ország csoportok és országok
- Magyarország földrajza
- Európa regionális földrajza
- Az Európán kívüli földrészek földrajza
- A globális válságproblémák földrajzi vonatkozásai

Kémia

- Általános kémia
  - Atomok és a belőlük származtatható ionok
  - Molekulák és összetett ionok
  - Halmazok
  - A kémiai reakciók
    - A kémiai reakciók jelölése
    - Termokémia
    - Reakciókinetika
    - Kémiai egyensúly
  - Reakciótípusok
    - Protonátmenettel járó reakciók
    - Elektronátmenettel járó reakciók
  - A kémiai reakciók és az elektromos energia kölcsönhatása
  - Tudománytörténet
- Szervetlen kémia
  - Az elemek és vegyületek szerkezete (az atom-, a molekula- és a halmazszerkezet kapcsolata)
  - A elemek és vegyületek fizikai tulajdonságai és ezek anyagszerkezeti értelmezése
  - Az elemek és vegyületek kémiai sajátosságai
  - Az elemek és vegyületek előfordulása
  - Az elemek és vegyületek laboratóriumi és ipari előállítása
  - Az elemek és szervetlen vegyületek legfontosabb felhasználásai
  - Az elemek és vegyületek jelentősége
  - Tudománytörténet
- Szerves kémia
  - A szerves vegyületek szerkezete és csoportosításuk
  - A szerves vegyületek fizikai tulajdonságai
  - A szerves vegyületek kémiai sajátosságai
  - A szerves vegyületek előfordulása
  - A szerves vegyületek jelentősége
  - A szerves vegyületek laboratóriumi és ipari előállítása
  - Tudománytörténet
- Kémiai számítások
  - Általános követelmények
  - Az anyagmennyiség
  - Az Avogadro-törvény
  - Oldatok, elegyek (százalékos összetételek, koncentráció, oldhatóság, stb.)
  - A képlettel és reakcióegyenlettel kapcsolatos számítások
  - Termokémia
  - Kémiai egyensúly, pH-számítás
  - Elektrokémia

Fizika

-
- Mechanika
    - A dinamika törvényei
    - Mozgások
    - Munka és energia
  - Hőtan, termodinamika
    - Állapotjelzők, termodinamikai egyensúly
    - Hőtágulás
    - Összefüggés a gázok állapotjelzői között
    - A kinetikus gázmodell
    - Termikus és mechanikai kölcsönhatások
    - Halmazállapot-változások
    - A termodinamika II. főtétele
  - Elektromágnesség
    - Elektrosztatika
    - Az egyenáram
    - Magnetosztatika
    - Egyenáram mágneses mezője
    - Az elektromágneses indukció
    - A váltakozó áram
    - Elektromágneses hullámok
    - A fény
  - Atomfizika, magfizika
    - Az anyag szerkezete
    - Az atom szerkezete
    - A kvantumfizika elemei
    - Az atommagban lejátszódó jelenségek
    - Sugárvédelem
  - Gravitáció, csillagászat
    - Gravitáció
    - A csillagászat elemeiből
    - Személyiségek
    - Elméletek, felfedezések, találmányok

Ének-zene

- Éneklés és zenetörténet
  - Népzene
  - Műzene
    - Középkor
    - Reneszánsz
    - Barokk
    - Bécsi klasszika
    - Romantika
    - Századforduló
    - XX. századi és kortárs zene
- Zenefelismerés

-
- Népzene
  - Reneszánsz
  - Barokk
  - Bécsi klasszika
  - Romantika
  - Századforduló
  - XX. századi és kortárs zene
  - Dallamátírás

Informatika

- Információs társadalom
  - Információs rendszerek az iskolában és a gazdaságban
  - Közhasznú magyar információs adatbázisok
  - Jogi és etikai ismeretek
  - Információs és kommunikációs technológiák a társadalomban
- Informatikai alapismeretek – Hardver
  - A számítógépek felépítése, funkcionális egységei, azok főbb jellemzői
  - A számítógép üzembe helyezése
- Informatikai alapismeretek – szoftver
  - Az operációs rendszer és főbb feladatai
  - Az adatkezelés szoftver és hardver eszközei
  - Állományok típusai
  - Hálózatok működésének alapelvei, felhasználási területei
- Szövegszerkesztés
  - Szövegszerkesztő program kezelése
  - Szövegszerkesztési alapfogalmak
  - Szövegjavítási funkciók
  - Táblázatok, grafikák a szövegben
- Táblázatkezelés
  - A táblázatkezelő használata
  - Táblázatok felépítése
  - Adatok a táblázatokban
  - Táblázatformázás
  - Táblázatok, szövegek, diagramok
  - Problémamegoldás táblázatkezelővel
- Adatbázis-kezelés
  - Az adatbázis-kezelés alapfogalmai
  - Adatbázis-kezelő program interaktív használata
  - Alapvető adatbázis-kezelő műveletek
  - Képernyő és nyomtatási formátumok
- Információs hálózati szolgáltatások
  - Kommunikáció az Interneten
  - Weblap készítés
- Prezentáció és grafika
  - Prezentáció

-
- Grafika
  - Könyvtárhasználat
    - Könyvtárak
    - Információkeresés

Rajz és vizuális kultúra

- Alkotás
  - Vizuális nyelv
  - Technikák
  - Ábrázolás, látványértelmezés
    - Formaértelmezés
    - Színértelmezés
  - Megjelenítés, közlés, kifejezés, alkotás
    - Kompozíció
    - Érzelmek
    - Folyamat, mozgás, idő
    - Kép- és szöveg
    - Vizuális információ
    - Tárgyak és környezet
- Befogadás
  - A megjelenítés sajátosságai
    - Vizuális nyelv
    - Térábrázolási módok
    - Vizuális minőségek
    - Látványértelmezés
    - Kontextus
  - Technikák
  - Vizuális kommunikáció
    - Vizuális információ
    - Tömegkommunikáció
    - Fotó, mozgókép
  - Tárgy- és környezetkultúra
    - Forma és funkció
    - Tervező folyamat
    - Népművészet
  - Kifejezés és képzőművészet
    - Művészeti ágak
- Műfajok
- Művészettörténeti korszakok, irányzatok
- Stílusjegyek
- Alkotások és alkotók
- Műelemző módszerek
- Mű és környezete

Testnevelés

- Elméleti ismeretek
- A magyar sportsikerek
- A harmonikus testi fejlődés
- Az egészséges életmód
- Testi képességek
- Gimnasztika
- Atlétika
- Torna
- Ritmikus gimnasztika
- Küzdősportok, önvédelem
- Úszás
- Testnevelés és sportjátékok
- Természetben űzhető sportok
- Gyakorlati ismeretek
  - Gimnasztika
  - Atlétika
    - Futások
    - Ugrások
    - Dobások
  - Torna
    - Talajtorna
    - Szekrényugrás
    - Felemáskorlát
    - Gerenda
  - Ritmikus gimnasztika
    - Gyűrű
    - Nyújtó
    - Korlát
  - Küzdősportok, önvédelem
  - Úszás
  - Testnevelés és sportjátékok
    - Kézilabda
    - Kosárlabda
    - Labdarúgás
    - Röplabda

5. Tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

A 2013. évi CCXXXII. törvény a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról, az 501/2013. Kormányrendelet a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról, valamint a tankönyvellátásban közreműködők

kijelöléséről, a 16/2013. (II. 28.) EMMI rendelet a tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről, értelmében a tankönyvek országos megrendelése, beszerzése és az iskoláknak történő eljuttatásának megszervezése, valamint a tankönyvek vételárának iskoláktól való beszedése állami közérdekű feladat, amelyet az állam a Könyvtárellátó Kiemelten Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaságon (a továbbiakban: Könyvtárellátó) keresztül lát el.

A tankönyvrendelés elkészítésével és a forgalmazással megbízott alkalmazott saját hatáskörében gondoskodik arról, hogy az iskolai oktatásban felhasználható tankönyvek, valamint segédkönyvek hivatalos jegyzéke rendelkezésére álljon a szakmai munkaközösségeknek, illetve a pedagógusoknak.

Az iskola helyi tantervét az állam által központilag szabályozott tantervek alapján alakítja ki, saját igényeik érvényesítésével, majd ehhez választ a tankönyvkiadók által kínált és a hivatalos tankönyvjegyzéken található kiadványokból tankönyvet.

Az iskolában alkalmazásra kerülő tankönyvek kiválasztásánál érvényesülni kell a pedagógusok szakmai önállóságának, az iskola által támasztott követelményeknek, a tanulók és a szülők érdekeinek. A pedagógusok írásban közlik a tankönyvfelelőssel az általuk használni kívánt tankönyvek jegyzékét.

A tankönyvrendelést a tankönyvrendelet hatálybalépésétől kezdve az iskola elsősorban a Könyvtárellátó által működtetett elektronikus információs rendszer alkalmazásával a Könyvtárellátónak küldi meg.

A megrendelésnél és értékesítésnél az időpontok betartása a tankönyvfelelős feladata. A tankönyvrendelés előtt a pedagógusok egyeztessék a munkaközösségen belül felhasznált segédanyagokat, tankönyveket. A tankönyveket a tanulók az első tanítási napig megkapják. Eltérést az időponttól a tankönyvek megjelenésének késése okozhat. A tankönyvellátásban együtt kell működni a fenntartóval és az iskolaszékkal.

A tankönyvrendelet 29. § (1) bekezdése szerint a tankönyvrendelés elkészítésével egyidejűleg az iskolai tankönyvellátás helyi rendjében az iskola igazgatójának meg kell nevezni a tankönyvfelelőst, annak feladatait, az iskolai tankönyvellátás során elvégzésre kerülő munka ellenértéke elismerésének elveit. Az iskola a tankönyveket a Könyvtárellátótól a tanulók részére megbízásból értékesítésre átveszi, majd a tankönyvfelelős részt vesz a tankönyvellátással kapcsolatos iskolai helyi feladatok ellátásában: többek között a Könyvtárellátó által beszerzett tankönyveknek a tanulók és az iskolai könyvtár részére történő átadásában; a sérült, elveszett, hibás tankönyvek pótlásában és a visszáru kezelés iskolán belüli feladatainak lebonyolításában; valamint az ehhez kapcsolódó adminisztratív és elszámolási feladatok elvégzésében.

A tankönyvtörvény és a tankönyvrendelet alapján - a 26. § (1) bekezdés - a tankönyvrendelés határideje március utolsó munkanapja, a tankönyvrendelés módosításának határideje június 15-e, a pótrendelés határideje szeptember 5-e.

Az iskola minden évben köteles tájékoztatni a szülőket és felmérni, hogy hány tanuló esetében kell biztosítani a köznevelési törvény szerinti térítésmentes tankönyveket, illetve a tankönyvtörvény szerinti normatív kedvezményt. A szülők az ingyenes tankönyvre vonatkozó igényüket a tankönyvrendelet 5. mellékletében meghatározott igénylőlapon nyújthatják be az iskolának. A belépő évfolyamok és tanulók esetén az igénylési lehetőséget a beiratkozás

alkalmával kell biztosítani a szülők számára. A normatív kedvezményre való jogosultság igazolásához továbbra is szükséges a megfelelő okiratok bemutatása (családi pótlék folyósításáról szóló igazolás, szakorvosi igazolás, önkormányzati határozat, stb.).

Az ingyenes tankönyvellátásra jogosultak esetében a szülőktől semmilyen pénzbeli – kiegészítő - hozzájárulás nem követelhető.

A fenntartótól tankönyvtámogatásra biztosított összeg felhasználásánál ki kell kérni a tantestület, az iskolaszék és az IDB véleményét. A rendelkezésre álló összeg felosztásánál figyelembe kell venni az érintett tanulók szociális helyzetét.

6. A választható tantárgyak, foglalkozások szabályai

6.1. Az alapképzést kiegészítő, nem kötelező tanórai foglalkozások

A tanuló választhat a választható tantárgyak, foglalkozások közül. Ezek a foglalkozások segítenek a középszintű érettségi vizsgára való felkészülésben, illetve felkészítenek az emeltszintű érettségi vizsgára. A választható tárgyak meghirdetéséről, a tanulók tájékoztatásáról minden év március 15-ig az igazgató gondoskodik.

A tanuló május 20-ig adhatja le a tantárgy és a felkészülési szint megválasztásával kapcsolatos döntését.

Ha a tanuló iskolaváltás miatt nem tudott élni ezzel a jogával, az igazgató engedélyével a felvételi kérelmének elbírálásakor is jelentkezhet a meginduló vagy a már működő tanulócsoportokba.

A tanuló az igazgató engedélyével módosíthatja választását. A következő tanévre vonatkozó írásbeli kérelmét a szorgalmi időszak végéig (utolsó tanítási nap), ha döntése nem jár új tantárgy felvételével, akkor szeptember 1-ig adhatja le.

A tantárgyválasztásra és annak módosítására vonatkozó jogát a tanköteles tanuló és a szülő együtt gyakorolhatja.

A tanuló a szabadon választott tantárgyat legalább egy tanévre választja. Félévkor csak abban az esetben módosíthatja választását, ha a leadott tárgy helyett másikat választ, melyből osztályozóvizsgát köteles tenni.

6.2. Négy és öt évfolyamos képzésnél a fakultációs foglalkozások rendszere

Négy évfolyamos képzésnél a 10. öt évfolyamos képzésnél a 11. évfolyam második félévében az alábbi fakultatív tárgyakat hirdetjük meg a tanulóknak.

A 10. évfolyamos tanulók és szüleik, minden év május 20-áig adhatják be fakultációra választásra vonatkozó kérelmüket.

A jelentkezés az iskola által biztosított nyomtatványon történik.

Az egyes sávokban feltüntetett tárgyak azonos időpontban kerülnek be az órarendbe, így sávonként egy-egy tantárgy választására van lehetőség. A fakultatív tantárgyakat heti 2 órában tanítjuk. A tanuló 3x2 órát választhat.

<u>I. sáv</u>	<u>II. sáv</u>	<u>III. sáv</u>
magyar	történelem	angol
matematika	fizika	német
biológia	kémia	földrajz
	informatika	informatika
	angol	ének
	német	
	francia	

6.3. A hat évfolyamos képzésnél a specializációs foglalkozások rendszere

Hat évfolyamos képzésnél a 10. évfolyam második félévében az alábbi specializációs tárgyakat hirdetjük meg a tanulóknak.

A 10. évfolyamos tanulók és szüleik, minden év május 20-áig adhatják be specializáció választásra vonatkozó kérelmüket.

A jelentkezés az iskola által biztosított nyomtatványon történik.

Az egyes sávokban feltüntetett tárgyak azonos időpontban kerülnek be az órarendbe, így sávonként egy-egy tantárgy választására van lehetőség. A specializációs tantárgyakat heti 2 órában tanítjuk.

A választás általános szabályai megegyeznek a fakultáció választás szabályaival.

<u>I. sáv</u>	<u>II. sáv</u>	<u>III. sáv</u>
magyar	történelem	angol
matematika	fizika	német
biológia	kémia	földrajz
	társadalomismeret	informatika

Amennyiben a fakultációs és specializációs csoportok létszáma indokolja, közös csoport létrehozására is van lehetőség.

6.4. Az alapképzést kiegészítő, választható nem tanórai foglalkozások

A tanulóknak joguk van az alapképzést kiegészítő, nem tanórai foglalkozások közül választani, ezek munkájába bekapcsolódnak.

A tehetséges tanulók tudásának fejlesztésére szakkörök, tudományos diákkörök, önképzőkörök szervezhetők. Ezek a rendszeres felkészítő foglalkozásokon a különböző tanulmányi versenyekre, vetélkedőkre készülőknek, illetve a pályamunkát készítőknak nyújthatunk pedagógiai segítséget. Rendszeres felkészítő foglalkozások egyes érettségi tárgyakból is szervezhetők.

A hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatását, továbbhaladásuk segítségét szintre hozó foglalkozásokkal, korrepetálással segítjük.

Iskolánk kórusának felkészülését, az utánpótlás kinevelését szolgálják az énekkari foglalkozások.

A tanulók érdeklődésének megfelelően szervezhető művészeti csoportok: színjátszó kör, tánc, kézműves körök, stb.

A mindennapos testedzést segítik a tömegsport foglalkozások. Ennek keretében a tanulók az iskola sportlétesítményeit a tanév munkarendjében meghatározott módon vehetik igénybe.

A 10. osztályok tanulóinak – elősegítendő a továbbhaladási irány megválasztását – orientációs foglalkozások szervezhetőek.

A jelentkezéseket az igazgató bírálja el.

6.5. Az angol nyelvre történő felkészülés

Iskolánk lehetőséget biztosít a hozzánk jelentkező tanulóknak, hogy az általános iskolában tanult idegen nyelv elsajátítását folytathassák haladó csoportban.

A tanuló a jelentkezési lapon megjelölheti a tanulni kívánt idegen nyelvet. Ezt a jelentkezések elbírálásánál figyelembe vesszük, és a tanuló az általa megjelölt csoportok valamelyikébe nyerhet felvételt. Az angol nyelvet tehát választása alapján tanórai keretben is tanulhatja.

Abban az esetben, ha a tanuló más idegen nyelveket választott, kérése szerint (az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével) biztosítjuk az angol nyelv tanulásának lehetőségét tanórán kívüli foglalkozás keretében.

6.6. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azon osztályokban, ahol közismereti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra

a) a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,

b) iskolai sportkörben való sportolással,

c) versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel váltható ki.

A törvény 2012. szeptember 1-től került bevezetésre a 9. évfolyamon.

A mindennapos testnevelés tanítási óráit beépítettük a tanulók órarendjébe. Lehetőség szerint az ötből kettő testnevelés órát az órarend szerinti utolsó tanítási óraként szervezzük meg.

Célunk, hogy a tanulók legalább alapszintű úszástudást szerezzenek a mindennapos testnevelés bevezetésével. Minden érintett osztályban heti egy alkalommal legfeljebb két

testnevelés órát egy tanítási napon összevonva kívánjuk az úszás lehetőségét biztosítani, amennyiben erre a fenntartó anyagi fedezetet tud biztosítani.

A mindennapos testnevelésben nem érintett osztályok számára is biztosítjuk a lehetőséget a mindennapos testmozgásra. Ennek színteréül az iskolai sportkörben folyó munka (kosárlabdázás, kézilabdázás, röplabdázás stb.) illetve a tömegsport foglalkozások szolgálnak.

6.7. A tanulók fizikai állapotának mérése

A felméréseket a testnevelő tanárok végzik a testnevelési órákon.

A tanulóknak valamennyi tesztet sportfelszerelésben kell végrehajtani. Különböző gyakorlatokkal, képességfejlesztéssel előkészítjük a felméréseket. A mérés előtt speciális bemelegítő gyakorlatokkal előzzük meg a sérüléseket, és megteremtjük a feltételeket az optimális eredmények eléréséhez. Az egyes tesztekre vonatkozó utasításokra figyelni kell, az egységes és pontos mérés érdekében.

A kiadott útmutató alapján évente kétszer, ősszel és tavasszal végezzük a felméréseket.

A tanulók általános fizikai teherbíró-képességének eredménye nem lehet eszköz a testnevelő tanár teljesítményének, a heti tanórai mozgásanyag hatásának objektív mérésére. A tanulók testnevelési osztályzatának kialakításában részjegyként szerepelhet, kiemelt figyelemmel az önmagához mért fejlődésre.

A tanulókat tájékoztatjuk a felmérés céljáról és az elért eredményekről.

A mérések során a testnevelő tanároknak ki kell javítani a hibás végrehajtást, és biztatni kell a tanulókat a képességeiknek megfelelő eredmény elérésére.

A 2014/2015. tanévtől kerül sor a tanulók fizikai állapotának országos mérésére, melyet a Tanév rendjéről szóló miniszteri rendelet tartalmaz.

7. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

7.1. A tanulók osztályba és csoportba sorolása

A következő tanévre vázolt elképzeléseinkkel a beiskolázási körzetünkhöz tartozó pályaválasztókkal kellő időben megismertetjük. Amikor a jelentkezési lapra a tanuló ráírja iskolánk nevét, nem csak iskolát választ, hanem megválaszthatja az osztályt, a tanulócsoportot és a tanulni kívánt idegen nyelveket is.

A tanulók osztályokba sorolása a jelentkezési lapok alapján történik. A problémás eseteket a fellebbezési eljárás során, de legkésőbb a beiratkozáskor tisztázni kell.

A szakképző évfolyamra jelentkezők esetében a besorolás a választott szakmának megfelelően történik.

Az esti tagozatra jelentkezők csoportba sorolását a választott idegen nyelv szerint végezzük (angol vagy német).

7.2. A csoportbontás szempontjai

A csoportbontást a jelenlegi és a várható nagy osztálylétszámok önmagukban is indokoltá teszik. Ennek szakmai indokai a következők:

Az idegen nyelvek tanítása csak kiscsoportos formában képzelhető el eredményesen, így ezek tanítását a négy, öt illetve hat év alatt végig csoportbontással végezzük. Sok esetben egy fél osztály létszáma (20-22 fő) sem tekinthető kis csoportnak.

A matematika alapozó tárgy. Több természettudományos tárgy tanítását is előkészíti olyan értelemben, hogy az adott tárgy tananyagában szereplő számítási feladatoknál ismertnek feltételezett matematikai eljárásokat, összefüggéseket kell alkalmazni. Ezért főleg a 9-10. évfolyam matematika anyagát nagyon alaposan meg kell tanítani, és ez a csoportbontás segítségével sokkal hatékonyabban tehető meg.

A hatosztályos képzésnél a matematika csoportbontása végig megmarad a két csoport különböző képzettsége miatt (az angol tagozatosok kevesebb matematikát tanulnak).

Az informatika csoportbontását a számítógépterem befogadóképessége indokolja.

A műszaki-informatika illetve reál-orvosi képzésekben, a fizikát illetve a biológiából és kémiából a többletórát csoportbontásban oktatjuk.

Az esti tagozaton az idegen nyelv és az informatika csoportbontása szintén szükségessé válhat (az osztálylétszámtól függően).

Megjegyzés:

Az idegen nyelvekhez hasonlóan a magyar nyelv csoportbontással történő tanítása is indokolt.

8. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekek esélyegyenlőségének biztosítását, megvalósítását:

- a felzárkóztató foglalkozások,
- a tehetséggondozó foglalkozások,
- az indulási hátrányok csökkentése,
- a differenciált oktatás és képességfejlesztés,
- a pályaválasztás segítése,
- a személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek),
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése,
- a családi életre történő nevelés,
- a napközis és a tanulószobai foglalkozások,
- az egészségügyi szűrővizsgálatok,

-
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok),
  - a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás),
  - a szülőkkel való együttműködés,
  - tájékoztatás a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

8.1. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítségét szolgáló tevékenységek

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- az egyéni foglalkozások;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni, vagy csoportos használata;
- a továbbtanulás irányítása, segítése.

8.2. A szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai;
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése;
- a családlátogatások;
- a továbbtanulás irányítása, segítése;
- az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége;
- szoros kapcsolat a polgármesteri hivatallal és a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.

8.3. A hátrányos, veszélyeztetett tanulók problémáinak kezelése

Az iskola pedagógusainak és dolgozóinak munkájuk során

- fel kell ismerni, és fel kell tárni a tanulók problémáit,
- meg kell keresni a problémák okait,
- segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához,
- jelezni kell a felmerült problémát a gyermekjóléti szolgálat szakembereinek.

8.4. Lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók számának csökkentése érdekében végzett tevékenység

- a.) az osztályban tanító pedagógusok napi szinten kapcsolatot tartanak az osztályfőnökökkel
- b.) az osztályfőnökök folyamatosan figyelemmel kísérik osztályukba járó diákok tanulmányi eredményét, probléma esetén az e-naplón, telefonon, levélen keresztül felveszik a szülővel a kapcsolatot
- c.) a szaktanárok a tanulókat rendszeresen és változatosan értékelik, lehetőséget biztosítva számukra, hogy rendszeres tanulás esetén javítani tudjanak az eredményükön
- d.) a szaktanárok rendszeresen rögzítik a tanulók érdemjegyét, hogy a szülő és az osztályfőnök napi szinten tájékoztatva legyen a tanuló előmeneteléről
- e.) a pedagógusok a Pedagógiai programban szereplőknek megfelelően előre bejelentik a témazáró dolgozatok íratását, és a közösen szabályozott elvnek megfelelően 3 héten belül ki is javítják azt
- f.) a pedagógus a tanév elején az osztállyal ismertetett módon lehetőséget adhat a témazáró dolgozat jegyének kijavítására. Amennyiben a pedagógus, javítási lehetőséget biztosít, azzal az adott feltételek betartása mellett, minden tanuló élhet.
- g.) a gimnázium pedagógusai felzárkóztatási lehetőséget biztosítanak a lemaradó diákok számára, melynek időpontjáról a szaktanár és az osztályfőnök tájékoztatja a diákokat. Amennyiben a tananyag túl nehéznek bizonyul, esetenként a pedagógus köteles a 32 órája terhére, az azt igénylő tanulók részére korrepetálást tartani
- h.) a lemorzsolódás csökkentése érdekében tanulószobát szervezünk a 3 vagy annál több tárgyból bukásra állóknak illetve az azt igénylő tanulóknak
- i.) tanulás-módszertani foglalkozásokat szervezünk a 7. és 9. évfolyamos tanulóknak, ebben a félévben az osztályfőnöki órák keretében, a következő tanévtől tanórán kívüli foglalkozás keretében, a tanév elején kb osztályonként 8 alkalommal
- j.) az iskola, fogadó órák és szülői értekezletek szervezésével biztosítja, hogy probléma esetén a szülők kapcsolatba tudjanak lépni az érintett pedagógusokkal
- k.) a szülők és a diákok véleményét évente 1 alkalommal mérjük, a mérés ismeretében a kritikus területekre szintén cselekvési tervet készítünk

8.5. Tanulószoba

A tanulószoba létrehozásának célja, hogy pedagógiai segítséget nyújtson azon tanulók részére, akik valamilyen oknál fogva, nem tudják teljesíteni a tantervi követelményeket.

A diákok, a szülők és az iskola közös érdeke, hogy a tanuló sikeresen teljesítse a tantervi követelményeket és eljusson az érettségi vizsgáig. Úgy értékeljük, hogy, aki 3 vagy annál több

tantárgyból bukik vagy áll bukásra, ott a szaktanári segítség szükséges ahhoz, hogy ez a cél elérhető legyen.

A szülő írásban kérheti, ha nem szeretné, hogy ily módon segítséget nyújtsunk gyermekének, akkor nem tesszük kötelezővé a tanulószoba látogatását.

A tanulószobára azon tanulóknak kell járniuk, akik félévkor 3 vagy annál több tantárgyból megbuktak, vagy a novemberi és áprilisi jegyellenőrzések során kiderül, hogy 3 vagy annál több tantárgyból bukásra állnak. Az osztályfőnökök illetve a tantestület tagjainak javaslata alapján, **ajánlott** lehet a tanulószoba látogatása, az 1-2 tantárgyból bukóknak vagy a tanulási nehézséggel küzdőknek is.

A tanulószoba rendje, a felügyelő tanár feladata:

- a tanulók jelenlétéről jelenléti ívet vezet
- a tanulószoba 13.30-16.00 között működik, de a tanuló hamarabb hazamehet, ha elkészítette a házi feladatát és felmondta a tananyagot
- a tanulók magukkal hozzák a másnapi tanulnivalót, abból készülnek fel
- a felügyelő tanár ellenőrzi, hogy a tanulók hatékonyan használják ki a rendelkezésre álló időt
- a pedagógus tanulásmódszertani segítséget nyújt a diákok részére, amennyiben azt tapasztalja, hogy ezen a téren hiányosságok vannak
- ha a tanuló igényli, segít a lényeg kiemelésében, 1-1 fogalom értelmezésében
- szakjának megfelelő korrepetálási lehetőséget biztosít
- a tanulószoba sikeres működése érdekében, az iskola vezetői, végzettségüknek megfelelő szakmai segítséget nyújtanak
- a felügyelő tanár, kikérdezi a szóbeli tanulnivalót, ellenőrzi az írásbeli házi feladat meglétét
- a tanuló csak abban az esetben hiányozhat, ha erről értesíti az osztályfőnökét, vagy ha a tanítási óráról is hiányzott aznap
- a tanulók eredményét 2 hónap után felülvizsgáljuk és amennyiben javulást tapasztalunk, ismételt bizalmat szavazunk, hogy önállóan készüljön fel a tanítási órákra
- ha a tanulónak valamelyik délután hivatalos elfoglaltsága van, arról az igazolást bemutatja, akkor természetesen azon a napon nem kell tanulószobán megjelennie
- a délutáni testnevelés órákon a tanuló köteles részt venni, így vagy előtte, vagy utána tanulja meg a tananyagot
- ha a tanulónak nincs 5. vagy 6. órája, akkor korábban is hozzáfoghat a tanuláshoz, ehhez külön helyet biztosítunk, de ebben az esetben is a megtanultak bemutatása után mehet haza

A tanéven belül 3 alkalommal ellenőrizzük a jegyeket, s az eredmény ismeretében javasoljuk a tanulószobán való részvételt: november, félév, április. Amennyiben a tanulószobán részt vevő

---

tanulóknál javulást tapasztalunk, a következő felülvizsgálat során mentesítjük őket a részvétel alól.

9. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

9.1. A tanulói teljesítmények értékelése

Alapelvek

Alapkövetelmény, hogy iskolánkban az értékelés legyen objektív, érvényes és megbízható. Ennek figyelembe vételével minden szaktanár olyan változatos értékelési formákat alkalmaz, amelyek a tanulók életkori sajátosságainak és a tantárgy jellegének megfelelnek.

Tantárgytól függetlenül fontos a szép, helyes magyar beszéd tanítása, a kifejezőkészség, az előadói készség fejlesztése. Ennek érdekében fontos, hogy ne csak magyar órán javítsuk ki diákjaink kifejezésbeli és helyesírási hibáit, hanem minden tantárgy esetén.

Az osztályozást, értékelést nevelőmunkánk szerves részének tekintjük, és továbbra is hangsúlyozzuk tanulásra inspiráló funkcióját. Fontos szerepe van a személyiség fejlesztése, az önértékelési képesség kialakítása terén, amely nélkülözhetetlen az önálló tanulásra való képesség és igény kialakításához.

Tanterveinkben, illetve az évfolyamokra lebontott tantárgyi programokban meg van határozva az adott tárgy követelményrendszere. Meghatározzuk azt a szintet, amit a diáknak el kell érni a jeles, illetve az elégséges minősítéshez. Ugyanitt ismertetjük az osztályozás szaktárgyi elveit is. Ezeket az elvárásokat, elveket a tanulókkal egyértelműen tisztázni kell.

Az osztályozás szempontjait és gyakoriságát, az írásbeli és szóbeli forma megválasztását és ezek egymáshoz viszonyított arányát minden szaktanár maga dönti el a tanári szabadságnak megfelelően, és vállal szakmai és pedagógiai felelősséget ezért.

Az osztályozathoz szaktanárnak minden esetben rövid értékelést is adnia kell (írásban vagy szóban).

Törekedni kell arra, hogy minden diák minden tárgyból havonta legalább egy, de félévenként minimum a kötelező óraszám + 1 osztályzatot kapjon szóbeli és írásbeli teljesítményére. Lehetőséget kell biztosítani a tanulók számára, hogy képességeiket minél jobban kibontakoztathassák, lehetőséget kapjanak arra, hogy tudásukat megmutathassák.

A nagyobb egységet számon kérő (pl. témazáró) dolgozatok íratását a diákoknak mindig előre be kell jelenteni, hogy kellőképpen felkészülten adhassanak számot tudásukról. A témazáró dolgozatok érdemjegyei duplán számítanak. A dolgozatok megíratását a szaktanárok összehangolják, hogy a házirendnek megfelelően egy napra kettőnél több témazáró nem

kerülhet. Alapórán az egységesség elvét szolgálandóan, a témazáró dolgozatok íratása kötelező. A témazáró dolgozatok számát a munkaközösségek határozzák meg.

A hiányzó tanulókkal a szaktanár a témazáró dolgozatot köteles pótoltatni.

A megírt dolgozatokat három héten belül ki kell javítani, és az osztályzatot a tanulókkal meg kell ismertetni. Az érdemjegyeket az ellenőrző könyvükbe is beíratjuk. A témazáró dolgozat jegyét az elektronikus naplóban súlyozottan (2) jelöljük.

Az egyes tanulók félévi és év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről. Abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felkéri az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatokat az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosíthatja.

A tanuló az egyes évfolyamok, továbbá az érettségi vizsga, valamint a szakképző évfolyam tanulmányi követelményeinek teljesítéséről bizonyítványt kap.

Az érettségi bizonyítvány középfokú végzettséget, a szakmai vizsga bizonyítványa szakképzettséget tanúsít.

9.2. Értékelés, osztályozás

A köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. §-a alapján:

(1) A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti. A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök - az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével - végzi. Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét rendszeresen értesíteni kell. A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell megállapítani. Az osztályzatról a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét értesíteni kell. Az érdemjegy, illetőleg az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.

Nyelvi előkészítő osztályok esetében egy adott tantárgy több pedagógus általi tanítása során a tanító pedagógusok közösen értékelik a tanuló teljesítményét.

(2) Az érdemjegyek és osztályzatok a következők:

- a) a tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1);
- b) a tanuló magatartásának értékelésénél és minősítésénél: példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2);
- c) a tanuló szorgalmának értékelésénél és minősítésénél: példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2).

A félévi és a tanév végi osztályzatot az adott időszakban megszerzett összes érdemjegy alapján kell megállapítani, e jegyek súlyozott átlagaként. A témazáró osztályzatok az átlagolásnál kétszeres súllyal szerepelnek. Az osztályzat meghatározása kerekítéssel történik, melynek során hat tizedtől felfelé, öt tized alatt lefelé kerekítjük az átlagot. Az elégséges osztályzathoz a tanulónak az 1.6-os átlagot kell elérnie.

A szaktanárok félévkor és év végén a javasolt osztályzatot legkésőbb az utolsó szakórán közlik a tanulókkal

Témazáró dolgozatok értékelése:

TANTÁRGY	5	4	3	2	1
ANGOL	85 - 100 %	70 - 84 %	55 - 69 %	40 - 54 %	0 - 39 %
NÉMET, FRANCIA	85 - 100 %	70 - 84 %	55 - 69 %	40 - 54 %	0 - 39 %
BIOLÓGIA, KÉMIA	85 - 100 %	70 - 84 %	45 - 69 %	30 - 44 %	0 - 29 %
FIZIKA, INFORMATIKA	80 - 100 %	60 - 79 %	40 - 59 %	25 - 39 %	0 - 24 %
MATEMATIKA	80 - 100%	63 - 79 %	46 - 62 %	30 - 45%	0 - 29 %
MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM	85 - 100%	70 - 84%	55 - 69%	40 - 54%	0 - 39 %
TÖRTÉNELEM	87 - 100%	68 - 86%	49 - 67%	31 - 48%	0 - 30%
FÖLDRAJZ	87 - 100%	68 - 86%	49 - 67%	31 - 48%	0 - 30%

Témazárók javításának lehetősége (SZMSZ, Ped program)

A pedagógus dönthet róla, hogy engedélyezi-e a témazáró dolgozat javítását, de a tanulókat tanév elején tájékoztatni kell a javítás lehetőségéről és módjáról. Az egyenlő bánásmódra való tekintettel a tanulónak nem lehet több vagy kevesebb témazáró jegye, mint az osztálytársainak, valamint ha a pedagógus engedélyezi a javítást, akkor minden tanuló részére engedni kell, nemcsak pl. annak, aki 1-est írt. Az első féléves témazárót csak az első félév során lehet javítani.

10. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei

A házi feladatok többsége az ún. önellenőrző funkciójú feladatok közé tartozik. Az órai tananyag megértése, megtanulása után a tanuló különböző feladatokon keresztül ellenőrizheti, hogy helyesen sajátította-e el, értette-e meg a tanult új ismereteket. Ezek a feladatok a gyakorlást segítik.

A másik típus az elsajátított ismeretek jártasság szintre emelése:

- önálló gondolkodást fejlesztő, kreativitásra nevelő feladatok,
- az önálló ismeretszerzést fejlesztő feladatok: könyvtárhasználat, kutatómunka, kiselőadás stb.

A házi feladatok mennyiségénél az átlagos képességű tanulók felkészülési ideje a mérvadó fakultáció hétvégi és tanítási szünetekre adott házi feladatok elvei:

Elvünk az, hogy a hétvégeket és szüneteket tanulóink a családjaikkal együtt aktív pihenéssel (sportolás, szórakozás), gondtalan együttléttel töltsék. Ezért csak annyi házi feladatot kapnak, mint amennyit egyik tanóráról a másikkra szokásos adni.

Hosszabb szünetek idején az önművelésre, az olvasásra irányítjuk figyelmüket különböző könyvajánlatokkal, múzeumlátogatási, színházlátogatási ötletekkel, ösztönözve az élmények leírására.

11. A magasabb évfolyamba lépés feltételei

Magasabb évfolyamba a tanuló akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.

A tanuló legfeljebb 250 tanítási órától hiányozhat. Ha a tanórai hiányzásainak összege meghaladja a 250 órát, akkor a tanév végén nem osztályozható, kivéve, ha a nevelőtestület lehetőséget ad arra, hogy minden tárgyból osztályozó vizsgán teljesítse az éves követelményeket.

Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen

- a tanév folyamán a 250 órát,
- szakképző évfolyamon az elméleti órák 20 %-át,
- egy adott tantárgyból a tanítási órák 30 %-át

meghaladja, és nem volt elegendő érdemjegye, a tanév végén nem osztályozható. Ha a nevelőtestület engedélyezi, osztályozó vizsgát tehet.

A tanuló magasabb évfolyamra bocsátható, ha az adott évfolyamon valamennyi osztályozott tárgyból legalább elégséges osztályzatot kapott.

A tájékoztató jellegű félévi, osztályzattal történő minősítésnek is hasonlóak a feltételei.

20 órát meghaladó igazolatlan mulasztás esetén a nevelőtestület dönthet az osztályozó vizsga letételéről.

A tanév végén legfeljebb 3 tárgyból elégtelen osztályzatot kapott tanuló augusztus végén javítóvizsgát tehet.

A tanuló az iskola igazgatójától bármelyik tantárgyból felmentést kaphat a tanítási órára járás alól az adott tantárgyra vonatkozóan, miután osztályozó vizsgán eleget tett a tantárgy éves követelményeinek.

12. Vizsgarendszer

A gimnáziumi vizsgarendszer igazodik az országos rendszerhez. Fő területei a következők:

- érettségi vizsga
- osztályozó vizsga
- különbözeti vizsga
- javító vizsga

12.1.Érettségi vizsga

Az érettségi vizsga országosan szabályozott vizsga. Megszervezése és lebonyolítása a 100/1997. számú Kormányrendelet alapján történik.

E rendelet tartalmazza a szaktárgyi követelményrendszert is.

Iskolánk az alábbi tantárgyakból biztosítja az emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítést (megfelelő létszámú tanulói érdeklődés esetén) a 11-12. évfolyamokon az alábbi heti óraszámokban:

- magyar nyelv és irodalom (6 -7 óra)
- történelem (5 óra)
- matematika (5-6 óra)
- idegen nyelvek (5 óra)
- fizika (4-2 óra)
- kémia (2 óra)
- biológia (4 óra)
- földrajz (2 óra)
- informatika (2 óra)

12.2. Osztályozó, különbözeti és javítóvizsgák

Az iskola által szervezett (helyi) vizsgák.

A tanuló **osztályozó vizsgán** adhat számot tudásáról az alábbi esetekben:

- ha a kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól felmentést kapott
- ha mulasztása miatt nem osztályozható (a vizsgára bocsátásról az adott osztályban tanító nevelők közössége dönt)

-
- az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesíthesse

A vizsga az igazgató által meghatározott időben és a nevelőtestület által meghatározott módon kerül megtartásra.

Osztályozó vizsgákat évente három alkalommal (január, április, augusztus) lehet szervezni.

A tanuló **különbözeti vizsgát** tehet az alábbi esetekben:

- fakultáció változtatás esetén a 11. évfolyam végén
Ezekre a vizsgákra írásban kell jelentkezni május hónapban az iskola igazgatójánál. A vizsgát a javítóvizsga napján lehet letenni.
- iskolaváltoztatás esetén azokból a tantárgy(ak)ból, amelyeket az előző iskolájában nem tanult, vagy a két iskola tananyagában lényeges eltérés van az adott tantárgy(ak) tekintetében
- iskolán belüli osztályváltóztatás esetén azon tantárgy(ak)ból, amely(ek) tananyagában vagy annak teljesítésében lényeges eltérés van

Ha a tanuló a tantervi követelményeket maximum három tantárgyból nem teljesíti, **javítóvizsgát** tehet. Magasabb évfolyamba csak akkor léphet, ha a javítóvizsgán megfelel. A javítóvizsga időpontja augusztus utolsó hete.

Az osztályozó, különbözeti és javító vizsgák **bizottság** előtt folynak. A vizgabizottságot az iskola igazgatója bízza meg, melynek összetétele a következő:

elnök: igazgató, igazgatóhelyettes vagy munkaközösség-vezető

tagok: a tanuló szaktanára és (legalább) egy azonos szakos pedagógus.

A tanulót és szüleit az osztályozó és különböző vizsgák megkezdése előtt 15 nappal értesíteni kell.

A vizsgák jegyzőkönyveit iktatottan irattárban kell tárolni.

A tanuló a félév illetve a szorgalmi idő utolsó napját megelőző harmincadik napig bejelentheti, ha év végi osztályzatának megállapítása céljából **független vizgabizottság** előtt kíván számot adni.

A tanuló a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy javítóvizsgát független vizgabizottság előtt tehessen.

Ha a tanuló a kijelölt időpontban a vizsgán alapos ok miatt nem tud megjelenni (orvosi igazolás), a vizsgát a tanév első hónapjában (szeptember) leteheti.

Vizsgák értékelése:

Az értékelés osztályozó, javító és pótló vizsga esetén elégtelentől jelesig terjedő osztályzattal, pontozás útján, az érdemjegy megállapítása az érettségi vizsga százalékos határértékeinek megfelelően történik.

Különbözeti vizsga esetében a tanuló értékelése: megfelelt – ha teljesítette a tantárgyi minimumot, nem felelt meg, ha ez alatt teljesít. A tantárgyi minimum követelményeket a munkaközösségek határozzák meg.

12.3. Magántanulók beszámoltatási és vizsgarendje

A mindennapos iskolába járás alól felmentett tanuló (magántanuló) évközi beszámoltatása féléves írásbeli és szóbeli vizsgákon történik január hónapban.

Az év végi osztályozó vizsgát május és június hónapban tehet. Indokolt esetben a vizsgák befejezésének időpontja augusztus 31-ig kitolódhat.

A magántanuló magatartását és szorgalmát nem osztályozzuk. A szülő (vagy felnőtt tanuló) kérheti az igazgatótól a tanuló felmentését az ének, rajz és testnevelés tantárgyak (az úgynevezett „készségtárgyak”) vizsgája alól.

A magántanuló felkészítéséről a szülő gondoskodik.

13. A tanuló szorgalmának és magatartásának elvei

13.1. A szorgalom értékelési elvei

A szorgalom osztályzat megállapításakor mérlegeljük a tanuló órai aktivitását és tanórán kívüli tevékenységét is. Ha több tárgyból javított vagy rontott előző félévi eredményén, ez kerekítő jelleggel hat az osztályzatra (föl, illetve le).

A szorgalom jegyek megállapításánál az alábbi szempontokat vesszük figyelembe:

Példás:

A tanuló a tanulmányi követelményeknek jeles szinten, vagy képességeinek megfelelően eleget tett, emellett legalább egy tantárgyból jelentősebb többletfeladatot is vállalt.

Jó:

A tanuló a tanulmányi követelményeknek legalább jó szinten vagy képességeinek megfelelően eleget tett, legfeljebb egy vagy két tantárgyból merült fel kifogás szorgalmával szemben.

Változó:

A tanuló szorgalma több tantárgyból kifogásolható, de legalább elégséges szinten megfelelt a tanulmányi követelményeknek. Ezt a minősítési fokozatot kapja az a gyenge képességű tanuló is, aki megbukott ugyan egy vagy két tárgyból, de számottevő módon igyekezett ezt elkerülni.

Hanyag:

A tanuló szorgalma a tantárgyak többségénél erősen kifogásolható, illetve megbukott, és ennek elkerülése érdekében számottevően nem tevékenykedett.

Megjegyzés:

Nem lehet az egyes minősítési fokozatokat úgy megfogalmazni, hogy minden egyes tanulóra egyértelműen érvényes legyen.

Annak mérlegelése, hogy az egyes tanulókat melyik fokozat illeti meg, elsősorban az osztályfőnök fontos, felelősségteljes feladata, de döntést a nevelőtestület hoz. Vitás esetben az osztályban tanítók egyszerű szótöbbséggel hozzák meg döntésüket.

13.2. A magatartás értékelési elvei

A magatartás jegyek megállapításánál az alábbi szempontokat kell figyelembe venni:

Példás:

Akinek a tevékenységében megnyilvánul a közösségi motiváció; szereti a közösséget és pozitív hatást gyakorol rá. Az iskola rendjének kialakításában tevékenyen részt vesz, a Házirend követelményeit megtartja, és tanulóársait is annak megtartására ösztönzi.

A közösség iránti felelősségérzet jellemzi, ami kezdeményezésben, vezető szerep vállalásában is megnyilvánul. Szívesen dolgozik a közösség fejlődéséért, segítőkész, mások beilleszkedését is segíti, buzdítja társait, udvarias, megfelelő hangnemet használ társaival és az iskola dolgozóival egyaránt.

Tanórán és azon kívül is példamutató a magatartása. Viselkedésével, egyéni életével követendő példát mutat.

Írásbeli büntetése legfeljebb osztályfőnöki figyelmeztetés.
Tanulmányi eredménye nem rosszabb közepesnél.

Jó:

Szívesen vesz részt a közösségi életben, bár annak alakítására befolyást nem gyakorol. A közösség érdekei ellen nem vét, a Házirend követelményeit megtartja. Nem kezdeményez, de a helyes kezdeményezés mellé áll. Ő maga nem vállal vezető szerepet, de támogatja a közösség érdekében tevékenykedőket.

Fegyelmezett, de másokkal nem foglalkozik. A viselkedésre vonatkozó elemi követelményeket megtartja, de közömbösen veszi tudomásul a körülötte megnyilvánuló laza viselkedést. Feladatait, megbízatásait kötelességszerűen teljesíti, a közösségnek hasznos tagja.

Magatartása ellen jelentős kifogás nem merül fel.

Írásbeli büntetése legfeljebb osztályfőnöki intés. Ha ennél magasabb osztályfőnöki büntetési fokozata van, akkor legalább igazgatói dicsérettel is rendelkezik.

Igazolatlan óráinak száma nem haladja meg félévkor a kettőt, egész évben a négyet.

Változó:

Tudatosan nem árt a közösségnek, de számítani nem lehet rá. Megnyilvánulásai megbízhatatlanok. Csak felületesen látja el kötelességeit. Megbízásait általában a képességeihez mérve hiányosan, vagy vonakodva teljesíti. Sodródik az eseményekkel, nem mindig tud vagy akar együttműködni a közösséggel. Előfordul, hogy a rosszak befolyása alá kerül. Leginkább passzív magatartású, néha a visszahúzó társakkal tart.

Közösségben a korának megfelelő pozitív önállóságra nem törekszik, azzal nem, vagy alig rendelkezik. A felnőttekkel és a társaival szembeni viselkedésében, egyéni életében kifogásolható momentumok tapasztalhatók. Gyakran udvariatlan, modortalan, nyegle.

Az írásbeli büntetések közül kiérdemelte az osztályfőnöki megrovást vagy az igazgatói intést, de az igazgatói intésnél nincs súlyosabb büntetése.

Igazolatlan óráinak száma nem haladja meg a félévenkénti tízet, az egész tanévben a tizenötöt.

Rossz:

Szándékosan árt a közösségnek, az előírásokat általában megszegi. A közösséghez való viszonya, egyéni magatartása sok kívánni valót hagy maga után. Viselkedését a durvaság, gorombaság jellemzi, hangvétele sértő, megengedhetetlen.

Kötelességeinek nagyobbrészt nem tesz eleget, gyakori figyelemfelhívások, büntetések ellenére sem hajlandó magatartásán változtatni. A felnőttekkel és társaival szembeni viselkedésben, egyéni életében rossz példát mutat, súlyosabb fegyelmi eljárásra okot adó cselekményt hajt végre. A Házi rendben foglaltakat súlyosan vagy sorozatosan megszegi.

Az igazgatói intésnél magasabb fokozatú büntetése van.

Igazolatlan óráinak száma meghaladja a tanévben meghaladja a tizenötöt.

14. A tanuló jutalmazásának értékelési elvei

Jutalmazási elvek

Alapelv: *az iskola legfontosabb módszere dicsérni és biztatni a tanulót.*

Dicséretet kapnak a tanulók órai munkáért, versenyeredményekért, sport teljesítményekért, a közösségért végzett munkáért.

(1) Dicséretet, jutalmat kaphatnak azok a tanulók és tanulói közösségek, akik tanulmányi, kulturális és sportteljesítményük mellett magatartásukkal és szorgalmukkal is kiérdemelték iskolánk közösségének elismerését.

(2) *A jutalmazás formái:*

A tanév során folyamatosan:

- szaktanári (szóban és írásban)
- osztályfőnöki (szóban és írásban):
  - ~ az osztályközösségben kiemelkedő közösségi munkát végző tanuló;
  - ~ városi verseny 1-3. helyezett tanuló;
  - ~ iskolai ünnepségen, városi kulturális rendezvényeken szereplő tanuló;
  - ~ tanulmányi versenyen megyei döntős;
- igazgatói dicséret:
  - ~ az iskolaközösségben kiemelkedő közösségi munkát végző tanuló;
  - ~ tanulmányi versenyen megyei (területi) 1-10. helyezést, illetve sportversenyen megyei 1-3. helyezést elért tanuló;
  - ~ az OKTV 2. fordulójába bejutott tanuló;
  - ~ levelezéses tanulmányi verseny országos 1-20. helyezett tanuló;
  - ~ iskolák közötti, regionális vagy országos kulturális vagy egyéb rendezvényeken kiemelkedően szereplő tanuló;
- nevelőtestületi
  - ~ tanulmányi- és sportversenyen országos döntőbe jutott tanuló.

A tanév végén:

- Jegyzőkönyvi dicséretben részesülnek azok a tanulók, akik példamutatóan teljesítették tanulmányi kötelezettségeiket (2. sz. dicséret).
- Jegyzőkönyvi dicséretben és könyvjutalomban és/vagy elismerő oklevélben részesülnek azok a tanulók, akik példás magatartást és szorgalmat tanúsítottak és minden tárgyból jeles eredményt értek el (1. sz. dicséret).
- Könyvjutalomban részesülnek azok a tanulók, akik valamilyen tanulmányi versenyen bejutottak az országos döntőbe.

Dicséreték

Félévkor és év végén a legjobb eredményt elérték munkáját az érdemjegyeken túlmenően dicsérettel is elismerjük. Szaktárgyi dicséretet félévenként, általános dicséretet csak tanév végén adunk. A dicséreték szövege a következő:

Általános dicséret:

- (1) Kiemelkedő tanulmányi munkájáért és példamutató magatartásáért dicséretben részesült.
(osztályfőnöki aláírás)

Azok a kitűnő tanulmányi eredménnyel rendelkező tanulók kaphatják, akiknek magatartása és szorgalma is példás.

- (2) Példamutató köteleességteljesítéséért dicséretben részesült.

(osztályfőnöki aláírás)

Azok a jeles tanulmányi eredménnyel rendelkező tanulók kaphatják, akiknek maximum két tantárgyból van jó osztályzatuk (ennél rosszabb osztályzatuk nincs), valamint magatartásuk és szorgalmuk is példás.

Azoknál a jeles tanulóknál, akiknek magatartása és szorgalma is példás, és akiknek három tantárgyból van jó osztályzatuk (ennél rosszabb osztályzatuk nincs), az osztályozó értekezleten mérlegeljük a dicséret megadását.

Tantárgyi dicséret:

.... tantárgyból dicséretet kapott.

(osztályfőnöki aláírás)

Azok a tanulók kaphatnak tantárgyi dicséretet, akik az adott tárgy tanulmányozásában kiemelkedő eredményt értek el.

Iskolai „Jó tanuló - jó sportoló” díj

- Minden tanév végén – az érettségiző évfolyam tanulóinak kivételével - három IV. korcsoportos illetve három V-VI. korcsoportos tanuló kaphatja meg. Az odaítélés feltételei megegyeznek a megyei illetve városi hasonló díj szempontjaival.
- Az elismerésre a testnevelő tanárok tesznek javaslatot. A tanévzáró ünnepségen kerül kiosztásra.

Az iskola által adományozható kitüntetések:

Az alábbi kitüntetésekét végzős diákjaink kaphatják meg a ballagási ünnepségen. A javasolt tanulók a plakettet a tantestület döntése alapján kaphatják meg, amelyhez egyszerű szótöbbség szükséges.

a) **„Hőgyes Endre Emlékplakett”** és oklevél - az iskola legmagasabb kitüntetése.

Az a tanuló kaphatja meg a kitüntetést, aki teljesíti az alábbi feltételeket:

- (1) Tanulmányi ideje alatt négyesnél rosszabb jegye nem volt év végén.
- (2) Tanulmányi ideje alatt legalább egyszer továbbjutott tanulmányi verseny második fordulójába vagy megyei verseny 1-10 helyezettjeként végzett, vagy két középfokú vagy egy felsőfokú nyelvvizsgálattal rendelkezik, vagy a művészetek terén kiemelkedő teljesítményt nyújtott.
- (3) Emberi magatartása, közéleti, közösségi munkája a tanulmányi ideje alatt példamutató volt (társadalmi és kulturális munka, sporttevékenység, stb.).
- (4) Év végén mindig példás volt a magatartása.

A kitüntetésre a tanuló pályázatot nyújt be, az osztályfőnök tesz javaslatot, a tantestület alapos mérlegelés után dönt a kitüntetés adományozásáról.

b) **„Az Iskoláért”** plakett és oklevél.

Azok a tanulók kaphatják meg a kitüntetést, akik kiváló közösségi munkát végeztek a tanulmányi idejük alatt, illetve kiemelkedően teljesítettek valamelyik tanulmányi területen. Az oklevélen meg kell jelölni azt a területet, amiért a tanuló a kitüntetést kapja.

A kitüntetésre a tanuló pályázatot nyújt be, az osztályfőnök tesz javaslatot, egyeztetve a diákmozgalmat segítő tanárral.

A tantestület a döntésénél figyelembe veszi, hogy aki megkapta a Högyes-plakettet, nem kaphatja meg ezt a kitüntetést is.

A kitüntetés szülőknek is adományozható.

c) **„Kitűnő tanuló”** emlékérem.

Azok a tanulók kaphatják meg, akik kitűnő tanulmányi eredményt értek el a négy illetve öt vagy hat év során minden tanév végén.

A kitüntetésre az osztályfőnök tesz javaslatot. A kitüntetésről a tantestület dönt.

d) **„A Högyes Endre Gimnázium és Szakközépiskola legjobb sportolója”** elismerő oklevél és jutalom.

Azok a tanulók kaphatják meg ezt a kitüntetést, akik a legtöbb és legkiemelkedőbb sikereket érték el a különböző sportversenyeken.

Az elismerésre a tanuló pályázatot nyújt be, a testnevelő tanárok tesznek javaslatot.

e) **„Nyelvemester díj”** elismerő oklevél.

Azok a tanulók kaphatják meg, akik tanulmányi idejük alatt legalább két nyelvből legalább középfokú nyelvvizsgát szereztek.

15.Fegyelmező intézkedések

Alapelv: A figyelmeztetés és fegyelmezés elsősorban nevelő és másodsorban büntető szándékú.

(1) Ha a tanuló kötelességeit szándékosan vagy gondatlanul megszegi, fegyelmező intézkedésben, fegyelmi büntetésben részesül. A fegyelmező intézkedések alkalmazásánál be kell tartani a **cselekmény súlyának megfelelő fokozatosság elvét**, kivéve, ha a tanuló kirívóan súlyos kötelességszegést követett el, vagy fegyelmi eljárásnak van helye.

(osztályfőnöki hatáskörbe tartozó büntetés osztályfőnöki figyelmeztetéssel indul, az igazgatói hatáskörbe tartozó büntetés igazgatói figyelmeztetéssel. Minden büntetés csak egyszer adható)

(2) Fegyelmező intézkedések:

- szaktanári figyelmeztetés;
- osztályfőnöki figyelmeztetés;
- osztályfőnöki intő;
- osztályfőnöki megrovás;
- meghatározott kedvezmények, juttatások (nem szociális) csökkentése, illetőleg megvonása (pl. osztálykirándulások, illetve a szaktantermek, sporteszközök tanórán kívüli használata, stb.)
- kezdeményezheti az osztályfőnök és az igazgató egyaránt;
- igazgatói figyelmeztetés;
- igazgatói intő;
- igazgatói megrovás.

(3) Ha a tanuló a kötelességeit vétkeesen és súlyosan megszegi, fegyelmi eljárás alapján,

írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető. A fegyelmi eljárást az iskola igazgatója indítja meg, a fegyelmi döntést a tantestület (az osztályban tanító tanárok) hozza meg.

A tanulóközösség, illetőleg a diákönkormányzat véleményét a fegyelmi eljárás során be kell szerezni.

Az eljárás során a tanulónak joga van arra, hogy meghallgassák, és biztosítani kell, hogy védekezhessen, hogy az eljárásban a szülő vagy más megbízott jelen legyen, illetőleg képviselje őt.

(4) A fegyelmi eljárás megindítása és lefolytatása kötelező, ha a tanuló maga ellen kéri. Kiskorú tanuló esetén e jogot a szülő gyakorolja.

A fegyelmi büntetés lehet:

- a) megrovás,
- b) szigorú megrovás,
  - c) meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, megvonása,
  - d) áthelyezés másik osztályba, tanulócsoportba vagy iskolába,
  - e) eltiltás az adott iskolában a tanév folytatásától,
- f) kizárás az iskolából.

(5) Tanköteles tanulóval szemben a (4) bekezdés *e)–f)* pontjában meghatározott fegyelmi büntetés csak rendkívüli vagy ismétlődő fegyelmi vétség esetén alkalmazható. Ekkor a szülő köteles új iskolát keresni a tanulónak. Abban az esetben, ha a tanuló más iskolában történő elhelyezése a szülő kezdeményezésére tizenöt napon belül nem oldódik meg, a kormányhivatal hét napon belül köteles másik iskolát, kollégiumot kijelölni számára.

A (4) bekezdés *d)* pontjában szabályozott fegyelmi büntetés akkor alkalmazható, ha az iskola igazgatója a tanuló átvételéről a másik iskola igazgatójával megállapodott.

A (4) bekezdés *c)* pontjában meghatározott fegyelmi büntetés szociális kedvezményekre és juttatásokra nem vonatkoztatható.

(6) a) Megszűnik a tanuló tanulói jogviszonya – a tanköteles tanuló kivételével – ha az iskola kötelező foglalkozásairól a jogszabályban meghatározott időnél igazolatlanul többet mulasztott.

b) Megszűnik a tanulói jogviszony a kizárás az iskolából fegyelmi határozat jogerőre emelkedésének napján.

c) Az iskola a tanítási év utolsó napján egyoldalú nyilatkozattal is megszüntetheti annak a tanulónak a tanulói jogviszonyát, aki nem tanköteles, ha ugyanannak az évfolyamnak a tanulmányi követelményeit második alkalommal nem teljesítette.

(7) Károkozás esetén kártérítésre vagy helyreállításra kötelezhető a tanuló szülője. Ennek mértéke gondatlan károkozás esetén a mindenkori minimálbér 1 havi összegének 50 %-a, szándékos károkozás esetén teljes kártérítés, maximum a mindenkori minimálbér 5 havi összege.

Az iskola igazgatója kártérítési felelősséget állapíthat meg.

A 14 év fölötti korosztály az általa okozott rongálásért büntetőjogi felelősséggel tartozik. A büntetőjogi felelősség megállapítása után a szülők polgári perben kötelezhetők – ha önként nem hajlandóak – az okozott kár megtérítésére.

(8) Ha a diák által az iskolában elkövetett cselekmény büntetőjogi normába ütközik, úgy az iskola vezetésének kötelessége a büntető feljelentést megtenni a hatóságoknál.

(9) Fegyelmező intézkedések:

Fegyelmi kihágások

Vétség	Alapbüntetés
iskolai ünnepségen egyenruha hiánya	osztályfőnöki figyelmeztetés írásban
igazolatlan hiányzás	házi rend szerint
baleset- és tűzvédelmi szabályok be nem tartása (öngyújtó használata, kapcsolók piszkálása, ablakban ülés stb.)	igazgatói figyelmeztetés
dohányzás az iskola területén, iskolai rendezvényeken	osztályfőnöki rovó
az iskola területének engedély nélküli elhagyása	osztályfőnöki figyelmeztetés írásban
iskolai szervezésű rendezvényen (kirándulás is) szeszes ital fogyasztása	igazgatói figyelmeztetés
drogterjesztés, drogfogyasztás	feljelentés
tanórán kívüli kötelezettség elmulasztása (szépkapakolás, futóverseny...)	ha egészségügyi oka van: orvosi igazolás szükséges igazolatlan hiányzás esetén osztályfőnöki intő
a tanórák sorozatos zavarása (eszik, telefont használ, képet, videofelvételt készít)	szaktanári figyelmeztetés, majd osztályfőnöki figyelmeztetés, ha eredménytelen, igazgatói intézkedés szükséges
késés	percre pontos nyilvántartás készül, és ha összegyűlik, igazolatlan óra a következménye, egyéb intézkedés a szaktanár joga
lopás	bűncselekmény, az iskolában jelenlévő rendőrségi összekötőhöz kerül
okirat- hamisítás	
tiszteletlen viselkedés a felnőttekkel szemben	szaktanári, majd osztályfőnöki intézkedés
mobiltelefon használata tanórákon az iskola területén (fénykép illetve videó készítése, annak nyilvánosságra hozása (pl. facebook-on)) !!!	telefonálás: szaktanári, majd osztályfőnöki, majd igazgatói videó közzététele: igazgatói intézkedés
szándékos károkozás az iskola berendezési tárgyaiban, felszerelésében	kártérítés házi rend szerint és igazgatói figyelmeztetés
szándékos károkozás az iskola dolgozóinak illetve diákjainak személyes tárgyaiban, felszerelésében	kártérítés házi rend szerint és igazgatói figyelmeztetés
testi inzultus, verekedés az iskola területén	ha tanárt, akkor feljelentés, ha diáktársát inzultálja, akkor igazgatói jogkörbe kerül (rendőr jelenlétében)

LEGITIMÁCIÓ

A Szülői Szervezet a Pedagógiai programot a 2015. május 4-én tartott gyűlésén megtárgyalta és elfogadta.

.....
SZM elnök

A Diákönkormányzat a Pedagógiai programot a 2015. május 5-én tartott gyűlésén megtárgyalta és elfogadta.

.....
DÖK elnök

A Nevelőtestület a Pedagógiai programot a 2015. április 27-én tartott gyűlésén megtárgyalta és elfogadta.

.....
a nevelőtestület nevében

Hajdúszoboszló, 2015. május 15.

.....
igazgató